

Suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2024-04-30

Istatymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [63-2243](#), i. k. 1041010ISTAOIX-2112

LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMAS

2004 m. balandžio 13 d. Nr. IX-2112
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas nustato pagrindines sąvokas ir taisykles, kurių būtina laikytis vykdant mokesčių įstatymus, pagrindinius apmokestinimo mokesčiais teisinio reglamentavimo principus, įtvirtina Lietuvos Respublikoje taikomą mokesčių sąrašą, nustato mokesčių administratoriaus funkcijas, teises ir pareigas, mokesčių mokėtojo teises ir pareigas, mokesčių apskaičiavimą ir sumokėjimą, mokesčio bei su juo susijusių sumų priverstinio išieškojimo bei mokesčinių ginčų nagrinėjimo tvarką.

2. Šis Įstatymas taip pat skirtas užtikrinti Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio Įstatymo priede, įgyvendinimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Apibendrintas mokesčio įstatymo paaiškinimas** – centrinio mokesčių administratoriaus arba kitos šiuo Įstatymu tam įgaliotas institucijos pateikta nuomonė, kaip mokesčių administratorius ar minėta institucija supranta ir taiko mokesčio įstatymo nuostatas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

2. **Asmuo** – fizinis asmuo, juridinis asmuo, iškaitant bet kokią kitą organizaciją, kuri pagal Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės įstatymus pripažystama teisės subjektu, investicinis fondas, pensijų fondas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

3. **Biudžetas** – valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai, taip pat pinigų fondai, į kuriuos teisės aktų nustatyta tvarka mokami (paskirstomi) šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodyti mokesčiai.

4. **Baudų už administracinius nusižengimus administravimas** – mokesčių administratoriaus funkcijų, susijusių su nutarimų ir (ar) administracinių nurodymų skirti baudas už administracinius nusižengimus vykdymu, įgyvendinimas atliekant šių baudų apskaitą, įskaitymą, sumokėjimo atidėjimą ar išdėstymą, priverstinio išieškojimo inicijavimą, priverstinio išieškojimo priežiūrą, priverstinio išieškojimo sustabdymą, priverstinai išieškotų baudų paskirstymą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso, šio Įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

TAR pastaba. 4 dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas).

Tais atvejais, kai bauta paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta administracinių teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyksta pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

5. Elektroninių pinigų įstaiga – kaip ši savoka apibrėžta Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme.

6. Konsultacija mokesčių mokėjimo klausimais – mokesčių administratoriaus individualaus pobūdžio paaiškinimas, skirtas konkretiam mokesčių mokėtojui jo mokamų (numatomų mokėti) mokesčių mokėjimo klausimais.

7. Kredito įstaiga – kaip ši savoka apibrėžiama Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, taip pat Lietuvos bankas.

8. Mokesčio deklaracija – mokesčių mokėtojo pateikiamas mokesčių administratoriu dokumentas, kuriame nurodoma informacija apie mokesčių mokėtojo apskaičiuotą mokesčio sumą už mokesčio įstatyme nustatyta laikotarpį, taip pat su mokesčio apskaičiavimu ar sumokėjimu susiję kiti duomenys.

9. Mokesčio įstatymas – Lietuvos Respublikos įstatymas, nustatantis šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodytą mokesčių, šis Įstatymas, Muitinės įstatymas, taip pat Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis arba Europos Sąjungos muitų teisés aktai, kurie nustato mokesčių ir (arba) apibrėžia su mokesčio taikymu arba mokesčio lengvatomis susijusius klausimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

10. Mokesčio lengvata – mokesčių mokėtojui ar jų grupei mokesčio įstatymo nustatytos išskirtinės apmokestinimo sąlygos, kurios yra palankesnės, palyginti su jprastinėmis sąlygomis.

11. Mokesčio nepriemoka – mokesčių mokėtojo mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto įstatymo lydimojo teisés akto nustatyta tvarka laiku nesumokēta mokesčio suma.

12. Mokesčio permoka – mokesčių mokėtojo sumokēta per didelę mokesčio sumą.

13. Mokesčio skirtumas – mokesčių mokėtojui grąžintina (iškaitytina) iš biudžeto suma, kuri gali susidaryti mokesčio įstatymo nustatyta tvarka pildant mokesčio deklaraciją.

14. Mokesčių administratorius – už mokesčių administravimą atsakinga valstybės įstaiga ar institucija, turinti įstatymų suteiktus įgaliojimus veikti mokesčių administravimo srityje.

15. Mokesčių administravimas – mokesčių administratoriaus funkcijų įgyvendinimas, taip pat mokesčių ir kituose įstatymuose nustatyta mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo pareigų vykdymas ir teisių įgyvendinimas.

16. Mokesčių administravimo procedūra – mokesčių administratoriaus veiksmai, atliekami įgyvendinant jo funkcijas, taip pat mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo veiksmai, atliekami vykdant pareigas ir naudojantis teisėmis, nustatytomis mokesčių įstatymuose.

17. Mokesčių mokėtojas – asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokesčių mokėtojui. Mokesčių mokėtoju pagal šį Įstatymą laikomas ir mokesčių išskaičiuojantis asmuo, tai yra šio Įstatymo nuostatos minėtam asmeniui taikomas taip pat kaip ir mokesčių mokėtojui, išskyrus tiesiogiai numatytaus specialius atvejus. Muitų atžvilgiu mokesčių mokėtoju laikomas asmuo, privalantis sumokēti skolą muitinei (skolininkas).

18. Mokesčių išskaičiuojantis asmuo – asmuo, kuriam mokesčių teisés aktuose nustatyta prievolė išskaičiuoti mokesčių mokėtojo mokesčių ir jų sumokēti į biudžetą.

19. Mokestinė nepriemoka – mokesčio nepriemoka ir mokesčių mokėtojo mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto lydimojo teisés akto nustatyta tvarka laiku nesumokētos su mokesčiu susijusios sumos.

20. Mokestinė prievolė – mokesčio įstatymo pagrindu atsirandanti mokesčių mokėtojo pareiga teisingai apskaičiuoti mokesčių, laiku sumokēti mokesčių bei su juo susijusias sumas į biudžetą ir vykdyti pareigas, susijusias su mokesčiu apskaičiavimu ir sumokėjimu.

21. Mokestinės paskolos sutartis – mokesčių administratoriaus sprendimo atidėti (išdėstyti) mokestinės nepriemokos mokėjimą pagrindu sudaryta sutartis, kai ja nustatomas mokestinės nepriemokos mokėjimo grafikas bei kitos mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo sąlygos.

22. Mokestiniai ginčai – ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokēti mokesčių, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (iškaityti) mokesčio permoką (skirtumą).

23. **Mokestinis patikrinimas** – mokesčių administratoriaus atliekamas mokesčių mokėtojo patikrinimas siekiant kontroliuoti, kaip mokesčių mokėtojas vykdo mokesčių įstatymų reikalavimus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo, sumokėjimo, o įstatymu numatytais atvejais – ir kitose srityse.

24. **Mokestinis tyrimas** – mokesčių administratoriaus atliekama mokesčių mokėtojo veiklos stebėsena, apimanti pateiktą mokesčių deklaraciją, muitinės deklaraciją, dokumentų bei kitos apie mokesčių mokėtojų turimos informacijos analizę, mokesčių mokėtojų vizitavimą, jų veiklos kontrolę, siekiant nustatyti ir pašalinti trūkumus bei prieštaravimus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo srityje.

25. **Mokestis** – mokesčio įstatyme mokesčių mokėtojui nustatyta piniginė prievolė valstybei. Šiame įstatyme mokesčio savoka apima ir 13 straipsnyje nurodytas įmokas ir rinkliavas.

26. **Mokėjimo įstaiga** – kaip ši savoka apibrėžta Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatyme.

27. **Mokėjimo paslaugų teikėjas** – kaip ši savoka apibrėžta Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme.

28. *Neteko galios nuo 2017-01-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

29. **Mutatis mutandis (lot.)** – teisinė savoka, reiškianti „su tam tikrais pakeitimais“.

29¹. **Naudos gavėjas** – kaip ši savoka apibrėžta Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2586](#), 2019-12-03, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20554

29². **Seifo kamerų nuoma** – kaip ši savoka apibrėžta Finansų įstaigų įstatyme.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2586](#), 2019-12-03, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20554

30. **Su mokesčiu susijusios sumos** – šio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoti delspinigiai, paskirta bauda, palūkanos, iškaitant palūkanas, mokamas pagal mokestinės paskolos sutartį, taip pat palūkanų delspinigiai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

31. Šio įstatymo 1 straipsnio 1–26 dalyse vartojamos savokos suprantamos taip, jeigu atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip.

32. Kitos mokesčių įstatymuose vartojamos savokos yra apibrėžtos atskiruose šio įstatymo straipsniuose ir atitinkamų mokesčių įstatymuose.

33. Pagal ši įstatymą Europos Sajungos muitų teisės aktais laikomi:

1) 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės prekių nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo su visais pakeitimais;

2) 2009 m. lapkričio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1186/2009, nustatantis Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą, ir jo taikymą reglamentuojantys Europos Sajungos teisės aktai;

3) 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sajungos muitinės kodeksas, su visais pakeitimais ir jį papildantys bei įgyvendinantys Europos Sajungos teisės aktai;

4) tarptautiniai susitarimai, kuriuos yra sudariusi arba prie kurių yra prisijungusi Europos Sajunga, reglamentuojantys prekių įvežimo į Europos Sajungos muitų teritoriją ir (arba) išvežimo iš jos tvarką bei importo ir (arba) eksporto muitų taikymo tvarką.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

Nr. [XIV-761](#), 2021-12-14, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26591

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

II SKYRIUS **MOKESČIŲ TEISINIS REGLEMENTAVIMAS. MOKESČIŲ ĮSTATYMŲ** **ĮGYVENDINIMAS**

3 straipsnis. Mokesčių teisinis reglamentavimas

1. Mokesčių teisės aktų sistemą sudaro mokesčių įstatymai ir šių įstatymų pagrindu priimti įstatymų lydimieji teisės aktai.

2. Atitinkamas mokesčis, kurio nustatymas priklauso Lietuvos Respublikos kompetencijai, gali būti nustatomas tik įstatymu.

3. Lietuvos Respublikos Seimas turi užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymai, nustatantys naujų mokesčių, naujų mokesčio tarifą, mokesčio lengvatą, sankcijas už mokesčių įstatymų pažeidimus arba iš esmės pakeičiantys apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarką ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo bei taikymo principus, įsigaliojut ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo jų paskelbimo dienos.

4. Šio straipsnio 3 dalis netaikoma su atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu susijusiems Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų pakeitimams, jeigu šiai pakeitimais nėra sunkinama mokesčių mokėtojų padėties, teisės aktams, kurie derinami su Europos Sąjungos teisės aktų nuostatomis, Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymams, reikalingiems susidarius išskirtinėms aplinkybėms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme, kai šie mokesčių įstatymai reikalingi nepaprastosios padėties įvedimo tikslams pasiekti ar valstybės gynybai, kitoms gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms mobilizacijos ar karo padėties metu atliki.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3086](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14361

Nr. [XIII-3238](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15875

Nr. [KT67-N6/2021](#), 2021-05-13, paskelbta TAR 2022-07-01, i. k. 2022-14281

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

5. Visi Lietuvos Respublikos mokesčių teisės aktų prieštaravimai ar neaiškumai aiškinami mokesčių mokėtojo naudai.

4 straipsnis. Mokesčio lengvatos

1. Mokesčio lengvatą ar lengvatas nustato tik atitinkamų mokesčių įstatymai, reglamentuojantys tų mokesčių apskaičiavimo tvarką. Šis įstatymas gali nustatyti mokesčio, baudų ar delspinigių mokėjimo lengvatas, nesusijusias su mokesčio apskaičiavimo tvarka arba mokesčio tarifu. Laikinos mokesčių lengvatos, kurių nustatymas priklauso Lietuvos Respublikos kompetencijai, gali būti nustatomos ir specialiuose Lietuvos Respublikos Seimo priimtuose mokesčių lengvatų įstatymuose.

2. Specialiu mokesčių lengvatų įstatymu laikomas įstatymas, kuris nustato apmokestinimo tvarkos išimtis, nenumatytas šio įstatymo 13 straipsnyje išvardytų mokesčių įstatymuose, ir priimtas išimtinai šių lengvatų nustatymo tikslais.

5 straipsnis. Tarptautinių sutarčių viršenybės principas

1. Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatytos kitokios negu atitinkamų mokesčių įstatymuose apmokestinimo taisyklės ir šios sutartyse yra ratifikuotos, įsigaliojusios ir taikomos Lietuvos Respublikoje, tai viršenybė turi minėtose tarptautinėse sutartyse nustatytos taisyklės.

2. Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

6 straipsnis. Apmokestinimo teisinio reglamentavimo ir taikymo principai

Apmokestinimo teisinio reglamentavimo ir taikymo pagrindiniai principai yra šie: mokesčių mokėtojų lygybės, teisingumo ir visuotinio privalomumo, apmokestinimo aiškumo, turinio viršenybės prieš formą.

7 straipsnis. Mokesčių mokėtojų lygybės principas

Taikant mokesčių įstatymus, visi mokesčių mokėtojai dėl šių įstatymų nustatyti sąlygų yra lygūs.

8 straipsnis. Teisingumo ir visuotinio privalomumo principas

1. Kiekvienas mokesčių mokėtojas privalo mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikydamasis mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos.

2. Mokesčių lengvatos, kurių nustatymas priklauso Lietuvos Respublikos kompetencijai, negali būti individualaus pobūdžio, pažeidžiančios proporcingą mokesčių naštos paskirstymą.

3. Mokesčių administratorius, administruodamas mokesčius, privalo vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais.

9 straipsnis. Apmokestinimo aiškumo principas

Mokesčių teisiniuose santykiuose viršenybė teikiama šių santykių dalyvių veiklos turiniui, o ne jos formaliai išraiškai.

10 straipsnis. Turinio viršenybės prieš formą principas

Mokesčių teisiniuose santykiuose viršenybė teikiama šių santykių dalyvių veiklos turiniui, o ne jos formaliai išraiškai.

11 straipsnis. Mokesčių įstatymų įgyvendinimas

Mokesčių įstatymus įgyvendinančius lydimuosius teisės aktus leidžia Lietuvos Respublikos Vyriausybė, o kai yra jos pavedimas, – Finansų ministerija. Spręsdamos klausimus, priskirtus jų kompetencijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Finansų ministerija gali pavesti centriniam mokesčių administratoriui priimti lydimuosius teisės aktus, nustatančius atitinkamas mokesčių įstatymų įgyvendinimo taisykles. Kitoms institucijoms įgyvendinti mokesčio įstatymą gali būti pavesta tik įsakmai mokesčių įstatymuose nurodytais atvejais.

12 straipsnis. Mokesčio įstatymo aiškinimas

1. Apibendrintus mokesčių įstatymų paaiškinimus, pasikonsultavusi su visuomene, teikia ir skelbia Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos, Lietuvos Respublikos muitinės ir Žemės ūkio ministerijos ar jos įgaliotos institucijos administruojamų mokesčių įstatymų apibendrintus paaiškinimus, pasikonsultavę su visuomene, teikia ir skelbia atitinkamai Aplinkos ministerija, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) ir Žemės ūkio ministerija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

2. Apibendrintas mokesčio įstatymo paaiškinimas mokesčių mokėtojui neturi teisės akto galios ir išreiškia kompetentingos valstybės institucijos nuomonę mokesčių įstatymų reglamentuojamais klausimais.

3. Mokesčių administratorius, šviesdamas, konsultuodamas ir kontroliuodamas mokesčių mokėtojus mokesčių mokėjimo klausimais, turi atsižvelgti į atitinkamo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo turinį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

13 straipsnis. Mokesčiai

Pagal šį įstatymą administruojami mokesčiai:

- 1) pridėtinės vertės mokestis;
- 2) akcizai;
- 3) gyventojų pajamų mokestis;
- 4) nekilnojamojo turto mokestis;
- 5) žemės mokestis;
- 6) mokestis už valstybinius gamtos išteklius;
- 7) anglavandenilių išteklių mokestis;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1382](#), 2014-12-04, paskelbta TAR 2014-12-12, i. k. 2014-19557

- 8) mokestis už aplinkos teršimą;
- 9) konsulinis mokestis;
- 10) žyminis mokestis;
- 11) (neteko galios nuo 2005-07-01);
- 12) paveldimo turto mokestis;
- 13) privalomojo sveikatos draudimo įmokos;
- 14) *Neteko galios nuo 2022-12-23*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

- 15) valstybės rinkliava;
- 16) loterijų ir azartininių lošimų mokestis;
- 17) mokesčiai už pramoninės nuosavybės objektų registravimą;
- 18) pelno mokestis;
- 19) valstybinio socialinio draudimo įmokos;
- 20) *neteko galios nuo 2018-06-12;*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1216](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09732

- 21) *neteko galios nuo 2018-06-12;*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1216](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09732

- 22) *neteko galios nuo 2007-04-26;*
- 23) muitai;
- 24) atskaitymai nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą;
- 25) mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise;

- 26) *Neteko galios nuo 2022-12-23*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

- 27) (neteko galios nuo 2007-11-22);

- 28) *Neteko galios nuo 2015-05-21*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XII-1668](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07659

- 29) motorinių transporto priemonių registracijos mokestis.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2691](#), 2019-12-17, paskelbta TAR 2019-12-30, i. k. 2019-21547

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2333](#), 2004-07-08, Žin., 2004, Nr. 116-4320 (2004-07-27)

Nr. [IX-2547](#), 2004-11-09, Žin., 2004, Nr. 171-6304 (2004-11-26)

Nr. [X-234](#), 2005-06-07, Žin., 2005, Nr. 76-2742 (2005-06-18)

Nr. [X-863](#), 2006-10-19, Žin., 2006, Nr. 119-4542 (2006-11-07)

Nr. [X-1086](#), 2007-04-12, Žin., 2007, Nr. 46-1720 (2007-04-26)

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [X-1318](#), 2007-11-08, Žin., 2007, Nr. 120-4883 (2007-11-22)

14 straipsnis. Šiame Įstatyme numatytu mokesčiu administravimo procedūrų taikymas

1. Šiame Įstatyme numatytu mokesčiu administravimo procedūros vienodai taikomos visiems šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodytiems mokesčiams ir jų mokėtojams, jeigu šis straipsnis, šis Įstatymas ar atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip.

2. Šio Įstatymo 13 straipsnio 10 punkte nurodytas žyminis mokesčis pagal ši Įstatymą administruojamas tik tiek, kiek tai nustatyta Civilinio proceso kodekse.

3. Šio Įstatymo 13 straipsnio 15 punkte nurodyta valstybės rinkliava pagal ši Įstatymą administruojama tik tiek, kiek tai nustatyta Rinkliavų įstatyme.

4. Šio Įstatymo 13 straipsnio 17 punkte nurodyti mokesčiai už pramoninės nuosavybės objektų registravimą pagal ši Įstatymą administruojami tiek, kiek tai nustatyta Lietuvos Respublikos mokesčiu už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatyme.

5. Šio Įstatymo 13 straipsnio 13 punkte nurodytos privalomojo sveikatos draudimo įmokos ir 19 punkte nurodytos valstybinio socialinio draudimo įmokos pagal ši Įstatymą administruojamos tiek, kiek tai nustatyta Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme ir šio Įstatymo 87 straipsnio 4 ir 4¹ dalyse.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1985](#), 2015-10-20, paskelbta TAR 2015-10-27, i. k. 2015-16907

Nr. [XIII-3010](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-09, i. k. 2020-12618

6. Šio Įstatymo 13 straipsnio 23 punkte nurodyti muitai ir su jais susijusios sumos pagal ši Įstatymą administruojami tiek, kiek šio Įstatymo nuostatos neprieštarauja Europos Sąjungos muitų teisės aktams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

6¹. Šio Įstatymo 13 straipsnio 29 punkte nurodytas motorinių transporto priemonių registracijos mokesčis pagal ši Įstatymą administruojamas tiek, kiek tai nustatyta Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatyme.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2691](#), 2019-12-17, paskelbta TAR 2019-12-30, i. k. 2019-21547

7. Už administracinius nusižengimus Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka paskirtų baudų administravimui ir išieškojimui tiesiogiai taikomi šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 12 punktas, 105 straipsnio 3 dalis, 106 straipsnio 2 dalis, 107 straipsnio 6 dalis, 113 straipsnio 2 ir 5 dalys ir *mutatis mutandis* yra taikytini šio Įstatymo 26 straipsnis (išskyrus 1 dalies 9 punktą), 84, 85 straipsniai, 87 straipsnio 1, 3, 4, 4¹ ir 5 dalys, 88 straipsnio 1, 2 ir 7 dalys, 93 straipsnio 1 dalies 8 punktas, 108–112 straipsniai, 113 straipsnio 3 ir 4 dalys, IX, X skyriai, o asmenims, kuriems paskirtos baudos už administracinius nusižengimus, šioje dalyje nurodytū šio Įstatymo straipsnių nuostatos taikomos taip pat kaip ir mokesčiu mokėtojams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

Nr. [XIII-3010](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-09, i. k. 2020-12618

Nr. [XIV-1948](#), 2023-05-11, paskelbta TAR 2023-05-23, i. k. 2023-09689

8. Pagal vykdomuosius dokumentus, kai pagal Civilinio proceso kodeksą vykdymo procese valstybei atstovauja Valstybinė mokesčiu inspekcija, laiku nesumokėtų valstybės naudai išieškotinų sumų įskaitymui iki vykdomųjų dokumentų pateikimo vykdyti Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka *mutatis mutandis* taikoma šio Įstatymo 87 straipsnio 1 dalis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-374](#), 2017-05-23, paskelbta TAR 2017-05-30, i. k. 2017-09154

Straipsnio pakeitimai:

IV SKYRIUS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO TEISINIŲ SANTYKIŲ DALYVIAI

PIRMASIS SKIRSNIS
MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAI. JŲ FUNKCIJOS, TEISĖS IR PAREIGOS

15 straipsnis. Mokesčių administratorius

1. Valstybės institucija, atsakinga už šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodytų mokesčių, išskyrus muitus, administravimą Lietuvos Respublikoje, yra Valstybinė mokesčių inspekcija.

2. Už muitų administravimą Lietuvos Respublikoje yra atsakinga Lietuvos Respublikos muitinė (toliau – muitinė). Šio Įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 punktuose išvardyti mokesčius muitinę administruoja tiek, kiek jai pavesta pagal Pridėtinės vertės mokesčio ir Akcizų įstatymus. Administruojanti muitus ir šioje dalyje nurodytus mokesčius muitinę laikoma mokesčių administratoriumi, Muitinės departamentas – centriniai mokesčių administratoriumi, o teritorinė muitinė ir specialioji muitinės įstaiga (jeigu šios nuostatuose yra numatytais mokesčių administravimo funkcijų atlikimas) – vietas mokesčių administratoriais, jeigu šis Įstatymas ar kiti teisės aktai nenustato kitaip.

3. Jokios kitos valstybės įstaigos arba institucijos negali atlikti mokesčių administratoriaus funkcijų, išskyrus šiame Įstatyme arba atitinkamo mokesčio įstatyme tiesiogiai nustatytus atvejus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

16 straipsnis. Valstybės institucijos ir įstaigos, įgaliotos atlikti tam tikrus mokesčių administravimo veiksmus

1. Šio Įstatymo 13 straipsnio 6, 7, 8 ir 24 punktuose išvardyti mokesčius administruoja Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, tačiau tik tiek, kiek pavesta pagal Mokesčio už valstybinius gamtos ištaklius, Mokesčio už aplinkos teršimą, Angliavandenilių ištaklių mokesčio ir Miškų įstatymus. Ar šio Įstatymo 13 straipsnio 6 ir 8 punktuose nurodyti mokesčiai teisingai apskaičiuoti ir deklaruoti, patikrina, taip pat konsultacijas šių mokesčių mokėjimo klausimais teikia tik Aplinkos ministerijos įgaliota institucija.

2. Šio Įstatymo 13 straipsnio 8 punkte nurodytą mokesčių administruoja taip pat ir Žemės ūkio ministerija ar jos įgaliota institucija, tačiau tik tiek, kiek pavesta pagal Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą. Žemės ūkio ministerija patikrina, ar mokesčis už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų apskaičiuotas ir sumokėtas teisingai. Konsultacijas mokesčio už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų apskaičiavimo ir sumokėjimo klausimais teikia tik Žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija.

3. Dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų įstaigų ir institucijų atliekamų mokesčių apskaičiavimo ir deklaravimo teisingumo patikrinimų tvarkos, patikrinimų rezultatų įforminimo bei patvirtinimo, įstaigų ir institucijų bei jų pareigūnų veiksmų apskundimo šio Įstatymo nuostatos netaikomos. Šioje dalyje nurodytus teisinius santykius reguliuoja šių institucijų veiklą reglamentuojantys teisės aktai bei atitinkami administruojamų mokesčių įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-863](#), 2006-10-19, Žin., 2006, Nr. 119-4542 (2006-11-07)

Nr. [X-1086](#), 2007-04-12, Žin., 2007, Nr. 46-1720 (2007-04-26)

Nr. [X-1318](#), 2007-11-08, Žin., 2007, Nr. 120-4883 (2007-11-22)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1216](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09732

Nr. [XIII-3159](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15137

17 straipsnis. Valstybinė mokesčių inspekcija

1. Valstybinė mokesčių inspekcija – prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos įsteigta institucija.

2. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose vadinama Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų

ministerijos) ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos yra biudžetinės įstaigos, turinčios savo sąskaitų banke, antspaudus ir bendrą simboliką.

3. Valstybinė mokesčių inspekcija vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo Įstatymu, kitais įstatymais, įstatymų lydimaisiais teisės aktais bei savo nuostatais. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos nuostatus tvirtina finansų ministras, o teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų – Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininkas.

18 straipsnis. Valstybinės mokesčių inspekcijos struktūra

Valstybinę mokesčių inspekciją sudaro:

- 1) Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos – centrinis mokesčių administratorius;
- 2) teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos – vietas mokesčių administratoriai.

19 straipsnis. Valstybinės mokesčių inspekcijos uždaviniai

1. Pagrindiniai Valstybinės mokesčių inspekcijos uždaviniai yra:

- 1) padėti mokesčių mokėtojams įgyvendinti savo teises ir atlkti pareigas;
- 2) įgyvendinti mokesčių įstatymus;
- 3) užtikrinti, kad mokesčiai į biudžetą būtų sumokėti.

2. Valstybinės mokesčių inspekcijos uždaviniai įgyvendindami, kai centrinis ir vienos mokesčių administratoriai atlieka įstatymu jiems pavestas funkcijas.

20 straipsnis. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos darbo organizavimas

1. Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos vadovauja viršininkas. Jis į pareigas priima ir iš pareigų atleidžia finansų ministras Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos struktūrą tvirtina jos viršininkas, suderinės su finansų ministru.

3. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos pavaldi ir atskaitinga Finansų ministerijai.

21 straipsnis. Teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos darbo organizavimas

1. Teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų skaičių bei jų teritorines veiklos zonas nustato finansų ministras Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko teikimu.

2. Teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos struktūrą tvirtina Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininkas.

3. Teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos viršininką į pareigas priima ir iš pareigų atleidžia Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininkas Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

4. Teritorinė valstybinė mokesčių inspekcija pavaldi ir atskaitinga Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos.

22 straipsnis. Neteko galios nuo 2024-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIV-2005](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11582

23 straipsnis. Muitinė

Muitinės ir jos pareigūnų teisinį statusą reglamentuoja Muitinės įstatymas ir Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1390](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12060

24 straipsnis. Mokesčių administratoriaus pareigūnų mokymo organizavimas

1. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos privalomai organizuoja Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnų mokymą (kvalifikacijos kėlimą) pagal tam tikslui parengtas mokymo programas.

2. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos privalo užtikrinti visų Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnų nuolatinę kvalifikacijos kėlimą.

3. Priimti dirbtį nauji Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnai privalo išklausyti įvadinį kursą bendrais mokesčių ir jų administravimo klausimais.

4. Muitinės pareigūnų mokymas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutu ir kitais muitinės veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1390](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12060

25 straipsnis. Centrinio mokesčių administratoriaus funkcijos

1. Centrinis mokesčių administratorius pagal kompetenciją atlieka tokias pagrindines funkcijas:

1) organizuoja mokesčių mokėtojų švietimą ir konsultavimą;

2) teikia apibendrintus mokesčių įstatymų paaiškinimus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

3) nustato mokesčių mokėtojų aptarnavimo prioritetus ir procedūras;

4) vietas mokesčių administratoriu nustato mokestinių prievolių bei sumokėtų mokesčių apskaitos procedūras ir kontroliuoja, kaip jų laikomasi;

5) nustato mokesčių permoką (skirtumą) ir nepagrįstai (neteisingai) išieškotų mokesčių, baudų bei delspinigų grąžinimo (iskaitymo) procedūras;

6) nustato mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo kontrolės prioritetus bei procedūras;

7) kontroliuoja, ar teisingai apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti mokesčiai;

8) nustato mokestinių nepriemokų išieškojimo prioritetus ir procedūras;

9) nagrinėja mokestinius ginčus;

10) sprendžia dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūrą, numatyti Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Lietuvos Respublikos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje, kuria įgyvendinamos su mokesčių sutartimis susijusios priemonės, skirtos užkirsti kelią mokesčių bazės erozijai ir pelno perkėlimui, ratifikuotoje Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Daugiašalės konvencijos, kuria įgyvendinamos su mokesčių sutartimis susijusios priemonės, skirtos užkirsti kelią mokesčių bazės erozijai ir pelno perkėlimui, ratifikavimo“ (toliau – Daugiašalė konvencija), taikymo klausimus. Šią funkciją kaip centrinis mokesčių administratorius atlieka tik Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

11) atstovauja valstybės interesams teismuose ir kitose institucijose;

12) kaupia ir apibendrina geriausią įvairių procedūrų mokesčių administravimo srityje atlikimo praktiką ir su ja supažindina vietas mokesčių administratorius;

13) Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės, Finansų ministerijos pavedimu priima mokesčių įstatymų lydimuosius teisės aktus bei rengia jų projektus;

14) priima įstatymų lydimuosius teisės aktus, kurių leidimas priklauso centrinio mokesčių administratoriaus kompetencijai;

15) teikia Finansų ministerijai pasiūlymus dėl įstatymų ir kitų teisės aktų mokesčių klausimais įgyvendinimo, mokesčių administravimo gerinimo;

16) bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybinėmis, visuomeninėmis, tarptautinėmis bei kitomis įstaigomis ir institucijomis;

17) kaip kompetentinga institucija bendradarbiauja su užsienio valstybių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis);

18) koordinuoja, kontroliuoja ir metodiškai vadovauja vietas mokesčių administratoriaus darbui bei periodiškai įvertina jo darbo rezultatus;

19) valdo mokesčių mokėtojų registrą. Šią funkciją kaip centrinis mokesčių administratorius vykdo tik Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos;

20) nustato į biudžetą mokamų mokesčių apskaitos politiką ir tvarko į biudžetą mokamų mokesčių apskaitą;

21) analizuojas mokesčių rizikas ir mokesčių mokėtojų elgsena, įgyvendina mokesčinių prievolius nevykdymo prevenciją.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

2. Kitos centrinio mokesčių administratoriaus funkcijos nurodytos jo nuostatuose, šiame bei kituose įstatymuose ir jų lydimiuosiuose teisės aktuose. Centrinis mokesčių administratorius gali atlikti visas pagal ši įstatymą vietas mokesčių administratoriaus kompetencijai priskirtas funkcijas, jeigu tai yra nustatyta centrinio mokesčių administratoriaus nuostatuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

26 straipsnis. Vietos mokesčių administratoriaus funkcijos

1. Vietos mokesčių administratorius pagal savo kompetenciją atlieka tokias pagrindines funkcijas:

1) teikia mokesčių mokėtojams konsultacijas dėl mokesčių mokėjimo ir informaciją apie įstatymus bei kitus teisės aktus mokesčių klausimais;

2) priima iš mokesčių mokėtojų mokesčių deklaracijas, kitus atskaitomybės dokumentus bei išduoda atitinkamus mokesčių deklaravimą ir kitus mokesčių mokėtojo atliktus veiksmus patvirtinančius dokumentus;

3) tvarko į biudžetą mokamų mokesčių apskaitą;

4) registruoja mokesčių mokėtojus bei tvarko mokesčių mokėtojų registrą. Šią funkciją kaip vietos mokesčių administratorius atlieka tik teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos;

5) įstatymų nustatyta tvarka paskirsto biudžetams mokesčių sumas;

6) vykdo savivaldybės institucijų sprendimus dėl mokesčių į jos biudžetą lengvatų taikymo. Šią funkciją kaip vietos mokesčių administratorius atlieka tik teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos;

7) kontroliuoja, ar teisingai apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti mokesčiai;

8) pagal Lietuvos Respublikos baudžiamomojo proceso kodekso nuostatas teikia specialisto išvadas, susijusias su mokesčių apskaičiavimu, deklaravimu ir sumokėjimu;

9) priverstinai išieško mokesčinių nepriemokas;

10) grąžina (iškaito) mokesčių mokėtojams permokų (skirtumų), neteisėtai išieškotų mokesčių delspinigų ir baudų sumas;

11) nustatyta tvarka bendradarbiauja ir keičiasi informacija su kitais Lietuvos mokesčių administratoriais, valstybės bei savivaldybės įstaigomis ir institucijomis;

12) šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka administruoja baudas už administracinius nusižengimus, paskirtas Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

13) analizuojas mokesčių rizikas ir mokesčių mokėtojų elgsena, įgyvendina mokesčinių prievolius nevykdymo prevenciją.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

2. Kitos vietos mokesčių administratoriaus funkcijos numatytos vietas mokesčių administratoriaus nuostatuose, šiame bei kituose įstatymuose ir jų lydimiuosiuose teisės aktuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

27 straipsnis. Mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo bendradarbiavimas

1. Padėdamas mokesčių mokėtojui naudotis teisėmis ir vykdyti pareigas, mokesčių administratorius pagal savo kompetenciją:

- 1) šviečia bei konsultuoja mokesčių mokėtojus visos Lietuvos Respublikos mastu;
 - 2) parengia mokesčių mokėtojui patogias užpildyti mokesčių deklaracijų formas, nemokamai aprūpina mokesčių mokėtojus jų blankais, patvirtina ir aiškina deklaracijų užpildymo tvarką;
 - 3) informuoja apie mokesčių administratoriaus pareigūnų, tiesiogiai bendraujančių su mokesčių mokėtojais, veiksmų apskundimo galimybę administracine tvarka;
 - 4) rengia susitikimus su mokesčių mokėtojais, jų asociacijų ar kitų mokesčių mokėtojų interesams atstovaujančių organizacijų atstovais;
 - 5) kitaip bendradarbiauja su mokesčių mokėtojais ir stengiasi, kad būtų pasiekta savitarpio supratimas.
2. Mokesčių mokėtojas, bendradarbiaudamas su mokesčių administratoriumi, savanoriškai vykdo mokesčių teisės aktuose jam nustatytyas pareigas bei nekliudo mokesčių administratoriu išgyvendinti įstatymų suteiktų teisių.

28 straipsnis. Bendradarbiavimas su užsienio valstybių mokesčių administratoriais

1. Centrinis mokesčių administratorius su užsienio valstybių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis) bendradarbiauja tarptautinių sutarčių ar susitarimų pagrindu.

2. Jei kitaip nenumato tarptautinė sutartis ar susitarimas, pagalba užsienio valstybės mokesčių administracijai (kompetentingai institucijai) teikiama, jei užtikrinamas bendradarbiavimo abipusiškumas ir:

- 1) kreipiamasi dėl būtinos pagalbos;
 - 2) užtikrinama, kad teikiama informacija bus naudojama išimtinai apmokestinimo ar mokesčių teisės pažeidimų tyrimo tikslais;
 - 3) patenkinus kreipimasi nebus pažeisti Lietuvos Respublikos ar jos asmenų teisėti interesai ir nebus paskleista valstybės, tarnybos, profesinė, komercinė ar kitą įstatymų saugomą paslaptį sudaranti informacija;
 - 4) bus užtikrintas informacijos slaptumas;
 - 5) užsienio valstybės institucija, kuri kreipiasi, yra išnaudojusi visas įprastines galimybes tikslui, dėl kurio kreipiamasi, pasiekti.
3. Jei centrinis mokesčių administratorius atsisako pateikti informaciją ar suteikti pagalbą, apie tai jis praneša prašančiai institucijai, nurodydamas atsisakymo priežastis.
4. Teikdamas pagalbą užsienio valstybių mokesčių administracijoms (kompetentingoms institucijoms), mokesčių administratorius dėl mokesčių mokėtojų ar trečiųjų asmenų turi tokias pat teises kaip ir atlikdamas kitas jam priskirtas funkcijas.
5. Detalią šio straipsnio išgyvendinimo tvarką pagal savo kompetenciją nustato centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į atitinkamų tarptautinių sutarčių ar susitarimų nuostatas ir asmens duomenų apsaugai taikomus reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

29 straipsnis. Bendradarbiavimas su Europos Sajungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis)

1. Centrinis mokesčių administratorius pagal savo kompetenciją bendradarbiauja su Europos Sajungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis) keisdamasis informacija apie mokesčių mokėtojus, atlikdamas bendrus patikrinimus bei pagal Europos Sajungos valstybių narių mokesčių administracijų (kompetentingų institucijų) prašymus išieškodamas mokesčines nepriemokas arba kreipdamasis į minėtas institucijas dėl mokesčinės nepriemokos išieškojimo. Bendradarbiaujama ir šio Įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais.

2. Centrinis mokesčių administratorius su Europos Sajungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis) gali keistis bet kokia informacija, kuri gali padėti tinkamai apskaičiuoti mokesčius ir tirti mokesčių įstatymų pažeidimus. Informacija gali būti keičiamasi:

- 1) pagal prašymą konkrečiu atveju;
 - 2) automatizuotu būdu be išankstinio prašymo;
 - 3) susitarimuose dėl administracino bendradarbiavimo nustatytais atvejais leidžiant jų paskirtoms institucijoms tiesiogiai bendrauti tarpusavyje;
 - 4) susitarimuose dėl administracino bendradarbiavimo nustatytais atvejais informacijos surinkimo procese leidžiant dalyvauti kitos valstybės narės kompetentingos institucijos pareigūnui;
 - 5) be išankstinio prašymo siunčiant jam žinomą informaciją, esant nors vienai iš šių aplinkybių: kitoje valstybėje narėje mokesčis gali būti nesumokėtas arba sumokėtas neteisingai; mokesčių mokėtojui suteikiama teisė taikyti mokesčių lengvatas arba visai nemokėti mokesčio ir dėl to kitoje valstybėje narėje mokesčis gali padidėti arba tapti mokėtinu; tarp mokesčių mokėtojų vienoje arba keliose valstybėse narėse sandoriai vykdomi taip, kad vienoje iš jų arba abiejose mokesčis nebus sumokėtas; mokesčis gali būti nesumokėtas dėl dirbtino pajamų paskirstymo tarp asocijuotų (susijusių) ūkio subjektų; informacija, kurią centriniam mokesčių administratoriui siunčia kitos Europos Sąjungos valstybės narės mokesčių administracijai (kompetentinga institucija), padėjo gauti duomenų, kurie gali būti svarbūs apmokestinimui informaciją siunčiančioje valstybėje narėje.
3. Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijų (kompetentingų institucijų) prašymai dėl pagalbos išieškant mokesčines nepriemokas nagrinėjami ir vykdomi Lietuvos Respublikos savitarpio pagalbos išieškant mokesčius įstatymo nustatyta tvarka. Prašymuose nurodytos sumos, už kurių išieškojimą pagal Lietuvos Respublikos savitarpio pagalbos išieškant mokesčius įstatymo nuostatas atsakingas mokesčių administratorius, išieškomos kaip mokesčinė nepriemoka šio Įstatymo nustatyta tvarka.

4. Jei kitaip nenumatyta Europos Sąjungos teisės aktuose arba atitinkamose tarptautinėse sutartyse, bendradarbiaujant su Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis), taikomi šio Įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje išdėstyti principai.

5. Bendradarbiaujant su Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis), taip pat taikomos šio Įstatymo 28 straipsnio 3, 4 ir 5 dalių nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-247](#), 2005-06-16, Žin., 2005, Nr. 81-2939 (2005-06-30)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

30 straipsnis. Bendradarbiavimas su kitomis Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių įstaigomis ir institucijomis

1. Mokesčių administratorius, atlikdamas savo funkcijas, bendradarbiauja su kitomis Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, taip pat užsienio valstybių institucijomis, atlieka bendrus patikrinimus, kitas kontrolės funkcijas ir užtikrina keitimasi informacija.

2. Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių institucijos ir įstaigos privalo teikti mokesčių administratoriui visapusišką pagalbą, taip pat pranešti apie mokesčių įstatymu pažeidimų požymį turinčias veikas, kai tai tapo žinoma minėtomis įstaigoms ir institucijoms atliekant savo funkcijas.

31 straipsnis. Bendradarbiavimas su kitais asmenimis

Mokesčių administratorius, siekdamas efektyviau atlikti savo funkcijas, su asmenimis, nenurodytais šio Įstatymo 27–30 straipsniuose, gali sudaryti tam tikrų funkcijų atlikimo perdavimo, paslaugų gavimo ar kitas sutartis, pasirašyti tarpusavio susitarimų memorandumus.

32 straipsnis. Mokesčių administratoriaus pareigos

Mokesčių administratorius (jo pareigūnas), atlikdamas jam pavestas funkcijas, privalo:

- 1) skatinti savanorišką mokesčių sumokėjimą;
- 2) nepažeisti mokesčių mokėtojo teisių;
- 3) tiksliai laikytis mokesčių teisės aktų;
- 4) pagal savo kompetenciją ginti teisėtus valstybės interesus;
- 5) užtikrinti informacijos apie mokesčių mokėtojų slaptumą;
- 6) naudotis savo teisėmis tik tiek, kiek tai susiję su jam pavestomis funkcijomis;

7) atlikdamas savo funkcijas, stengtis kuo mažiau trikdyti mokesčių mokėtojo veiklą;

8) užtikrinti, kad būtų laikomasi asmens duomenų tvarkymo reikalavimų, ir įgyvendinti tinkamas technines ir organizacines duomenų saugumo priemones ir kitas 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente [\(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokį duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) duomenų valdytojui nustatytas prievoles;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

9) vykdyti kitas šiame ir kituose įstatymuose bei jų lydimuosiuose teisės aktuose nustatytas pareigas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

33 straipsnis. Mokesčių administratoriaus teisės

Mokesčių administratorius (jo pareigūnas), atlikdamas jam pavestas funkcijas, turi teisę:

1) gauti iš asmenų, tarp jų iš kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų, mokesčių administravimo ir kitoms teisės aktuose nustatytomis funkcijomis atliskti reikiamus duomenis ir dokumentų nuorašus, kompiuterinių laikmenų duomenis (kopijas) apie to arba kitų konkrečiai įvardytų asmenų, išskaitant naudos gavėjus, turtą, pajamas, išlaidas ir veiklą, naudotis savo ir kitų juridinių asmenų valdomų ar tvarkomų registrų, duomenų bazės informacija;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1441](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11753

Nr. [XIII-2586](#), 2019-12-03, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20554

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

2) šio Įstatymo nustatyta tvarka patekti į mokesčių mokėtojo teritoriją, pastatus ir patalpas;

3) laikinai paimti iš mokesčių mokėtojo finansinės apskaitos (toliau – apskaita), sandorių ir kitus mokesčių apskaičiavimo teisingumo patikrinimui ir mokesčių tyrimui atliskti reikalingus dokumentus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

4) užantspauduoti ir (ar) užplombuoti mokesčių mokėtojo dokumentų, vertybiinių popierių, pinigų ir materialinių vertybių saugojimo vietas, patalpas, įrengimus; uždaryti teritoriją ar jos dalis;

5) paimti produkcijos (prekių) mėginius ar pavyzdžius, atliskti kontrolinius pirkimus;

6) daryti žymas mokesčių mokėtojo dokumentuose, kad būtų išvengta jų klastojimo;

7) duoti mokesčių mokėtojui, taip pat kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims (kai tai susiję su mokesčių administratoriaus teisių mokesčių mokėtojo atžvilgiu įgyvendinimu) privalomus vykdyti nurodymus atvykti pas mokesčių administratorių, jei tai būtina jo funkcijoms atliskti; duoti nurodymus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir mokėjimo, turto bei pajamų deklaravimo bei apskaitos tvarkymo klausimais;

8) priverstinai išieškoti iš asmenų mokesčių nepriemokas;

9) Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

10) atliskti pats arba pareikalauti iš kitų kompetentingų institucijų atliskti kontrolinius matavimus, kompiuterinių programų bei jų duomenų patikrinimus, materialinių vertybių inventorizaciją ir kitus faktinius tikrinimus;

11) įrengti skaitiklius bei matavimo prietaisus mokesčių mokėtojo saugyklose, produkcijos laikymo vietose, kituose veiklai naudojamuose įrenginiuose;

12) kai kyla įtarimas, kad pažeidžiami teisės aktai, už kurių įgyvendinimą atsakingas mokesčių administratorius, centrinio mokesčių administratoriaus patvirtinta operatyvaus patikrinimo atlikimo tvarka stabdyti transporto priemones, jas tikrinti; sulaikyti ir tikrinti prekes bei jų dokumentus;

13) kai kyla pagristas įtarimas, kad asmens pajamos nėra apmokestintos įstatymu nustatyta tvarka ar turtas įsigytas už įstatymu nustatyta tvarka neapmokestintas lėšas, nurodyti asmenims pateikti centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta forma ir tvarka paaiškinimus apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti;

14) kreiptis į mokesčių mokėtoją, kitus fizinius ir juridinius asmenis (kai tai susiję su mokesčių administratoriaus teisių mokesčių mokėtojo atžvilgiu įgyvendinimu) ir duoti nurodymus pašalinti aplinkybes ir sąlygas, trukdančias mokesčių administratoriui tinkamai atliskti savo funkcijas;

15) taikyti mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdus;

16) finansų ministro nustatyta tvarka perduoti atstovavimo pagrindais arba perleidžiant reikalavimo teisę mokesčių mokėtojo mokestinių nepriemokų išieškojimą centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui;

17) pagal savo kompetenciją pareikšti ieškinį teismui dėl sandorio ar jo dalies pripažinimo negaliojančiu; būti ieškovu ar atsakovu teisme kitose bylose;

18) atliskti mokestinį tyrimą;

19) nepažeisdamas įstatymu garantuojamo asmens privataus gyvenimo neliečiamumo, fotograuoti, daryti garso ir vaizdo įrašus;

20) atleisti mokesčių mokėtoją ar trečiąjį asmenį nuo mokesčių administratoriaus kompetencijai priklausančiuose įgyvendinti teisės aktuose nustatyti reikalavimų vykdymo, jeigu tinkamas mokesčių mokėtojo mokestinės prievolės įvykdymas užtikrinamas centrinio mokesčių administratoriaus pripažintomis lygiavertėmis alternatyviomis priemonėmis;

21) centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka priimti automatizuotu duomenų tvarkymu, išskaitant profiliavimą, grindžiamus sprendimus;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2104](#), 2019-05-07, paskelbta TAR 2019-05-13, i. k. 2019-07640

22) užkardydamas galimai neteisėtus asmenų veiksmus ir saugodamas valstybės finansų sistemą nuo galimos žalos, analizuodamas mokestines rizikas ir mokesčių mokėtojų elgseną, nustatydamas kontrolės prioritetus ir vykdydamas pridėtinės vertės mokesčio skirtumo grąžinimo kontrolę, atlikdamas mokestinį tyrimą ir (ar) mokestinį patikrinimą, vykdydamas susitarimo dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio procedūrą, taip pat administruodamas jo kompetencijai priskirtinus mokesčius, gauti, atsižvelgiant į konkretnų asmens duomenų gavimo poreikį, įtariamuąjų, kaltinamuųjų ir nuteistujų registro duomenis apie mokesčių mokėtojams (fiziniam ir juridiniams asmenims) pradėtus ikiteisminius tyrimus dėl galimo sukčiavimo, neteisėto praturėjimo, nusikalstamų veikų ekonomikai ir verslo tvarkai, nusikalstamų veikų finansų sistemai, taip pat apie mokesčių mokėtojams (fiziniam ir juridiniams asmenims) priimtus ir įsiteisėjusius apkaltinamuosius nuosprendžius dėl šių nusikalstamų veikų;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

23) naudotis kitomis mokesčių ir kitų įstatymu suteiktomis teisėmis.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-2104](#), 2019-05-07, paskelbta TAR 2019-05-13, i. k. 2019-07640

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

Nr. [XII-795](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04029

34 straipsnis. Mokesčių administratoriaus veiksmų įforminimas

Mokesčių administratorius (jo pareigūnas), atlikdamas savo funkcijas ir įgyvendindamas jam šio Įstatymo suteiktas teises, atliekamus veiksmus įformina sprendimais ir kitaais dokumentais, kurių formas ir užpildymo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

35 straipsnis. Mokesčių administratoriaus atsakomybė

1. Mokesčių administratorius, savo neteisėtais veiksmais ar neveikimu padaręs žalos mokesčių mokėtojui, privalo ją atlyginti įstatymu nustatyta tvarka. Mokesčių administratoriaus pareigūnai, kurių tiesioginiai veiksmais ar neveikimu buvo padaryta žalos, atsako Valstybės tarnybos įstatymo bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Mokesčių administratoriaus pareigūnas, atlikęs neteisėtus veiksmus, atsako įstatymu nustatyta tvarka.

ANTRASIS SKIRSNIS **MOKESČIŲ MOKĖTOJAS. JO TEISĖS IR PAREIGOS**

36 straipsnis. Mokesčių mokėtojo teisės

Mokesčių mokėtojas turi teisę:

1) iš mokesčių administratoriaus gauti nemokamą informaciją apie mokesčius, jų lengvatas, informaciją apie galiojančius mokesčių teisės aktus bei kitą informaciją, reikalingą jo mokesčių prievolėms vykdyti;

2) gauti konsultacijas mokesčių mokėjimo klausimais;

3) reikalauti laiku grąžinti (iškaityti) mokesčio permokas;

4) asmeniškai dalyvauti arba būti atstovaujamas (jei įstatymai tokio atstovavimo tiesiogiai nedraudžia) savo atstovo pagal įstatymą ar įgalioto atstovo esant santykį su mokesčiu administratoriumi, taip pat mokesčinių ginčų nagrinėjančiose institucijose;

5) dalyvauti mokesčių patikrinimo procese;

6) teikti paaiškinimus ir atsikirtimus dėl patikrinimo akto;

7) gauti sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo, taip pat visus kitus dėl jo priimtus mokesčių administratoriaus sprendimus, susijusius su mokesčių mokėtojo mokesčių prievolės dydžiu;

8) nevykdyti neteisėtų mokesčių administratoriaus nurodymų, išskaitant teisę atsisakyti pateikti informaciją, jei nurodymas pateikiamas dėl duomenų, kuriais mokesčių mokėtojas nedisponuoja ir pagal galiojančius teisės aktus kaupti neprivalo;

9) reikalauti, kad mokesčių administratorius, atlikdamas administravimo veiksmus mokesčių mokėtojo atžvilgiu, tiksliai laikytu mokesčių teisės aktuose numatyty procedūrus ir neviršytu jam suteiktų įgaliojimų;

10) reikalauti užtikrinti informacijos apie mokesčių mokėtojų slaptumą;

11) reikalauti atlyginti neteisėta mokesčių administratoriaus veika padarytą turinę ir neturtinę žalą;

12) įstatymu nustatyta tvarka apskusti bet kokį mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) veiksmą ar jo neatlikimą;

13) tvarkyti mokesčių apskaičiavimo teisingumui pagrįsti reikalingus asmens duomenis;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2104](#), 2019-05-07, paskelbta TAR 2019-05-13, i. k. 2019-07640

14) pareikšti savo požiūrių dėl mokesčių administratoriaus priimtų sprendimų, kurie grindžiami automatisuotu duomenų tvarkymu, išskaitant profiliavimą, ir reikalauti, kad tokius sprendimus peržiūrėtų ir motyvuotus paaiškinimus dėl jų pateiktų ar juos pakeistų tam įgaliotas mokesčių administratoriaus pareigūnas;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2104](#), 2019-05-07, paskelbta TAR 2019-05-13, i. k. 2019-07640

15) naudotis kitomis šio ir kitų įstatymų bei jų lydimų teisės aktų suteiktomis teisėmis.
Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-2104](#), 2019-05-07, paskelbta TAR 2019-05-13, i. k. 2019-07640

37 straipsnis. Mokesčių mokėtojų konsultavimas

1. Konsultacijas konkrečiais mokesčių mokėjimo klausimais mokesčių mokėtojams teikia mokesčių administratorius centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir būdais.

2. Mokesčių mokėtojas neprivalo vadovautis jam pateikta konsultacija mokesčių mokėjimo klausimais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

37¹ straipsnis. Mokesčių administratoriaus išankstinis įsipareigojimas dėl mokesčių teisės aktų nuostatų taikymo

1. Mokesčių mokėtojas turi teisę kreiptis į mokesčių administratorių su prašymu pritarti jo siūlomam mokesčių teisės aktų nuostatų taikymui būsimajam sandoriui (toliau šiame straipsnyje – prašymas). Šiame prašyme mokesčių mokėtojas turi tiksliai ir vienareikšmiškai apibūdinti būsimajį sandorį, aplinkybes, su kuriomis pagal mokesčių įstatymus sietinas apmokestinimas, taikytinas mokesčių teisės aktų nuostatas ir pateikti kitą informaciją ir įrodymus, kuriais grindžia siūlomą mokesčių teisės aktų nuostatų taikymą. Šiame straipsnyje vartojama savoka „būsimasis sandoris“ suprantama kaip mokesčių mokėtojo sandoris, ūkinė operacija ar bet kokia jų grupė, kurie bus pradėti vykdyti po šioje dalyje nurodyto prašymo pateikimo mokesčių administratoriui dienos. Prašymas negali būti pateiktas dėl mokesčio dydžio.

2. Mokesčių administratorius turi priimti sprendimą dėl prašymo per 60 dienų nuo jo gavimo dienos. Prašymu, gautu iki 2013 m. liepos 1 d., nagrinėjimui papildomai skiriama 30 dienų. Prašymo nagrinėjimo terminas mokesčių administratoriaus sprendimu gali būti pratęstas dar 60 dienų, jeigu prašymui nagrinėti reikia papildomo tyrimo. Apie prašymo nagrinėjimo termino pratęsimą turi būti raštu pranešta prašymą pateikusiam mokesčių mokėtojui.

3. Mokesčių administratorius, išnagrinėjės prašymą, priima vieną iš šių sprendimų:

1) pritarti prašyme nurodytam mokesčių teisės aktų nuostatų taikymui būsimajam sandoriui. Priėmės šį sprendimą, mokesčių administratorius įsipareigoja, kontroliuodamas, ar šis mokesčių mokėtojas teisingai apskaičiavo, deklaravo ir mokėjo mokesčius, taikyti mokesčių teisės aktų nuostatas būsimajam sandoriui taip, kaip nurodyta sprendime, išskyrus šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nustatytus atvejus;

2) nepritarti prašyme nurodytam mokesčių teisės aktų nuostatų taikymui būsimajam sandoriui. Šiame sprendime mokesčių administratorius turi nurodyti nepritarimo priežastis.

4. Jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip, šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytas sprendimas galioja visą prašyme nurodyto būsimojo sandorio vykdymo laikotarpi, bet ne ilgiau kaip einamuosius ir 5 kalendorinius metus nuo šio sprendimo priėmimo dienos, o tuo atveju, kai priimami nauji mokesčių teisės aktai, kuriais pakeičiamos, papildomas arba pripažįstamos netekusiomis galios šiame sprendime nurodytos mokesčių teisės aktų nuostatos, – iki naujų mokesčių teisės aktų nuostatų įsigaliojimo dienos.

5. Jeigu po šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodyto sprendimo priėmimo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuleteneje arba Europos Sajungos oficialiajame leidinyje paskelbiami Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo arba Europos Sajungos teisminių institucijų įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimai, kuriems šis sprendimas prieštarauja, mokesčių administratorius pakeičia sprendimo galiojimo laikotarpi ir apie tai nedelsdamas praneša mokesčių mokėtojui. Tokiu atveju šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytas sprendimas galioja iki atitinkamo išaiškinimo paskelbimo dienos.

6. Mokesčių administratorius netaiko sprendimo dėl prašymo, jeigu mokesčiui patikrinimo metu nustato, kad faktinės sandorio vykdymo aplinkybės neatitinka mokesčių mokėtojo prašyme nurodytų aplinkybių.

7. Mokesčių mokėtojas neprivalo vadovautis mokesčių administratoriaus sprendimu dėl prašymo ar sprendimu dėl ankstesnio sprendimo galiojimo laikotarpio pakeitimo.

8. Šiame straipsnyje nurodyto prašymo pateikimo ir nagrinėjimo tvarką, prašymo formą, mokesčių administratoriaus sprendimo dėl prašymo priėmimo ir sprendimo pakeitimo tvarką, atitinkamo sprendimo formą nustato centrinis mokesčių administratorius. Centrinis mokesčių administratorius turi teisę nustatyti prie prašymo pridėtinų dokumentų sąrašą.

Įstatymas papildytas straipsniu :

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

38 straipsnis. Informacijos apie mokesčių mokėtojų slaptumas, asmens duomenų apsauga ir viešinimas

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

1. Informacija apie mokesčių mokėtoją, pateikta mokesčių administratoriui, turi būti laikoma paslaptyje ir naudojama tik teisėtiems tikslams.

2. Paslaptyje nelaikoma tokia informacija:

1) mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris (išskyrus fizinio asmens kodą), taip pat atskiruose registruose ar informaciniše sistemoje suteikti asmens, kuris yra mokesčių mokėtojas, identifikaciniai numeriai (išskyrus fizinio asmens kodą);

2) įregistruavimo į mokesčių mokėtojų registrą ir į kitus registrus ar informacines sistemas, kuriose suteikiami identifikaciniai numeriai, datos, taip pat išregistruavimo datos;

3) mokesčių mokėtojo (išskyrus fizinį asmenį) sumokėtų (jskaitytų) mokesčių sumos. Mokesčių mokėtojo – fizinio asmens sumokėtų (jskaitytų) mokesčių sumos nelaikomos paslaptyje įstatymu nustatytais atvejais;

4) mokesčių mokėtojo (išskyrus fizinį asmenį) mokestinės nepriemokos sumos. Mokesčių mokėtojo – fizinio asmens mokestinės nepriemokos sumos nelaikomos paslaptyje įstatymu nustatytais atvejais;

5) informacija, susijusi su mokesčių teisės aktų pažeidimais, kai mokesčių mokėtojo kaltė už mokesčio įstatymo pažeidimus įrodyta. Mokesčių mokėtojo kaltė laikoma įrodyta, kai mokesčių mokėtojas per įstatymu nustatytus terminus ir įstatymu nustatyta tvarka neapskundė mokesčių administratoriaus veiksmų arba kai apskundus mokesčių administratoriaus veiksmus skundą nagrinėjanti institucija savo sprendimu jų nepripažįsta neteisētais ir tokio sprendimo mokesčių mokėtojas įstatymu nustatytais terminais ir tvarka neapskundė, arba kai skundą nagrinėjančios institucijos sprendimas, kuriuo mokesčių administratoriaus veiksmai nepripažįstami neteisētais, yra galutinis;

6) mokestinių prievoļų vykdymo užtikrinimo, mokesčių teisės pažeidimų prevencijos, trečiųjų asmenų informavimo ir jų teisėtų interesų apsaugos užtikrinimo tikslais centrinio mokesčių administratoriaus interneto svetainėje centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka skelbiami šie asmenų duomenys (fizinių asmenų atveju duomenys skelbiami atlikus paiešką pagal mokesčių mokėtojo identifikacinius duomenis, leidžiančius vienareikšmiškai identifikuoti asmenį):

a) juridinių asmenų duomenys: juridinio asmens teisinė forma ir jo pavadinimas, juridinio asmens teisinis statusas ir šio teisinio statuso galiojimo pradžios data, juridinio asmens identifikacinis numeris, juridinio asmens interneto svetainės adresas (jeigu juridinis asmuo turi interneto svetainę). Šie juridinių asmenų duomenys gaunami iš Juridinių asmenų registro ir skelbiami tol, kol juridinis asmuo išregistruojamas iš Juridinių asmenų registro. Kai mokesčių mokėtojas yra investicinės fondas ar pensijų fondas, kuriam mokesčių įstatymuose nustatytos atitinkamos mokestinių prievoles, *mutatis mutandis* taikomos šio papunkčio nuostatos;

b) informacija apie mokesčių mokėtojų – juridinių asmenų arba individualiai veikla užsiimantį fizinį asmenį, kuris neatitinka minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų: minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų neatitinkančio juridinio asmens identifikacinis kodas, juridinio asmens pavadinimas, minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų neatitinkančio individualiai veikla užsiimančio fizinio asmens vardas ir pavardė, individualios veiklos vykdymo patvirtinimo dokumento numeris, informacija apie veiklos vykdymo teritoriją (vietą), laikotarpis, kuriuo mokesčių mokėtojas bus laikomas neatitinkančiu minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų. Duomenų skelbimo laikotarpis – terminas, iki kada asmuo laikomas neatitinkančiu minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų;

c) duomenys apie visus asmenis, kurie yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai, ir fizinius asmenis, vykdančius individualią veiklą: visais atvejais skelbiama informacija apie tai, kokiai mokesčių mokėtojų grupei priskiriamas konkretus mokesčių mokėtojas; jeigu pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo statusą turi juridinis asmuo, papildomai skelbiamas juridinio asmens – pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas ir šio kodo galiojimo pradžios data; jeigu pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo statusą turi fizinis asmuo, papildomai skelbiami šie fizinio asmens duomenys: fizinio asmens, kuris yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas, vardas ir pavardė, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas ir data, nuo kada mokesčių mokėtojas yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas; jeigu vykdoma individuali veikla, papildomai skelbiami šie duomenys: fizinio asmens vardas, pavardė, individualios veiklos pažymos numeris, informacija apie individualios veiklos rūšį, o jeigu išduotas verslo liudijimas, papildomai skelbiami šie

duomenys: verslo liudijimo galiojimo data, veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą, kodas, verslo liudijimo numeris, veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą, pavadinimas ir vykdymo teritorija. Šie duomenys skelbiami tol, kol asmuo, kuris yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas, netenka pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo statuso, o kai vykdoma individuali veikla, – kol asmuo nutraukia individualią veiklą;

7) mokesčinių prievoļų vykdymo užtikrinimo, trečiųjų asmenų teisėtų interesų apsaugos užtikrinimo, mokesčių teisės pažeidimų prevencijos tikslais centrinio mokesčių administratoriaus interneto svetainėje centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka skelbiami šie duomenys apie paramos gavėjo statusą įgijusius asmenis (turinčius paramos gavėjo ar meno kūrejo, turinčio paramos gavėjo statusą, teisinį statusą): juridinio asmens pavadinimas, fizinio asmens vardas ir pavardė, paramos gavėjo statuso suteikimo data, paramos gavėjo identifikacinis numeris (išskyrus fizinio asmens kodą) ir savivaldybę, kurioje yra (veikia) šis paramos gavėjas, individualios veiklos vykdymo patvirtinimo dokumento (individualios veiklos pažymos, verslo liudijimo) numeris, informacija apie tai, ar fizinis asmuo turi pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo statusą, informacija apie tai, kokiai mokesčių mokėtojų grupei priskiriamas konkretus mokesčių mokėtojas. Fizinių asmenų atveju duomenys skelbiami atlikus paiešką pagal mokesčių mokėtojo identifikacinius duomenis, leidžiančius vienareikšmiškai identifikuoti asmenį. Šie duomenys skelbiami tol, kol asmuo netenka paramos gavėjo statuso;

8) kita pagal Lietuvos Respublikos įstatymus paslaptimi nelaikoma informacija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją mokesčių administratorius gali paskleisti be mokesčių mokėtojo sutikimo ar žinios. Jei įstatymai nenustato ko kita, mokesčių administratoriaus turimos nelaikomos paslaptimi informacijos apie mokesčių mokėtoją paskleidimo tretiesiems asmenims atvejus, būdus, mastą ir tvarką pagal savo kompetenciją nustato centrinis mokesčių administratorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

39 straipsnis. Informacijos apie mokesčių mokėtojų paskleidimas

1. Informacija apie mokesčių mokėtojų gali būti pateikta:

- 1) kitam Lietuvos mokesčių administratoriui, jeigu tai būtina jo funkcijoms atlikti;
- 2) užsienio valstybių mokesčių administracijoms (kompetentingoms institucijoms);
- 3) Europos Sąjungos kompetentingoms institucijoms;

4) teismams, teisėsaugos, kitoms valstybės įstaigoms bei institucijoms, kriminalinės žvalgybos subjektams ir kitiems asmenims įstatymu nustatytais atvejais, kai tai būtina jų funkcijoms atlikti;

5) Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai Vyriausybės nustatyta tvarka įmonių veiklos analizei atlikti;

6) Finansų ministerijai jos funkcijoms atlikti;

7) oficialiąjį statistiką tvarkančioms valstybės įstaigoms jų funkcijoms atlikti;

8) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, kiek tai susiję su šiam valdytojui perduotu mokesčinių nepriemokų išieškojimu;

9) kitiems asmenims, kai mokesčių mokėtojas raštu prašo arba sutinka (neprieštarauja), kad informacija būtų paskleista.

2. Asmuo, gaunantis informaciją pagal šio straipsnio 1 dalies 1, 4–8 punktus, taip pat kai minėta informacija asmeniui tampa žinoma vykdant šio Įstatymo 31 straipsnyje nurodytos sutarties nuostatas, privalo ją saugoti paslaptyje.

3. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytos institucijos pateiktą informaciją naudoja apmokestinimo, taip pat teisės pažeidimų mokesčių srityje tyrimo tikslais. Mokesčių administratorius gali duoti rašytinį sutikimą užsienio valstybių mokesčių administracijoms (kompetentingoms institucijoms) perduoti jo pateiktą informaciją tų užsienio valstybių teismams ar kitiems subjektams, taip pat trečiųjų valstybių mokesčių administracijoms (kompetentingoms institucijoms), jeigu tokia galimybė numatyta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse,

susitarimuose ar Europos Sąjungos teisės aktuose ir jeigu tokia informacija reikalinga šių subjektų funkcijoms atlikti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

4. Informacija apie mokesčių mokėtoją teikiama teisės aktuose, taip pat tarptautinėse sutartyse (susitarimuose) nustatytais būdais.

5. Juridiniai asmenys, gaunantys informaciją pagal šio straipsnio 1 dalies 1, 4–8 punktus, privalo užtikrinti, kad gaunama informacija būtų prieinama tik tiems juridinio asmens darbuotojams, kurie tiesiogiai atlieka funkcijas, kurioms informacija yra gaunama. Nurodyti juridiniai asmenys taip pat privalo užtikrinti, kad būtų fiksuojamas kiekvienas gaunamos informacijos naudojimo atvejis.

6. Jeigu mokesčių administratorius šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais pateikė neteisingą informaciją apie mokesčių mokėtoją, privalo ištaisyti klaidą tuoju pat, kai tik buvo apie ją sužinota.

7. Mokesčių administratoriaus pareigūnas informaciją apie mokesčių mokėtoją laiko paslaptimi taip pat ir pasibaigus tarnybos santiukiams, išskyrus šio Įstatymo nustatytus atvejus.

8. Mokesčių administratorius, taip pat kiekvienas kitas asmuo, kuriam buvo pateikta ar tapo žinoma su mokesčių mokėtoju susijusi paslaptimi laikoma informacija, atsako už šios informacijos paskleidimą įstatymu nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai įstatymai leidžia tokią informaciją skleisti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2251](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6110 (2012-10-20)

Nr. [XII-795](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04029

40 straipsnis. Mokesčių mokėtojo pareigos

Mokesčių mokėtojas privalo:

1) laiku ir tiksliai įvykdyti mokestinę prievoľę;

2) bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, vykdyti jo teisėtus nurodymus ir netrukdyti įgyvendinti įstatymų suteiktų teisių;

3) teisės aktų nustatyta tvarka įsiregistruoti mokesčių mokėtoju, laiku pranešti apie pasikeitusius mokesčių mokėtojų registre esančius duomenis;

4) teisingai apskaičiuoti mokestį, vadovaudamas mokesčių įstatymais;

5) laiku pateikti mokesčių deklaracijas ir kitus teisės aktuose nurodytus dokumentus;

6) teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos dokumentus ir registrus, taip pat kitus dokumentus;

7) sudaryti mokesčių administratoriui patikrinimui atliliki reikiamas sąlygas, kai patikrinimas atliekamas nuvykus pas mokesčių mokėtoją;

8) pateikti mokesčių administratoriui visus patikrinimui atliliki reikiamus dokumentus, kompiuteriu tvarkomos apskaitos duomenis bei kitą informaciją;

9) šio Įstatymo 42 straipsnyje nustatyta tvarka pateikti mokesčių administratoriui informaciją apie sąskaitos užsienio kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų išstaigoje atidarymą;

10) šio Įstatymo 42¹ straipsnyje nustatyta tvarka pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie šio Įstatymo 42¹ straipsnyje nurodytus sandorius;

11) šio Įstatymo 42² straipsnyje nustatyta tvarka pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų duomenis;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2038](#), 2015-11-19, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18853

12) šio Įstatymo 42³ straipsnyje nustatyta tvarka pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai važtarąčių ir kitų prekių gabenimo dokumentų duomenis;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2038](#), 2015-11-19, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18853

13) Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais, būdais ir tvarka fiksuoti atsiskaitymų už parduodamas prekes (kai prekės superkamos, – superkamas prekes) ir teikiamas paslaugas duomenis;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-293](#), 2021-05-13, paskelbta TAR 2021-05-27, i. k. 2021-11761

14) šio Įstatymo 42⁴ straipsnyje nustatyta tvarka teikiti Valstybinei mokesčių inspekcijai šio straipsnio 13 punkte nurodytus duomenis;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-293](#), 2021-05-13, paskelbta TAR 2021-05-27, i. k. 2021-11761

15) atliliki kitas šiame ir kituose įstatymuose bei jų lydimuosiuose teisės aktuose numatytas pareigas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2038](#), 2015-11-19, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18853

Nr. [XIV-293](#), 2021-05-13, paskelbta TAR 2021-05-27, i. k. 2021-11761

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)(papildyta nauju 10 punktu)

40¹ straipsnis. Minimalūs patikimo mokesčių mokėtojo kriterijai

1. Laikoma, kad mokesčių mokėtojas – juridinis asmuo arba individualia veikla užsiimantis fizinius asmuo – atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus, kai:

1) juridiniam asmeniui arba individualia veikla užsiimančiam fiziniams asmeniui per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos įsigaliojusiui sprendimu pagal šį Įstatymą ar specialiuosius mokesčių įstatymus nebuvo skirta bauda už pajamų neįtraukimą į apskaitą, įsigaliojusiui sprendimu nebuvo skirta bauda už į apskaitą neįtraukto darbo užmokesčio mokėjimą, įsigaliojusiui sprendimu nebuvo skirta bauda už nepagrįstą pridėtinės vertės mokesčio atskaitą ir (arba) leidžiamų atskaitymų didinimą dėl į apskaitą įtrauktų apskaitos dokumentų, kuriuose įformintos tikrovėje nevykdytos arba kitomis, negu nurodyta, sąlygomis vykdytos ūkinės operacijos, įsigaliojusiui sprendimu nebuvo skirta bauda už juridinio asmens vadovo ar kitų atsakingų asmenų arba individualia veikla užsiimančio asmens privačių poreikių tenkinimą juridinio asmens lėšomis arba su individualia veikla susijusiomis lėšomis, įsigaliojusiui sprendimu nebuvo skirta bauda už paramos panaudojimą ne pagal paskirtį ir dėl bent vieno iš padarytų šių pažeidimų nebuvo apskaičiuota daugiau kaip 15 000 eurų mokesčių ir

2) darbdavys ar kitas atsakingas asmuo per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos įsigaliojusiui sprendimu nebuvo baustas už nelegalų darbą, ir

3) juridinis asmuo ir (ar) jo vadovas arba individualia veikla užsiimantis asmuo per paskutinius 3 metus iki jo vertinimo dienos įsiteisėjusiui apkaltinamuoju nuosprendžiu nebuvo nuteistas už sukčiavimą, neteisėtą praturtėjimą, nusikalstamą veiką ekonomikai ir verslo tvarkai, nusikalstamą veiką finansų sistemai, ir

4) juridinio asmens vadovui ar kitam atsakingam asmeniui arba individualia veikla užsiimančiam asmeniui per paskutinius vienus metus iki jo vertinimo dienos nebuvo paskirta 1 500 eurų ar didesnė bauda už padarytą administracinių nusižengimų, numatyta Administracinių nusižengimų kodekso 96¹, 99, 127, 132, 134, 137, 143, 150, 151, 158, 159, 160, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 187, 188, 188¹, 188³, 188⁴, 190, 192, 193, 198, 205, 207, 207¹, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 218, 223, 362¹, 505 straipsniuose.

Straipsnio punkto pakeitimas:

Nr. [XIV-1950](#), 2023-05-11, paskelbta TAR 2023-05-23, i. k. 2023-09694

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų fizinio asmens duomenų, kuriems taikytinas 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokią duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), valdytoja yra Valstybinė mokesčių inspekcija, šie duomenys tvarkomi ir naudojami šio Įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 7, 9, 10, 11, 16, 17, 19 ir 21 punktuose bei 26 straipsnio 1 dalies 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ir 13

punktuose nurodytoms mokesčių administratoriaus funkcijoms atliki ir 33 straipsnyje nurodytoms teisėms įgyvendinti, taip pat siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos viešujų pirkimų įstatymo 46 straipsnio nuostatą, reglamentuojančią tiekėjo pašalinimo iš pirkimo procedūros pagrindus, įgyvendinimą bei siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnio nuostatą, reglamentuojančią paramos gavėjo statuso suteikimą ir panaikinimą, įgyvendinimą. Fizinio asmens duomenų tvarkymo terminas yra 10 metų.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos asmenims, nurodytiems Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

41 straipsnis. Paaškinimų apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius pateikimas

1. Mokesčių mokėtojas privalo ne vėliau kaip per 10 dienų (jei mokesčių administratorius nenustato ilgesnio termino) nuo šio įstatymo 33 straipsnio 13 punkte minimo mokesčių administratoriaus nurodymo įteikimo dienos pateikti paaškinimus apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti.

2. Turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai, mokesčių administratoriu pareikalavus, pagrindžiami įstatymų reikalavimus atitinkančiais sandorius patvirtinančiais dokumentais, kitais juridinę galą turinčiais dokumentais. Turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai negali būti pagrindžiami sandorius patvirtinančiais juridinę galą turinčiais dokumentais, jeigu atsiskaitymai ir (ar) kiti mokėjimai pagal šiuos sandorius buvo atliki pažeidžiant Lietuvos Respublikos atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatyme nustatyta atsiskaitymų grynaisiais pinigais tvarką. Sandorius patvirtinančiuose dokumentuose, kituose juridinę galą turinčiuose dokumentuose turi būti nurodyti duomenys, leidžiantys identifikuoti išmokėjusį asmenį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1241](#), 2022-06-28, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15187

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

42 straipsnis. Informacijos apie sąskaitos užsienio valstybės kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigoje atidarymą ir uždarymą pateikimas

Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys apie atidarytas ir uždarytas visų rūsių sąskaitas užsienio valstybės kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose privalo pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sąskaitos atidarymo arba uždarymo dienos. Fiziniai asmenys apie atidarytas ir uždarytas sąskaitas užsienio valstybės kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose privalo pranešti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir terminais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

42¹ straipsnis. Informacijos apie sandorius pateikimas

1. Nuolatiniai Lietuvos gyventojai (toliau šiame straipsnyje – gyventojas) pateikia Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie jų sudarytus sandorius, kurie atitinka visas šias sąlygas:

1) gyventojas pagal sudarytus sandorius gauna lėšų (įskaitant pasiskolintas) iš fizinių arba užsienio juridinių asmenų (toliau šiame straipsnyje – asmuo);

2) asmens gyventojui per vienus kalendorinius metus grynaisiais pinigais sumokėta suma pagal vieną sandorį arba pagal keletą su tuo pačiu asmeniu sudarytų sandorių viršija 15 000 eurų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1137](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13606

3) sandoriai nėra notarinės formos;

4) gyventojas pagal sandorius negauna pajamų, kurios mokesčių administratoriu yra deklaruotas kitų mokesčių įstatymų nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama vieną kartą per kalendorinius metus centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

3. Jeigu gyventojas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos nepateikė, tokiais sandoriais negali būti pagrindžiami jo turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai. Gyventojo pavėluotai pateikta arba patikslinta šiame straipsnyje nurodyta atitinkamo laikotarpio informacija nevertinama, jeigu dėl gyventojo kompetentinga valstybės institucija yra jau pradėjusi mokesčių patikrinimą arba kitą šio Įstatymo 143 straipsnyje nurodyto teisės pažeidimo tyrimą.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

42² straipsnis. Pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų duomenų pateikimas

1. Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai, kaip jie apibrėžti Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme, mokesčių teisės aktų nustatyta tvarka privalantys tvarkyti gaunamų ir išrašomų pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų apskaitą, privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai gaunamų ir išrašomų pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registrų duomenis. Šių duomenų turinį nustato centrinis mokesčių administratorius.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti duomenys pateikiami centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-2038](#), 2015-11-19, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18853

42³ straipsnis. Važtaraščių ir kitų krovinių gabėjimo dokumentų duomenų pateikimas

1. Mokesčių mokėtojai, kurie siunčia, veža ar gauna krovinius Lietuvos Respublikoje keliu transportu, privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai važtaraščių ir kitų krovinių gabėjimo dokumentų, jeigu šie teisės aktų nustatyta tvarka turi būti išrašyti, duomenis. Šių duomenų turinį nustato centrinis mokesčių administratorius.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti duomenys pateikiami centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-2038](#), 2015-11-19, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18853

42⁴ straipsnis. Atsiskaitymų už parduodamas prekes (kai prekės superkamos, – superkamas prekes) ir teikiamas paslaugas duomenų teikimas

1. Mokesčių mokėtojai privalo teikti Valstybinei mokesčių inspekcijai atsiskaitymų už parduodamas prekes (kai prekės superkamos, – superkamas prekes) ir teikiamas paslaugas duomenis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytu duomenų turinį detalizuoja ir jų teikimo terminus ir tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-293](#), 2021-05-13, paskelbta TAR 2021-05-27, i. k. 2021-11761

43 straipsnis. Mokesčių mokėtojų registras

1. Mokesčių mokėtojų apskaitai tvarkyti bei mokesčių apskaičiavimo, sumokėjimo ir išskaičiavimo teisingumo kontrolei sudaromas bendras mokesčių mokėtojų registras.

2. Mokesčių administratorius (atitinkama registro tvarkymo įstaiga) registruoja visus asmenis, kurių registravimas yra privalomas pagal šio Įstatymo 45 straipsnį.

44 straipsnis. Mokesčių mokėtojų registro tvarkymas

Mokesčių mokėtojų duomenų rinkimo, kaupimo, apdorojimo, sisteminimo, saugojimo, naudojimo ir teikimo tvarka nustatoma Mokesčių mokėtojų registro nuostatuose, tvirtinamuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

45 straipsnis. Mokesčių mokėtojų registravimas

1. Jei Mokesčių mokėtojų registro nuostatai nenustato kitaip, asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti mokesčių, privalo užsiregistravoti pas atitinkamą vietos mokesčių administratorių (registro tvarkymo įstaigą) ir pateikti Mokesčių mokėtojų registro nuostatuose nurodytus mokesčių mokėtojo registravimo duomenis.
2. Fiziniai asmenys, gaunantys su darbo ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų, mokesčių mokėtojais registruoja per savo darbdavį – mokesčių išskaičiuojantį asmenį.
3. Tam tikro turto mokesčių mokėtojus registruoja atitinkamas mokesčių administratorius (atitinkama registro tvarkymo įstaiga), remdamasis šio turto teisinį registravimą atliekančios institucijos pateikta informacija.
4. Mokesčių administratorius (atitinkama registro tvarkymo įstaiga), remdamasis disponuojama informacija, gali savo iniciatyva užregistruoti asmenį mokesčių mokėtoju arba patikslinti jo duomenis, jei asmuo tinkamai nevykdo šio įstatymo 46 straipsnyje nurodytų pareigų. Apie nurodytus veiksmus, jei asmens adresas yra žinomas, informuojamas atitinkamai mokesčių mokėtoju įregistruotas asmuo arba mokesčių mokėtojas, kurio duomenys yra patikslinami.

46 straipsnis. Mokesčių mokėtojų registravimo laikas ir pranešimas apie pasikeitusius arba atsiradusius naujus duomenis

1. Jei Mokesčių mokėtojų registro nuostatai nenustato kitaip, asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti mokesčių, privalo įsiregistravoti pas atitinkamą vietos mokesčių administratorių, atliekantį registro tvarkymo įstaigos funkcijas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo teisinio asmens įregistruavimo, o jei teisinis registravimas įstatymu nenumatytas arba jei asmuo pradeda veiklą anksčiau negu po 5 darbo dienų po teisinio registravimo, – ne vėliau kaip veiklos vykdymo pradžios dieną.
2. Asmuo, įsiregistravęs mokesčių mokėtoju, apie pasikeitusius ar naujus mokesčių mokėtojo registravimo duomenis atitinkamam mokesčių administratoriui, atliekančiam registro tvarkymo įstaigos funkcijas, turi pranešti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po duomenų pasikeitimo ar atsiradimo.
3. Mokesčių mokėtojų registro nuostatuose numatytais atvejais šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytu duomenų (dalies jų) mokesčių mokėtojas tiesiogiai mokesčių administratoriui (registro tvarkymo įstaigai) pateikti neprivalo, jei analogiški duomenys yra pateikiami kitam atitinkamam valstybės registriui, su kuriuo mokesčių mokėtojų registro valdytojas yra sudaręs duomenų gavimo sutartį. Tokiais atvejais mokesčių mokėtojai registruojami ir jų duomenys mokesčių mokėtojų registre tikslinami pagal atitinkamo valstybės registro mokesčių administratoriui pateiktą informaciją.

47 straipsnis. Mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris

1. Kiekvienam asmeniui, įregistruotam mokesčių mokėtoju, suteikiamas mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris.
2. Juridiniams asmenims identifikuoti naudojamas juridinių asmenų registro identifikacinis kodas, fiziniams asmenims – gyventojų registro asmenų kodas.
3. Mokesčių mokėtojams, kuriems dėl kokių nors priežasčių negalima naudoti juridinių asmenų kodo ar gyventojų asmenų kodo, priskiriamas mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, kurio taikymo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius (vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga).
4. Mokesčių mokėtojai savo pateikiamose mokesčių deklaracijose bei mokėjimų į biudžetą dokumentuose privalo nurodyti savo mokesčių mokėtojo identifikacinį numerį.

TREČIASIS SKIRSNIS TRETIEJI ASMENYS IR JŲ PAREIGOS

48 straipsnis. Trečiųjų asmenų pareigų nustatymo tikslai

Trečiųjų asmenų pareigos mokesčių administravimo procedūrų taikymo srityje, susijusios su informacijos pateikimu mokesčių administratoriui, mokesčių nepriemokos priverstiniu išeškojimu bei mokesčių įstatymu pažeidimų prevencija, nustatomos siekiant užtikrinti efektyvaus mokesčių administratoriaus funkcijų atlikimo sąlygas.

49 straipsnis. Informacijos, būtinos mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti, pateikimas

1. Jei įstatymai nenustato ko kita, šio Įstatymo 33 straipsnio 1 punkte nurodyta informacija bei duomenys, būtinai mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti, turi būti pateikti ne vėliau kaip per 10 dienų nuo atitinkamo mokesčių administratoriaus nurodymo įteikimo dienos arba mokesčių administratoriaus nustatytu, ilgesniu negu minėtasis, terminu.

2. Atnsisakymas pateikti informaciją negali būti grindžiamas komercine ar banko paslaptimi. Atnsisakyti pateikti informaciją grindžiant profesine paslaptimi galima tik tuo atveju, jei tai tiesiogiai numatyta įstatymuose ir jei šis Įstatymas tiesiogiai neįpareigoja minėtą informaciją pateikti.

50 straipsnis. Antstolių ir notarų teikiama informacija

1. Antstoliai ir notarai privalo mokesčių administratoriu teikti duomenis apie juridinius faktus, dėl kurių asmenims gali atsirasti prievolė mokėti mokesčių, taip pat kitokią informaciją, reikalingą mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti.

2. Finansų ministras, suderinės su teisingumo ministru, nustato šio straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų ir informacijos rūšis, mastą, jų teikimo terminus ir būdus, taip pat šių duomenų ir informacijos teikimo mokesčių administratoriui tvarką.

51 straipsnis. Licencijas išduodančių institucijų teikiama informacija

Licencijas išduodanti institucija informaciją apie licencijų verstis tam tikra veikla atitinkamiems asmenims išdavimą, licencijų galiojimo sustabdymą, licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimą arba licencijos panaikinimą mokesčių administratoriu teikia licencijas išduodančios institucijos ir centrinio mokesčių administratoriaus tarpusavio sutartyje nustatytais būdais ir terminais.

52 straipsnis. Daiktus, daiktines teises ir juridinius faktus registrojančios įstaigos teikiama informacija

Daiktus, daiktines teises ir juridinius faktus registrojančios įstaiga informaciją apie jos registrojamus (registrotinus) objektus mokesčių administratoriui teikia šios įstaigos ir centrinio mokesčių administratoriaus tarpusavio sutartyje nustatytais būdais ir terminais.

53 straipsnis. Gyventojų registrą tvarkančios įstaigos teikiama informacija

Gyventojų registrą tvarkantys įstaiga gyventojų registro duomenis mokesčių administratoriui teikia vadovaujančios gyventojų registrą tvarkančios įstaigos ir centrinio mokesčių administratoriaus tarpusavio sutartyje nustatytais būdais ir terminais.

54 straipsnis. Juridinių asmenų registro tvarkytojo teikiama informacija

Juridinių asmenų registro tvarkytojas juridinių asmenų registro duomenis mokesčių administratoriui teikia jo ir centrinio mokesčių administratoriaus tarpusavio sutartyje nustatytais būdais ir terminais.

straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

55 straipsnis. Prižiūrimų finansų rinkos dalyvių teikiama informacija

1. Prižiūrimi finansų rinkos dalyviai, kaip jie apibréžti Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatyme, privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie asmenų atidarytas ir uždarytas visų rūšių sąskaitas, seifo kamerų nuomą, asmenų atstovus ir naudos gavėjus, jeigu informacija apie naudos gavėjus neturi būti teikiama Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS) tvarkytojui pagal Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies nuostatas, sąskaitų metinių apyvartų dydį, jeigu to paties asmens visų pas tą patį finansų rinkos dalyvių turimų sąskaitų bendros metinės apyvartos dydis yra ne mažesnis kaip 15 000 eurų, sąskaitų likutį metų pabaigoje, jeigu to paties asmens visų pas tą patį finansų rinkos dalyvių turimų sąskaitų likutis metų pabaigoje yra ne mažesnis kaip 5 000 eurų, palūkanas, skolinius įsipareigojimus, vertybinius popierius, draudimo įmokas, pensijų

draudimo įmokas, taip pat kitą informaciją, reikalingą mokesčių administratoriaus funkcijoms atliki.

2. Centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo nuostatas ir suderinės su Finansinių nusikalstamų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, nustato šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos – duomenų apie asmenų atidarytas ir uždarytas visų rūšių sąskaitas, seifo kamerų nuomą, asmenų atstovus ir naudos gavėjus – sąrašą, informacijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai tvarką ir terminus. Kita šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama kartą per metus Vyriausybės nustatytu mastu, tvarka ir terminais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

Nr. [XIII-2586](#), 2019-12-03, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20554

55¹ straipsnis. Kita trečiųjų asmenų teikiamą informaciją

1. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys privalo kartą per metus pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie fiziniams asmenims suteiktas, jų grąžintas ir iš fizinių asmenų gautas paskolas bei jų dydį centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais, išskyrus atvejus, kai ši informacija teikiama šio Įstatymo 55 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Lietuvos Respublikoje įregistruotos mokslo ir studijų bei formaliojo profesinio mokymo įstaigos privalo kartą per metus pranešti Valstybinei mokesčių inspekcijai apie fizinių asmenų (fizinių asmenų naudai) sumokėtas įmokas už profesinį mokymą ir (ar) studijas, kurias baigus igyjamas aukštasis išsilavinimas ir (ar) suteikiama kvalifikacija, taip pat už doktorantūros ir meno aspirantūros studijas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

3. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie iš jų dalyvių – fizinių asmenų – gautas pinigines įmokas (įskaitant įmokas nuostoliams padengti), kai vieno fizinio asmens per vienus kalendorinius metus įmokėta suma yra ne mažesnė kaip 15 000 eurų. Ši informacija pateikiama kartą per metus centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

4. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie įsiskolinimus fiziniams asmenims už šių asmenų juridinio asmens vardu patirtas išlaidas ir fizinių asmenų įsiskolinimus už iš to juridinio asmens atsiskaitytinai gautas išmokas, jeigu įsiskolinimas vienam fiziniui asmeniui arba vieno fizinio asmens įsiskolinimas kalendorinių metų gruodžio 31 dieną yra ne mažesnis kaip 15 000 eurų. Ši informacija pateikiama kartą per metus centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

5. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie užsienio juridinių asmenų jiems suteiktas paslaugas Lietuvoje, jeigu pagal vieną sandorių arba pagal keletą per vienus kalendorinius metus su tuo pačiu asmeniu sudarytų sandorių gautų paslaugų vertė yra ne mažesnė kaip 15 000 eurų. Ši informacija pateikiama kartą per metus centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

6. Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie kiekvieną nenuolatinį Lietuvos gyventoją, dirbantį šiame juridiniame asmenyje Lietuvoje pagal laikinojo įdarbinimo sutartį, sudarytą su užsienio valstybės juridiniu asmeniu. Ši informacija pateikiama centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

7. Asmenys, kurie veikia Lietuvoje užsienio asmens vardu ir (arba) interesais ir kuriems Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme nenustatyta pareiga nustatyti to užsienio asmens naudos gavėjo tapatybę, turi nustatyti užsienio asmens naudos gavėjų ir saugoti naudos gavėjo tapatybės duomenis, apskaitos dokumentus, sutarčių dokumentaciją (dokumentų originalus) 5 metus nuo sandorių ar veiklos užsienio asmens vardu ir (arba) interesais pabaigos dienos ir mokesčių administratoriaus reikalavimu šią informaciją ir duomenis pateikti mokesčių administratoriui per šio Įstatymo 49 straipsnyje nurodytą terminą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2586](#), 2019-12-03, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20554

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

56 straipsnis. Neteko galios nuo 2016-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

57 straipsnis. Neteko galios nuo 2016-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

58 straipsnis. Neteko galios nuo 2016-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

59 straipsnis. Neteko galios nuo 2016-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

60 straipsnis. Neteko galios nuo 2016-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

61 straipsnis. Ataskaitų apie tarptautinių įmonių grupių dalyvius pateikimas

1. Tarptautinėms įmonių grupėms (toliau šiame straipsnyje – TĮG) priklausantys mokesčių mokėjai ir kiti asmenys, jeigu jie apibrėžti kaip ataskaitas teikiantys subjektais pagal Direktyvą 2011/16/ES ir (arba) pagal tarptautines sutartis ar susitarimus dėl informacijos apie TĮG dalyvius mainų, privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai ataskaitas, kurias sudaro duomenys apie pajamas, pelną (nuostoli), privalomą sumokėti ir sumokėtą pelno mokesčių, išstatinį kapitalą, darbuotojų skaičių, materialųjį turą, išskyrus grynuosius pinigus ir grynuojų pinigų ekvivalentus, išskiriant nurodytus duomenis pagal atskiras jurisdikcijas, kuriose TĮG vykdo veiklą, taip pat kiekvieno į TĮG įeinančio subjekto identifikavimo duomenys, duomenys apie pagrindinės veiklos rūšis, kiti duomenys, jeigu jie apibrėžti kaip teiktina informacija pagal tarptautinių sutarčių ar susitarimų dėl informacijos apie TĮG dalyvius mainų nuostatas.

2. Pagal šį straipsnį TĮG laikoma įmonių grupė, kurią sudaro dvi ar daugiau įmonių, kurių rezidavimo vieta mokesčių tikslais priklauso skirtingoms jurisdikcijoms, arba kurios sudėtyje yra įmonė, kurios rezidavimo vieta mokesčių tikslais priklauso vienai jurisdikcijai, o jos apmokestinamoji verslo veikla vykdoma per kitai jurisdikcijai priklausančią nuolatinę buveinę. Šis straipsnis netaikomas TĮG, kurios konsoliduotos pajamos pagal pateiktas konsoliduotas finansines ataskaitas yra mažesnės negu 750 000 000 eurų finansiniai metais, ējusiais iš karto prieš ataskaitinius finansinius metus, už kuriuos būtų teikiama šio straipsnio 1 dalyje nurodyta ataskaita.

3. Ataskaita pateikiama per 12 mėnesių nuo TĮG ataskaitinių finansinių metų paskutinės dienos.

4. Ataskaitos teikimo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-374](#), 2017-05-23, paskelbta TAR 2017-05-30, i. k. 2017-09154

61¹ straipsnis. Informacijos, būtinos tarptautiniams bendradarbiavimo įsipareigojimams dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų įgyvendinti, kaupimas ir pateikimas

Prižiūrimi finansų rinkos dalyviai, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatyme, taip pat kiti subjektai, jeigu jie apibrėžti kaip duomenis teikiančios finansų įstaigos Europos Sajungos teisės aktuose, taip pat Lietuvos tarptautinėse sutartyse ar susitarimuose dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų, privalo kaupti ir mokesčių

administratoriu pateikti užsienio valstybių asmenų sąskaitų informaciją, naudojamą tarptautiniams bendradarbiavimo įsipareigojimams pagal minėtuosius teisės aktus įgyvendinti. Konkrečias duomenis kaupiančių ir teikiančių subjektų kategorijas, kauptinę duomenų sąrašą, jų pateikimo tvarką ir kitas su duomenų kaupimu, pateikimu ir mainais susijusias procedūras nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

61² straipsnis. Informacijos apie pranešinės tarpvalstybinės susitarimų pateikimas

1. Žinomą, turimą arba valdomą informaciją apie pranešinės tarpvalstybinės susitarimų Valstybinei mokesčių inspekcijai privalo teikti tarpininkai. Tarpininku šiame straipsnyje laikomas asmuo, kuris:

- 1) rengia pranešinės tarpvalstybinės susitarimų arba
 - 2) siūlo pranešinės tarpvalstybinės susitarimų rinkoje, arba
 - 3) organizuoja pranešinės tarpvalstybinės susitarimų įgyvendinimą, arba
 - 4) teikia pranešinės tarpvalstybinės susitarimų įgyvendinti, arba
 - 5) administruoja pranešinės tarpvalstybinės susitarimų, arba
- 6) atsižvelgdamas į tam tikras aplinkybes ir turimą informaciją bei ekspertines žinias ir supratimą, būtiną siekiant teikti tokias paslaugas, žino arba pagrįstai tikėtinai žino, kad tiesiogiai ar tarpininkaujant kitiems asmenims teikė pagalbą, paramą ar konsultacijas, susijusias su šios dalies 1–5 punktuose nurodytais veiksmais.
2. Tarpininkas taip pat turi atitikti bent vieną iš šių sąlygų:
 - 1) būti nuolatinis Lietuvos gyventojas arba Lietuvos apmokestinamasis vienetas;
 - 2) turėti nuolatinę buveinę ar bazę Lietuvoje, per kurią teikiamas su pranešinės tarpvalstybinės susitarimų susijusios paslaugos;
 - 3) būti įsisteigęs Lietuvoje arba jam turi būti taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai;
 - 4) Lietuvoje būti registruotas profesinės asociacijos, teikiančios teisines, mokesčių ar konsultavimo paslaugas, narys.
3. Tais atvejais, kai tarpininko nėra arba kai tarpininkas praneša suinteresuotam mokesčių mokėtojui ar kitam tarpininkui apie naudojimą teise būti atleistam nuo prievolės pateikti informaciją apie pranešinės tarpvalstybinės susitarimą, prievolė pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie pranešinės tarpvalstybinės susitarimą tenka kitam tarpininkui, kuriam pranešta apie naudojimą teise būti atleistam nuo prievolės pateikti informaciją, o kai tokio tarpininko nėra, suinteresuotam mokesčių mokėtojui. Suinteresuoti mokesčio mokėtoju šiame straipsnyje laikomas asmuo, kuriam sudarytos sąlygos įgyvendinti pranešinės tarpvalstybinės susitarimą arba kuris pasirengęs įgyvendinti pranešinės tarpvalstybinės susitarimą, arba kuris pradėjo įgyvendinti pranešinės tarpvalstybinės susitarimą.
4. Tuo atveju, kai yra daugiau negu vienas tarpininkas, prievolė pateikti informaciją apie pranešinės tarpvalstybinės susitarimą tenka visiems su tuo pranešinės tarpvalstybinės susitarimų susijusiams tarpininkams.
5. Tuo atveju, kai prievolė pateikti informaciją apie pranešinės tarpvalstybinės susitarimą tenka suinteresuotam mokesčių mokėtojui ir yra daugiau negu vienas suinteresuotas mokesčių mokėtojas, suinteresuotas mokesčių mokėtojas, kuris turi pateikti šią informaciją, yra tas, kuris dėl pranešinės tarpvalstybinės susitarimo susitarimo su tarpininku. Jei tokio suinteresuoto mokesčių mokėtojo nėra, suinteresuotas mokesčių mokėtojas yra tas, kuris kontroliuoja, kaip praneštinas tarpvalstybinis susitarimas įgyvendinamas.
6. Suinteresuoti mokesčių mokėtojai privalo pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie savo įgyvendinamą pranešinės tarpvalstybinės susitarimą už kiekvienus metus apie jų naudojimą pranešinės tarpvalstybinės susitarimu.
7. Pagal šį straipsnį tarpvalstybinės susitarimų laikomas susitarimas, susijęs su keliomis valstybėmis narėmis arba valstybe nare ir trečiąja valstybe.

8. Centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į Direktyvos 2011/16/ES nuostatas, nustato šiame straipsnyje nurodytų pranešinės tarpvalstybinės susitarimų požymius ir sąlygas, kauptinę duomenų – informacijos apie pranešinės tarpvalstybinės susitarimus – sąrašą, jų pateikimo tvarką ir atvejus, kuriais šių duomenų nereikia pateikti, kitas su duomenų kaupimu, pateikimu ir mainais susijusias procedūras.

TAR pastaba. Tarpininkai ir asmenys, kuriems sudarytos sąlygos įgyvendinti praneštinę tarpvalstybinę susitarimą arba kurie pasirengę įgyvendinti praneštinę tarpvalstybinę susitarimą, arba kurie pradėjo įgyvendinti praneštinę tarpvalstybinę susitarimą, privalo iki 2020 m. rugpjūčio 31 d. pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos informaciją apie pagal 61² straipsnį praneštinus tarpvalstybinius susitarimus, dėl kurių įgyvendinimo pirmųjų veiksmų imtasi nuo 2018 m. birželio 25 d. iki 2020 m. birželio 30 d.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

61³ straipsnis. Platformų operatorių teikiama informacija

1. Duomenis teikiantys platformų operatoriai privalo kaupti ir kartą per metus už praėjusius kalendorinius metus Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikti informaciją apie platformas naudojančių pardavėjų pajamas, gaunamas iš tam tikros veiklos, kurią vykdyti buvo sudarytos sąlygos platformoje, atliktus sandorius ir kitą informaciją, susijusią su mokesčių apskaičiavimu ir deklaravimu, išskyrus šio Įstatymo nustatytus atvejus (toliau – informacija apie pardavėjus).

2. Šiame straipsnyje:

1) platformos operatoriumi laikomas subjektas, kuris su pardavėjais sudaro naudojimosi platforma ar jos dalimi sutartį;

2) duomenis teikiančiu platformos operatoriumi laikomas platformos operatorius, kuris atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

a) jis yra Lietuvos apmokestinamasis vienetas;

b) jis yra įsisteigęs pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;

c) jo nuolatinis valdymo organas yra Lietuvos Respublikoje;

d) jis turi nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje;

e) jis yra užsienio, išskyrus Europos Sąjungos valstybes nares, platformos operatorius, kuris sudaro sąlygas pardavėjams vykdyti tam tikrą veiklą Europos Sąjungoje (toliau – užsienio platformos operatorius);

3) platforma laikoma bet kokia programinė įranga, išskaitant interneto svetainę arba jos dalį, ir taikomosios programos (išskaitant mobiliąsių programėles), kuriomis gali naudotis platformos naudotojai ir kuriomis pardavėjai gali susisekti su kitais platformos naudotojais, siekdam i vykdyti tam tikrą veiklą. Platforma taip pat laikoma bet kokia su tam tikra veikla susijusi atlygio rinkimo ir mokėjimo priemonė. Platforma neapima programinės įrangos, kuria sudaroma galimybė tik tvarkyti su tam tikra veikla susijusius mokėjimus, tam tikrą veiklą įtraukti į skelbiamus veiklų sąrašus arba ją reklamuoti, nukreipti arba persiųsti platformos naudotojus į platformą;

4) pardavėju laikomas platformos naudotojas, kuris, neatsižvelgiant į tai, ar jis fizinis asmuo, ar subjektas, yra užsiregistravęs platformoje ir vykdo tam tikrą veiklą arba kuriam sumokamas arba išskaitomas su tam tikra veikla susijęs atlygis;

5) tam tikra veikla laikoma veikla, už kurią pardavėjui mokamas atlygis arba išskaitomas bet kokios rūšies užmokestis, kurio suma yra žinoma arba pagrįstai galima manyti, kad yra žinoma, platformos operatoriu, kurios pardavėjas nevykdo kaip platformos operatoriaus darbuotojas ar susijęs platformos operatoriaus subjektas ir kuri priskiriamas vienai iš šių veiklų:

a) nekilnojamojo turto nuoma;

b) asmeninės paslaugos;

c) prekių pardavimas;

d) transporto priemonių nuoma;

6) asmenine paslauga laikoma paslauga, kurią teikdami vienas ar keli nepriklausomai arba subjekto vardu veikiantys fiziniai asmenys atlieka darbą tam tikrą laiką arba kol įvykdo užduotį ir kuri platformos naudotojo užsakymu teikiama arba internetu, arba fiziškai ne internetu po to, kai buvo sudarytos sąlygos tą paslaugą teikti naudojantis platforma;

7) subjektu laikomas juridinis asmuo arba bet kurios kitos teisinės ir (arba) veiklos formos asmuo, išskyrus fizinių asmenų.

3. Pradėjės užsienio platformos operatoriaus veiklą, duomenis teikiantis užsienio platformos operatorius privalo būti užsiregistravęs centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka. Jeigu duomenis teikiantis užsienio platformos operatorius nevykdo pareigos registruotis

arba jeigu jo registracija buvo panaikinta ir Europos Sajungos valstybės narės koordinuodamos veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti registravimosi ir informacijos teikimo reikalavimų vykdymą, be kita ko, sutaria neleisti duomenis teikiančiam užsienio platformos operatoriui veikti Europos Sajungoje, Valstybinė mokesčių inspekcija atlieka poveikio vertinimą ir priima sprendimą, kuriuo duoda interneto prieigos paslaugų teikėjams privalomą nurodymą panaikinti galimybę pasiekti duomenis teikiančio užsienio platformos operatoriaus interneto svetainę iki tol, kol užsienio platformos operatorius įvykdo pareigą užsiregistrnuoti arba iš naujo užsiregistrusoja, jeigu jo registracija buvo panaikinta. Priėmusi šį sprendimą Valstybinė mokesčių inspekcija kreipiasi į Vilniaus apygardos administracinių teismų su prašymu patvirtinti sprendimą. Prašyme dėl sprendimo patvirtinimo turi būti nurodytas įtariamą pažeidimą padariusio platformos operatoriaus pavadinimas, jeigu jis žinomas, įtariamo pažeidimo pobūdis, interneto svetainės, prie kurios prašoma panaikinti prieigą, tikslus adresas. Vilniaus apygardos administracinių teismas prašymą dėl sprendimo patvirtinimo išnagrinėja ir priima motyvuotą nutartį prašymą patenkinti arba atmesti. Prašymas dėl sprendimo pavirtinimo turi būti išnagrinėtas ir nutartis priimta ne vėliau kaip per 15 dienų nuo prašymo pateikimo momento. Jeigu Valstybinė mokesčių inspekcija nesutinka su Vilniaus apygardos administraciniu teismo nutartimi atmesti prašymą, ji turi teisę per 7 dienas nuo tokios nutarties priėmimo dienos apskusti šią nutartį Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Lietuvos vyriausiasis administracinių teismas turi išnagrinėti skundą dėl Vilniaus apygardos administraciniu teismo nutarties atmesti prašymą ne vėliau kaip per 7 dienas nuo Valstybinės mokesčių inspekcijos skundo gavimo dienos. Lietuvos vyriausiojo administraciniu teismo priimta nutartis yra galutinė ir neskundžiama. Valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimas vykdomas tik jį patvirtinus. Šis patvirtintas sprendimas skelbiamas Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto svetainėje.

4. Jeigu duomenis teikiantis platformos operatorius, išskyrus užsienio platformos operatorių, nevykdo pareigos teikti informaciją apie pardavėjus pagal ši straipsnį, Valstybinė mokesčių inspekcija po dviejų iš eilės platformos operatoriui pateiktų priminimų, ne vėliau kaip per 90 dienų, bet ne anksčiau kaip po 30 dienų nuo antrojo priminimo dienos, priima sprendimą, kuriuo duoda interneto prieigos paslaugų teikėjams privalomą nurodymą panaikinti galimybę pasiekti platformos operatoriaus interneto svetainę, kol platformos operatorius pašalins pažeidimą. 30 dienų laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai platformos operatoriui buvo pateiktas antrasis priminimas. Šis sprendimas turi būti patvirtintas Vilniaus apygardos administraciniu teismo šio straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka. Šis sprendimas vykdomas tik jį patvirtinus. Patvirtintas sprendimas skelbiamas Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto svetainėje.

5. Duomenis teikiantis platformos operatorius privalo užtikrinti informacijos apie pardavėjus kaupimą, jos tikrinimą ir pateikimą Valstybinei mokesčių inspekcijai. Jeigu pardavėjas, gavęs duomenis teikiančio platformos operatoriaus prašymą pateikti informaciją ir du kartus iš eilės išpėtas dėl nepateiktos informacijos, per 60 dienų nuo pirmojo išpėjimo gavimo dienos nepateikia reikalaujamos informacijos, duomenis teikiantis platformos operatorius privalo panaikinti pardavėjo paskyrą ir neleisti pardavėjui iš naujo registruotis platformoje arba sustabdyti atlygio pardavėjui mokejimą, kol pardavėjas pateiks prašomą informaciją. 60 dienų laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai pardavėjui buvo pateiktas pirmasis priminimas.

6. Duomenis teikiantys platformų operatoriai privalo kaupti informaciją apie veiksmus, kurių ēmési įgyvendindami šio Įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisés aktų reikalavimus, susijusius su informacijos apie pardavėjus kaupimu, tikrinimu ir teikimu Valstybinei mokesčių inspekcijai, ir saugoti šią informaciją 5 metus nuo kalendorinių metų, kuriais tie veiksmai vykdomi, pabaigos.

7. Duomenis teikiantys platformų operatoriai privalo informuoti pardavėjus apie atlygi, apie kurį pranešta Valstybinei mokesčių inspekcijai.

8. Šio straipsnio nuostatos netaikomos platformų operatoriams, kurių platformos verslo modelis yra toks, kad jie neturi pranešinos informacijos apie pardavėjus, taip pat užsienio platformų operatoriams, kai automatiškai keičiamasi informacija apie pardavėjus pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ar susitarimus.

9. Nereikalaujama, kad duomenis teikiantis platformos operatorius pateiktu informaciją apie šiuos pardavėjus: višejo sektorius subjektą (įskaitant Vyriausybę, politinį padalinį arba valstybės subjektą), subjektą, kurio akcijomis reguliariai prekiaujama pripažintoje vertybinių popierių rinkoje arba kuris susijęs su subjektu, kurio akcijomis reguliariai prekiaujama pripažintoje

vertybinių popierių rinkoje, subjektą, kuriam platformos operatorius per metus daugiau kaip 2 000 kartų sudarė sąlygas vykdyti nekilnojamojo turto nuomą arba kuriam platformos operatorius mažiau kaip 30 kartų sudarė sąlygas vykdyti prekių pardavimą ir kuriam per metus sumokėta arba įskaityta atlygio suma neviršija 2 000 eurų.

10. Centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į Direktyvos [2011/16/ES](#) ir Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar susitarimuose dėl automatinių informacijos apie platformose vykdomas veiklas mainų nuostatas, nustato šiame straipsnyje nurodytų reikalavimų vykdymą, be kita ko, detalizuoją, kokiais atvejais platformų operatoriai neturi teikti informacijos, taip pat apie kuriuos pardavėjus nereikia teikti informacijos Valstybinei mokesčių inspekcijai, nustato duomenis teikiančią platformą operatorių atliekamas procedūras, kuriomis siekiama nustatyti pardavėjus, informacijos teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai tvarką, privalomos pateikti informacijos apie pardavėjus apimtį, duomenis teikiančio užsienio platformos operatoriaus registravimosi ir išregistravimo atvejus, tvarką ir terminus, taisykles, kuriomis duomenis teikiantys platformų operatoriai įpareigojami informuoti pardavėjus apie atlygi, apie kurį pranešta Valstybinei mokesčių inspekcijai.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

61⁴ straipsnis. Duomenų apie tarptautines mokėjimo operacijas kaupimas, saugojimas ir teikimas

1. Lietuvos Respublikoje mokėjimo paslaugas teikiantys mokėjimo paslaugų teikėjai privalo kaupti ir saugoti per juos vykdytų tarptautinių mokėjimo operacijų įrašus (toliau šiame straipsnyje – mokėjimo įrašas) ir mokėjimo įrašų duomenis pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai. Reikalavimas mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui kaupti ir saugoti mokėjimo įrašus netaikomas, kai atliekant tarptautinę mokėjimo operaciją vienareikšmiškai identifikuojamas gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas ir jo vieta ir nustatomą, kad bent vieno gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjo vieta yra kitoje valstybėje narėje. Šiuo atveju pareiga kaupti ir saugoti mokėjimo įrašus tenka gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjui, kurio vieta yra kitoje valstybėje narėje. Kai mokėjimo paslaugų teikėjas, kurio buveinė yra Lietuvos Respublikoje, tarptautines mokėjimo operacijas vykdo kitose valstybėse narėse, jo kaupiami ir saugomi mokėjimo įrašų duomenys turi būti prieinami tos valstybės narės mokesčių administratoriui.

2. Šiame straipsnyje:

1) mokėjimo paslaugų teikėjais laikomos Mokėjimų įstatymo 6 straipsnio 1–4 punktuose nurodytos įstaigos, teikiančios bent vieną iš Mokėjimų įstatymo 5 straipsnio 3–6 punktuose nurodytų mokėjimo paslaugų ir vykdančios tarptautines mokėjimo operacijas;

2) gavėjas ir mokėtojas suprantami taip, kaip jie apibrėžti Mokėjimų įstatyme;

3) mokėjimo operacija suprantama kaip mokėjimo operacija ir pinigų perlaidos, kaip jos apibrėžtos Mokėjimų įstatyme, išskyrus Mokėjimų įstatymo 3 straipsnio 5 dalyje nustatytas išimtis;

4) tarptautine mokėjimo operacija laikoma mokėjimo operacija, kai mokėtojas yra vienoje valstybėje narėje, o gavėjas – kitoje valstybėje narėje, trečiojoje teritorijoje ar trečiojoje valstybėje, kai jis apibrėžtos Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme.

3. Pareiga kaupti ir saugoti mokėjimo įrašus ir teikti duomenis atsiranda, kai mokėjimo paslaugų teikėjas per kalendorinį ketvirtį tam pačiam gavėjui vykdo daugiau negu 25 tarptautines mokėjimo operacijas.

4. Mokėjimo įrašus privaloma saugoti 3 kalendorinius metus nuo kalendorinių metų, kuriais įvykdita tarptautinė mokėjimo operacija, pabaigos.

5. Centrinis mokesčių administratorius detalizuoją šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus: nustato pateikiamų duomenų turinį, duomenų saugojimo ir pateikimo formą, terminus ir tvarką; mokėjimo operacijos priskyrimo tarptautinei mokėjimo operacijai požymius; mokėtojo ir gavėjo vienos nustatymo taisykles; pateiktų duomenų kaupimo ir saugojimo Valstybinėje mokesčių inspekcijoje tvarką ir terminus; duomenų įkelimo į centrinę elektroninę mokėjimo informacinię sistemą, kai tai nurodyta 2020 m. vasario 18 d. Tarybos reglamente (ES) 2020/283, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 904/2010, kiek tai susiję su priemonėmis, kuriomis stiprinamas administracinis bendradarbiavimas kovojant su sukčiavimu PVM, tvarką.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-1659](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26363

62 straipsnis. Nurodymo pašalinti aplinkybes ir sąlygas, trukdančias mokesčių administratoriui tinkamai atlikti funkcijas, vykdymas

Asmenys privalo įvykdyti mokesčių administratoriaus nurodymą pašalinti aplinkybes ir sąlygas, trukdančias mokesčių administratoriui tinkamai atlikti funkcijas, per mokesčių administratoriaus nurodytą protingą (optimalų atitinkamiems veiksmams atlikti) terminą, jei įstatymai nenustato ko kita. Tuo atveju, jei nurodyto nurodymo neįmanoma įvykdyti dėl objektyvių priežasčių, asmuo nedelsdamas privalo apie tai informuoti mokesčių administratorių. Apie priimtas priemones mokesčių administratorius turi būti informuojamas per 3 darbo dienas po nurodymų įvykdymo dienos.

63 straipsnis. Nurodymo dėl mokestinės nepriemokos nurašymo iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų istaigoje vykdymas

1. Mokesčių administratoriaus nurodymas kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų istaigai nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) privalo būti įvykdytas visiškai. Šis mokesčių administratoriaus nurodymas turi būti priimamas bei vykdomas ir tuo atveju, kai mokesčių mokėtojo sąskaitoje nėra pinigų arba yra mažesnė pinigų suma negu nurašytina. Tokiu atveju nurašymas turi būti atliekamas tol, kol iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) bus nurašyta visa nurodyme nurodyta suma. Mokesčių administratorius sumažina savo nurodyme, kuris jau pateiktas kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų istaigai, numatytą nurašytiną sumą, jei mokestinė nepriemoka iš dalies padengiama kitokiu būdu.

2. Mokesčių administratoriaus nurodymas nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų istaigai pateikiamas ir vykdomas vadovaujantis Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1454](#), 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21202

64 straipsnis. Mokesčių mokėtojo identifikacinio numerio naudojimo užtikrinimas

1. Esant galimybei, kredito istaigos užtikrina, kad mokesčių mokėtojo pateikiamuose mokėjimuose nurodymuose pervesti sumas į biudžetą būtų nurodytas mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris ir kad identifikacinis numeris būtų perduotas per atsiskaitymo tarp bankų sistemą.

2. Mokėjimo ir elektroninių pinigų istaigoms *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

65 straipsnis. Kitos pareigos

Tretieji asmenys privalo vykdyti kitas šiame ir kituose įstatymuose bei jų lydimuosiuose teisės aktuose jiems nustatytas pareigas, susijusias su mokesčių administratoriaus funkcijų atlikimu bei jo teisių įgyvendinimu.

V SKYRIUS **MOKESČIŲ APSKAIČIAVIMAS, SUMOKĖJIMAS IR IŠIEŠKOJIMAS**

PIRMASIS SKIRSNIS **MOKESČIŲ APSKAIČIAVIMAS**

66 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimas ir perskaičiavimas

1. Vadovaudamas mokesčių teisės aktais, priklausantį mokėti mokesčių apskaičiuoja pats mokesčių mokėtojas, išskyrus atitinkamuose mokesčių teisės aktuose numatytas išimtis. Pastebėjės, kad mokesčių buvo apskaičiuotas neteisingai, mokesčių mokėtojas jį perskaičiuoja.

2. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas teisės aktų nustatyta tvarka neapskaičiavo mokesčio arba neteisingai apskaičiavęs jo neperskaičiavo, mokesčių mokėtojui priklausantį mokėti mokesčių apskaičiuoja mokesčių administratorius, remdamasis mokesčių mokėtojo pateiktomis mokesčių deklaracijomis, apskaitos bei kitais dokumentais arba kitais šiame skyriuje numatytais specialiais mokesčių apskaičiavimo būdais.

3. Šiame Įstatyme, jei jo atitinkamuose straipsniuose nenustatyta kitaip, naudojama mokesčio apskaičiavimo sąvoka apima ir mokesčių išskaičiuojančio asmens atliekamą mokesčių išskaičiavimą.

4. Mokesčiai ir su jais susijusios sumos apskaičiuojami eurais. Jeigu įstatymai arba jų įgyvendinamieji teisės aktai nenustato kitaip, kiekviena piniginė prievolė apvalinama taip: 49 ir mažiau centų apvalinami mažinant (atmetant), 50 ir daugiau centų – didinant iki euro.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1137](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13606

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

67 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimo teisingumo pagrindimas

1. Mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas.

2. Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su mokesčių administratoriaus apskaičiuotomis konkrečiomis mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pagrįsti, kodėl jos yra neteisingos.

68 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimo ir perskaičiavimo senatis

1. Jeigu kitaip nenustatyta šiame straipsnyje ar atitinkamo mokesčio įstatyme, mokesčių mokėtojas ar mokesčių administratorius mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti gali ne daugiau kaip už einamuosius ir trejus praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus atgal nuo tų metų, kuriais pradedama mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos.

2. Šio Įstatymo nustatyta tvarka mokesčių administratoriui atliekant pakartotinį mokesčių mokėtojo patikrinimą, šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos, tačiau mokesčių administratorius tokio patikrinimo metu negali apskaičiuoti mokesčio už ilgesnį laikotarpį negu pirmonio patikrinimo metu.

3. Jeigu mokesčių mokėtojas pateikia mokesčio deklaraciją arba patikslintą mokesčio deklaraciją likus mažiau kaip 90 dienų iki šio straipsnio 1 dalyje numatyto mokesčio apskaičiavimo (perskaičiavimo) termino pabaigos, mokesčių administratorius gali patikrinti šioje deklaracijoje deklaruoto mokesčio apskaičiavimo teisingumą ir jį perskaičiuoti neatsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalies nuostatas, jeigu mokesčių administratorius patikrinimą pradeda ne vėliau kaip per 90 dienų nuo šios deklaracijos pateikimo dienos.

4. Apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas, bet ne daugiau kaip už einamuosius ir penkerius praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, galima šiais atvejais:

1) kai apskaičiuojamas ar perskaičiuojamas gyventojų pajamų mokesčis (išskyrus fizinio asmens mokamo pajamų mokesčio nuo pajamų iš individualios veiklos dalij);

2) kai mokesčių administratorius apskaičiuoja ar perskaičiuoja mokesčių mokėtojo, neatitinkančio minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų, mokesčius;

3) kai, remiantis šio Įstatymo 61¹ straipsniu, mokesčių administratorius mokesčius apskaičiuoja ar perskaičiuoja pagal automatinių informacijos mainų pagrindu gautą informaciją;

4) kai mokesčių apskaičiuojamas ar perskaičiuojamas taikant Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 40 straipsnio 2 dalį, taip pat tikrinant Pelno mokesčio įstatymo 5 straipsnio 7 dalies ir 46¹ straipsnio taikymo pagrįstumą. Šiuo atveju apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas galima tik tiek, kiek tai susiję su šiame punkte nurodytaja aplinkybe;

5) kai siekiama įrodyti skolų beviltiškumą ir pastangas susigrąžinti šias skolas pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 89¹ straipsnį, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 18 straipsnį, Pelno mokesčio įstatymo 25 straipsnį. Šiuo atveju apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas galima tik tiek, kiek tai susiję su šiame punkte nurodytaja aplinkybe;

6) kai mokesčio apskaičiuojamas ar perskaičiuojamas teismui pripažinus mokesčio mokėtojo bankrotą tyčiniu;

7) kai pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo VIII skyriaus nuostatas daroma ilgalaikio turto, kuris nėra nekilnojamasis turtas, atskaita. Šiuo atveju apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas galima tik tiek, kiek tai susiję su šiame punkte nurodytaja aplinkybe.

5. Mokesčių administratorius apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas gali tuo atveju, kai baudžiamomoje byloje būtina nustatyti padarytą žalą valstybei ir nėra pasibaigę Baudžiamajame kodekse nustatyti apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties terminai.

6. Apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas, bet ne daugiau kaip už einamuosius ir dešimt praėjusių kalendorinių metų, skaičiuojamų šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, galima šiais atvejais:

1) kai pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo VIII skyriaus nuostatas daroma nekilnojamomo turto, pripažinto ilgalaikiu turtu, atskaita. Šiuo atveju apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas galima tik tiek, kiek tai susiję su šiame punkte nurodytaja aplinkybe;

2) kai vykdomos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Lietuvos Respublikos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje, taip pat kai mokesčių administratorius apskaičiuoja arba perskaičiuoja mokesčių. Šiuo atveju apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas galima tik tiek, kiek tai susiję su šiame punkte nurodytaja aplinkybe.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2353](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12443

69 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimas taikant turinio viršenybės prieš formą principą

1. Tais atvejais, kai mokesčio mokėtojo sandoris, ūkinė operacija ar bet kokia jų grupė sudaromi turint tikslą gauti mokesčinę naudą, t. y. tiesiogiai ar netiesiogiai nukelti mokesčio mokėjimo terminus, sumažinti mokėtiną mokesčio sumą arba visiškai išvengti mokesčio mokėjimo, arba padidinti gražintiną (iskaitytiną) mokesčio permoką (skirtumą), arba sutrumpinti mokesčio permokos (skirtumo) gražinimo terminus, mokesčių administratorius, apskaičiuodamas mokesčių, taiko turinio viršenybės prieš formą principą. Šiuo atveju mokesčių administratorius neatitinka formaliajų mokesčių mokėtojo veiklos išraišką, bet atkuria iškreipiamas ar slepiamas aplinkybes, su kuriomis mokesčių įstatymai sieja apmokestinimą, ir mokesčių apskaičiuoja pagal minėtų mokesčių įstatymų atitinkamas nuostatas.

2. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas, įformindamas apskaitos dokumentus ir pateikdamas mokesčio deklaraciją, suklysta, taip pat kitais atvejais, kai mokesčio mokėtojo veikla neatitinka formalų teisės aktų reikalavimų, tačiau jos turinys atitinka aplinkybes, su kuriomis mokesčių įstatymai sieja apmokestinimą, mokesčio apskaičiuojamas taikant minėtų mokesčių įstatymų atitinkamas nuostatas.

70 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą

1. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas nevykdė arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuoti mokesčius, bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus ir dėl to mokesčių administratorius negali nustatyti mokesčių mokėtojo mokesčinės prievolės dydžio įprastine, tai yra atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta, tvarka, mokesčių mokėtojui priklausančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą, atsižvelgdamas į visas įvertinimui reikšmingas

aplinkybes, turimą informaciją ir prireikus parinkdamas savo nustatytus įvertinimo metodus, atitinkančius protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingo mokesčinės prievolės dydžio nustatymo kriterijus.

2. Detalią šio straipsnio įgyvendinimo tvarką pagal savo kompetenciją nustato centrinis mokesčių administratorius, suderinęs su finansų ministru.

71 straipsnis. Susitarimas dėl mokesčio dydžio

1. Mokesčių administratorius ir mokesčių mokėtojas gali pasirašyti susitarimą dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio, jei, apskaičiuojant mokesčius, nė viena iš šalių neturi pakankamai įrodymų savo apskaičiavimams pagrasti. Pasirašius tokį susitarimą, mokesčių mokėtojas praranda teisę ginčyti mokesčio apskaičiavimo teisingumą, o mokesčių administratorius – apskaičiuoti didesnę sumą negu nurodyta susitarime. Minėtas susitarimas gali būti pasirašytas mokesčinio tyrimo ar mokesčinio patikrinimo metu, taip pat visų mokesčinių ginčų nagrinėjimo etapų metu.

2. Šio straipsnio nuostatos netaikomos administruojant muitus.

72 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimas pagal kitų valstybės institucijų dokumentus

1. Mokesčių administratorius turi teisę apskaičiuoti mokesčių remdamasis kitų valstybės įstaigų ir institucijų aktais ar kitais dokumentais, surašydamas patikrinimo aktą šio Įstatymo nustatyta tvarka.

2. Mokesčis šio straipsnio 1 dalyje numatytu būdu gali būti apskaičiuojamas tais atvejais, kai minėtoje dalyje nurodytos institucijos pagal įstatymuose nustatytą kompetenciją atlieka asmenų komercinės, ūkinės ar finansinės veiklos patikrinimus ir nustato mokesčių įstatymų pažeidimus, tačiau nėra įgaliotos šio Įstatymo nustatyta tvarka atliliki mokesčių administravimo veiksmų. Šiuo atveju pakartotinai tikrinti mokesčių mokėtojo mokesčio apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokejimo teisingumo mokesčių administratorius neprivalo.

3. Tais atvejais, kai iškyla abejonių dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų institucijų apskaičiavimų pagrįstumo ir teisingumo, mokesčių administratorius turi teisę jų pareikalauti atliliki pakartotinį patikrinimą konkrečiai nurodydamas, dėl ko nesutinkama, arba pats šio Įstatymo nustatyta tvarka tikrinti, ar mokesčis apskaičiuotas, deklaruotas ir sumokėtas teisingai.

4. Apskaičiavęs mokesčių šio straipsnio nustatyta tvarka, mokesčių administratorius prisijaima visą atsakomybę dėl mokesčio apskaičiavimo teisingumo.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKESČIO DEKLARACIJA

73 straipsnis. Bendrosios nuostatos

1. Priklausančius mokėti mokesčius mokesčių mokėtojas deklaruuoja savarankiškai, išskyrus tiesiogiai atitinkamų mokesčių įstatymuose nurodytus atvejus. Preziumuojama, kad mokesčio deklaracijoje nurodyti duomenys yra teisingi.

2. Jei atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip, dėl kiekvieno mokesčių mokėtojui priklausančio mokėti mokesčio pateikiama atskira mokesčio deklaracija.

3. Mokesčio deklaracija gali turėti priedų. Jie laikomi neatsiejama mokesčio deklaracijos dalimi.

74 straipsnis. Mokesčio deklaracijos forma

Jei mokesčio įstatymas nenustato kitaip, atitinkamo mokesčio deklaracijos formą, jos užpildymo ir pateikimo tvarką tvirtina centrinis mokesčių administratorius.

75 straipsnis. Mokesčio deklaracijos pateikimo būdai

1. Mokesčio deklaracija pateikiama centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka elektroniniu būdu, išskyrus šiame straipsnyje nustatytus atvejus, kuriais mokesčių mokėtojas turi teisę pasirinkti mokesčio deklaraciją pateikti raštu.

2. Mokesčio deklaracija gali būti pateikiama raštu šiais atvejais:

1) kai teikiama gyventojų pajamų mokesčio metinė deklaracija;

2) kai mokesčio deklaracijos pateikti elektroniniu būdu neįmanoma dėl objektyvių priežasčių arba elektroninis deklaracijos pateikimo būdas lemtų akivaizdžiai neproporcingą administracinę naštą.

3. Su mokesčio apskaičiavimu ir sumokėjimu susijusių apyskaitų, ataskaitų, duomenų ir kitų dokumentų pateikimui *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio nuostatos dėl mokesčio deklaracijos pateikimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2038](#), 2015-11-19, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18853

76 straipsnis. Mokesčio deklaracijos pateikimo terminas

1. Mokesčio deklaracija turi būti pateikta atitinkamam mokesčių administratoriui mokesčio įstatymo nustatytais terminais.

2. Centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais mokesčio deklaracijos pateikimo terminas gali būti prateistas mokesčių mokėtojo (fizinio asmens) mirties atveju, neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens savininko mirties atveju bei kitais centrinio mokesčių administratoriaus nurodytais atvejais.

3. Jei mokesčio deklaracijos pateikimo termino laikotarpiu atsiranda prievolė mokėti mokesčių, mokesčių mokėtojas mokesčių mokėtojai privalo sumokėti mokesčio įstatymo nustatytu terminu, nepaisant to, kad mokesčio deklaracijos pateikimo terminas yra prateistas.

4. Tuo atveju, kai mokesčio mokėtojo pateikta mokesčio deklaracija turėjo trūkumų ir jie šio įstatymo VII skyriaus ir (arba) 80 straipsnio 2 dalies nustatyta tvarka buvo pašalinti, laikoma, kad ji buvo pateikta pirminės mokesčių deklaracijos pateikimo dieną.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

77 straipsnis. Mokesčių mokėtojų atleidimas nuo mokesčio deklaracijos ir kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo

1. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojai laikinai nevykdė veiklos, taip pat kai mokesčių administratorius teisės aktuose nustatyta mokesčių administratoriui pateiktinę informaciją gauna iš trečiųjų šaltinių ir kitais atvejais, kai mokesčio deklaraciją ir (arba) kitus teisės aktuose nurodytus dokumentus pateikti netikslinga, mokesčių mokėtojai gali būti laikinai atleidžiami nuo mokesčio deklaracijos ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo. Laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo tvarką, terminus ir atvejus nustato centrinis mokesčių administratorius.

2. Jei laikino atleidimo nuo mokesčio deklaracijos pateikimo laikotarpiu atsiranda prievolė mokėti mokesčių, mokesčių mokėtojas mokesčių mokėtojai privalo sumokėti mokesčio įstatymo nustatytu terminu, nepaisant to, kad mokesčių mokėtojas laikinai atleistas nuo mokesčio deklaracijos pateikimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

78 straipsnis. Bankrutojančio arba restruktūruojamo juridinio asmens mokesčio deklaracijos pateikimas

Jeigu atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip, mokesčių mokėtojas – juridinis asmuo privalo, pradėjus jo bankroto ar restruktūrizavimo procedūrą, per 30 dienų mokesčių administratoriui pateikti atitinkamo mokesčio deklaraciją už laikotarpi nuo mokesčio laikotarpio pradžios iki minėtų procedūrų pradžios (šios deklaracijos pateikimas neatleidžia nuo prievolės pateikti mokesčio deklaraciją už visą mokesčio laikotarpi, jeigu jis pasibaigia iki minėtų procedūrų pabaigos) ir mokesčio deklaraciją už iki minėtų procedūrų pradžios pasibaigusį mokesčio laikotarpi, jeigu šios deklaracijos pateikimo terminas pagal atitinkamą mokesčio įstatymą dar nėra pasibaigęs.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

79 straipsnis. Mokesčio deklaracijos pasirašymas

1. Mokesčio deklaraciją pasirašo mokesčių mokėtojas arba jo atstovas, taip pat kiti asmenys, nurodyti atitinkamo mokesčio deklaracijos užpildymo nurodymuose.
2. Elektronine forma pateikiama deklaracija patvirtinama elektroniniu parašu arba kitu būdu, užtikrinančiu ją pateikusio mokesčių mokėtojo tapatybę.

80 straipsnis. Mokesčio deklaracijos tikslinimas

1. Mokesčių mokėtojas turi teisę patikslinti mokesčio deklaraciją, jei nėra pasibaigęs šio įstatymo 68 straipsnyje nustatytas mokesčio apskaičiavimo (perskaičiavimo) terminas.
2. Mokesčių administratorius, nustatęs formalius mokesčio deklaracijos trūkumus, turi teisę juos pašalinti savo iniciatyva, jeigu dėl to nesikeičia mokesčių mokėtojo mokestinė prievolė.
3. Mokesčio deklaracijos tikslinimo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

TREČIASIS SKIRSNIS MOKESTINĖ PRIEVOLĖ

81 straipsnis. Mokestinės prievolės vykdymas

1. Mokesčių mokėtojas privalo sumokėti mokesčį to mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto lydimoji teisės akto nustatytu terminu.
2. Sprendime, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčius ir (arba) su juo susijusios sumos, nurodytas papildomai apskaičiuotų mokesčių, paskirtų baudų ir apskaičiuotų delspinigių sumas mokesčių mokėtojas privalo sumokėti per 20 dienų nuo minėto sprendimo įteikimo jam dienos, jeigu atitinkamo mokesčio įstatymas arba šis straipsnis nenustato kito termino.
3. Mokestinė nepriemoka, kurios sumokėjimas yra atidėtas šio įstatymo nustatyta tvarka, sumokama mokestinės paskolos sutartyje numatytu terminu.
4. Muitinės administruojamus papildomai apskaičiuotus mokesčius ir su jais susijusias sumas mokesčių mokėtojas privalo sumokėti Reglamente (ES) Nr. 952/2013 nustatytais muitų mokėjimo terminais. Muitinės administruojamų mokesčių (išskaitant papildomai apskaičiuotus mokesčius) ir su jais susijusių sumų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė, jeigu įstatymai nenustato kitaip.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

Nr. [XIV-761](#), 2021-12-14, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26591

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

82 straipsnis. Mokestinės prievolės įvykdymo būdai

Konkretaus mokesčių mokėtojo mokestinė prievolė įvykdoma:

- 1) mokesčio ir su juo susijusių sumų sumokėjimu;
- 2) trečiojo asmens atliekamu mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos perėmimu;
- 3) turimos mokesčio permokos (skirtumo) išskaitymu mokestinei nepriemokai padengti.

83 straipsnis. Mokesčio sumokėjimas

1. Mokesčius ir (arba) su juo susijusios sumos sumokamos per kredito įstaigą arba kitą mokėjimo paslaugų teikėją. Teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka mokesčius gali būti sumokėtas grynaisiais pinigais per mokesčių administratoriaus pareigūną, turintį įgaliojimą priimti grynuosius pinigus.

2. Mokesčius ir su juo susijusios sumos laikomos sumokėtai, kai kredito įstaiga arba kitas mokėjimo paslaugų teikėjas išskaito iš mokesčių administratoriaus sąskaitą atitinkamą mokesčių mokėtojo inicijuotą mokėjimo operacijos sumą. Mokėjimų įstatymo nustatyta tvarka.

3. Mokesčių ir su juo susijusias sumas už mokesčių mokėtojų gali sumokėti tretieji asmenys centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

4. Šiame įstatyme vartojama mokesčio ir su juo susijusių sumų sumokėjimo sąvoka apima ir mokesčių išskaičiuojančio asmens išskaičiuotų mokesčių ir su juo susijusių sumų sumokėjimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1297](#), 2007-10-18, Žin., 2007, Nr. 114-4629 (2007-11-08)

Nr. [XI-99](#), 2008-12-22, Žin., 2008, Nr. 149-6023 (2008-12-30)

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1160](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7417 (2010-12-11)

84 straipsnis. Mokesčių mokėtojo sumokėtų sumų įskaitymas

1. Mokesčių mokėtojo sumokėtos sumos įskaitomos pagal mokėjimo nurodyme mokesčių mokėtojo nurodytą įmokos kodą. Sumokėtų sumų kodavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Jei mokesčių mokėtojas konkretiai nenurodo, už ką turi būti įskaityta jo sumokėtoji suma, ji įskaitoma centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

2. Dėl muitinės administruojamų mokesčių Vyriausybė gali nustatyti kitokią sumokėtų sumų įskaitymo tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

85 straipsnis. Mokesčių paskirstymas

1. Mokesčiai paskirstomi taip, kaip nustatyta Biudžeto sandaros įstatyme bei atitinkamų mokesčių įstatymuose. Jeigu įstatymuose nėra nurodyta, kur paskirstomi mokesčiai, jie įskaitomi į valstybės biudžetą.

2. Jeigu atskiro mokesčio įstatymas nenustato kitaip, delspinigų, baudų, palūkanų pagal mokesčių paskolos sutartį, šių palūkanų delspinigų sumos paskirstomos tokia pat tvarka kaip ir mokesčių, su kuriuo jos susijusios.

86 straipsnis. Mokestinės nepriemokos perėmimas

Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką, mokesčių administratorui leidus, gali perimti kiti asmenys. Tokiems asmenims taikomos visos mokesčių nepriemokos sumokėjimą ir išieškojimą reglamentuojančios mokesčių įstatymų nuostatos, kurios būtų taikomos mokesčių mokėtojui.

87 straipsnis. Mokesčių permokos įskaitymas ir grąžinimas

1. Mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių, administruojamų Valstybinės mokesčių inspekcijos ir muitinės, sumos pirmiausia yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokėtinų kitų mokesčių, administruojamų atitinkamai Valstybinės mokesčių inspekcijos ir muitinės, mokesčių nepriemokai padengti atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3010](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-09, i. k. 2020-12618

2. Neteko galios nuo 2016-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

3. Mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių, administruojamų muitinės, sumos yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokėtinų kitų mokesčių, administruojamų Valstybinės mokesčių inspekcijos, mokesčių nepriemokai padengti, o mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių, administruojamų Valstybinės mokesčių inspekcijos, sumos – mokesčių mokėtojo mokėtinų kitų mokesčių, administruojamų muitinės, mokesčių nepriemokai padengti centrinių mokesčių administratorių kartu nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3010](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-09, i. k. 2020-12618

4. Mokesčių mokėtojo permokėtos valstybinio socialinio draudimo įmokų ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų sumos yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokėtinų kitų mokesčių, administruojamų Valstybinės mokesčių inspekcijos, mokesčių nepriemokai padengti, o mokesčių mokėtojo permokėtos kitų mokesčių, administruojamų Valstybinės mokesčių inspekcijos, sumos –

mokesčių mokėtojo mokėtinų valstybinio socialinio draudimo įmokų, delspinigių, baudų, palūkanų skolai padengti, Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų administruojamai žalai, atsiradusiai dėl draudėjo kaltės, atlyginti ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokesčinei nepriemokai padengti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos nustatyta tvarka, suderinta su Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Šios dalies nuostatos dėl permokėtos privalomojo sveikatos draudimo įmokų sumos išskaitymo kitų mokesčių, administruojamų Valstybinės mokesčių inspekcijos, mokesčinei nepriemokai padengti taikomos tik Sveikatos draudimo įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje nurodytų asmenų permokėtomis privalomojo sveikatos draudimo įmokų sumoms.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3010](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-09, i. k. 2020-12618

4¹. Mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių, administruojamų Valstybinės mokesčių inspekcijos, sumos yra iškaitomas valstybinio socialinio draudimo įmokų, delspinigių, baudų ir palūkanų skolai padengti, Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų administruojamai žalai, atsiradusiai dėl draudėjo kaltės, atlyginti ir privalomojo sveikatos draudimo įmoką mokesčinei nepriemokai padengti po to, kai permokėtos mokesčių sumos yra išskaitytos šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3010](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-09, i. k. 2020-12618

5. Mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka po permokėtų mokesčių sumų išskaitymo šio straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka, grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu. Tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas turi laiku negrąžintų skolų valstybei pagal paskolas iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ar pagal paskolas, dėl kurių kreditoriams suteikta valstybės garantija, permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka po permokėtų mokesčių sumų išskaitymo šio straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka, naudojamos šioje dalyje nurodytoms skoloms dengti centrinių mokesčių administratorių kartu nustatyta tvarka. Padengus šias skolas likusios sumos grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3010](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-09, i. k. 2020-12618

6. Mokesčių administratorius turi teisę patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumą šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais. Jei mokesčių administratorius nustato, kad prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumui patikrinti būtini papildomi dokumentai, jis ne vėliau kaip per 10 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos nurodo mokesčių mokėtojui pateikti trūkstamus dokumentus ir nustato jų pateikimo terminą. Jei dėl mokesčio permokos grąžinimo bus atliekamas mokesčinių patikrinimas, šis patikrinimas turi būti pradėtas per 5 dienas nuo šio straipsnio 7 dalyje nustatytų terminų pabaigos dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

7. Jei atitinkamo mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčių administratorius privalo grąžinti mokesčių mokėtojui mokesčio permoką tokia tvarka. Mokesčio permoka grąžinama per 30 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos. Tais atvejais, kai mokesčių administratorius pareikalauja, kad mokesčių mokėtojas pateiktu papildomus dokumentus, 30 dienų terminas skaičiuojamas nuo kitos dienos po visų pareikalautų dokumentų gavimo dienos. Gyventojų pajamų mokesčio permoka, priklausanti grąžinti mokesčių mokėtojui pagal jo metinę gyventojų pajamų mokesčio deklaraciją, grąžinama mokesčių mokėtojo prašymu ne vėliau kaip iki atitinkamų metų liepos 31 dienos, o jei prašymas pateikiamas pasibaigus atitinkamos metinės deklaracijos pateikimo terminui, – ne vėliau kaip per 90 dienų po prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos. Tais atvejais, kai dėl mokesčio permokos grąžinimo atliekamas mokesčių mokėtojo mokesčinių patikrinimas arba su mokesčio permokos grąžinimu susiję klausimai yra sudedamoji mokesčių administratoriaus atliekamo to mokesčių mokėtojo patikrinimo dalis,

mokesčio permokos grąžinimas sustabdomas iki mokesčių administratoriaus sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčis ir (arba) su juo susijusios sumos (jei pažeidimų nenustatyta, – pažymos apie tai), įteikimo mokesčių mokėtojui dienos, tačiau tai nestabdo šio straipsnio 9 dalyje nustatyta palūkanų skaičiavimo mokesčių mokėtojo naudai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

8. Mokesčio sumos, taip pat mokesčių mokėtojo naudai apskaičiuotų palūkanų sumos mokesčių mokėtojui grąžinamos iš tų biudžetų, iš kuriuos atitinkamos mokesčio sumos buvo sumokėtos (jskaitytos), arba iš jų teises ar įsipareigojimus perėmusių biudžetų. Minėtos sumos išmokamos tokiomis proporcijomis, kokiomis grąžinimo metu yra paskirstomas mokesčis.

9. Mokesčių administratorius, per šio straipsnio 7 dalyje nurodytą terminą negrąžinęs mokesčio permokos sumos, mokesčių mokėtojo naudai skaičiuoja palūkanas, kurių dydis lygus šio Įstatymo 88 straipsnio 5 dalyje nustatytom palūkanoms, mokamoms pagal mokesčinės paskolos sutartis, iki ši mokesčio permoka bus mokesčių mokėtojui grąžinta. Mokesčių mokėtojo naudai palūkanos neskaičiuojamos, kai vykdomos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje. Šiuo atveju palūkanos neskaičiuojamos laikotarpiu nuo kreipimosi dėl dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūrų iki šių procedūrų pabaigos, tačiau jeigu pasibaigus dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūroms mokesčių mokėtojo prievolė sumažėja, jam proporcingai grąžinamos visos, jei jų buvo, sumokėtos ar išieškotos baudų, delspinigių ar palūkanų pagal mokesčinės paskolos sutartį sumos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

Nr. [XIII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

10. Jei mokesčių mokėtojas pageidauja, kad permokėtos mokesčių sumos būtų jskaitytos mokesčiams, kurių mokėjimo terminas nepasibaigęs, jis dėl to pateikia atitinkamą prašymą centrinių mokesčių administratorių kartu nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3010](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-09, i. k. 2020-12618

11. Prašymo grąžinti arba jskaityti mokesčio permoką pateikimo tvarką bei formas nustato centrinis mokesčių administratorius. Centrinis mokesčių administratorius turi teisę nustatyti prie prašymo pridėtinį dokumentų sąrašą, taip pat atvejus, kada mokesčio permoka grąžinama mokesčių mokėtojui be atskiro prašymo.

12. Jei atitinkamame mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, su mokesčiu susijusios sumos permoka, taip pat susidaręs mokesčio skirtumas grąžinami (jskaitomi) ta pačia tvarka, terminais ir už tokį patį laikotarpių kaip ir mokesčio permoka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

13. Jei atitinkamame mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčio permoka gali būti grąžinta (jskaityta), jeigu ji susidarė ne anksčiau kaip per atitinkamą šio Įstatymo 68 straipsnyje nurodytą mokesčių apskaičiavimo ar perskaičiavimo terminą, – skaičiuojama atgal nuo jskaitymo dienos, kai jskaitymas atliekamas mokesčių administratoriaus iniciatyva be atskiro mokesčių mokėtojo prašymo, o kai yra mokesčių mokėtojo prašymas, – skaičiuojama atgal nuo šio prašymo pateikimo dienos. Jei iki prašymo pateikimo mokesčių mokėtojas atlieka veiksma, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (jskaityti), minėtas terminas skaičiuojamas nuo to veiksmo atlikimo dienos. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas prie prašymo grąžinti (jskaityti) mokesčio permoką privalo pateikti mokesčių administratoriui minėto veiksmo atlikimą pagrindžiančius įrodymus. Iš paminėtų terminų nejskaičiuojami kalendoriniai metai,

kuriais dėl grąžintinų (iskaitytinų) sumų vyko mokesčiniai arba teisminiai ginčai arba buvo taikomos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

Nr. [XIII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

14. Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

15. Mokesčio permoka (skirtumas), kuri negali būti grąžinta (iskaityta) šio straipsnio 13 dalyje nurodytu pagrindu, nurašoma iš biudžeto apskaitos dokumentų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

88 straipsnis. Mokesčinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimas arba išdėstymas

1. Mokesčinės nepriemokos sumokėjimo terminą finansų ministro nustatytą tvarka mokesčių administratorius gali atidėti arba išdėstyti. Mokesčinės nepriemokos mokėjimas atidedamas arba išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu. Šio sprendimo pagrindu sudaroma mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus mokesčinės paskolos sutartis.

2. Sprendimas atidėti mokesčinės nepriemokos mokėjimą ar jį išdėstyti gali būti priimtas tik nustačius, kad nedelsiant ją sumokėjus mokesčių mokėtojo finansinė būklė taptų kritine arba mokesčių mokėtojas turėtų didelių sunkumų vykdydamas kitus savo finansinius įsipareigojimus, tačiau šios mokesčinės nepriemokos mokėjimo atidėjimas ar išdėstymas suteiktų jam galimybę stabilizuoti savo finansinę būklę ir sumokėti mokesčinę nepriemoką vėliau.

3. (Neteko galios).

4. Tuo atveju, kai mokesčinės nepriemokos sumokėjimo terminas yra atidedamas ar išdėstomas, iš mokesčių mokėtojo gali būti pareikalauta Civilinio kodekso nustatytą tvarką užtikrinti mokesčinės nepriemokos sumokėjimą įkeitimu, hipoteka, laidavimu ar garantija.

5. Už suteiktą mokesčinę paskolą mokamos palūkanos, kurių dydį, kuris visais atvejais negali būti mažesnis už nulį, ir apskaičiavimo tvarką nustato finansų ministras, atsižvelgdamas į praėjusio kalendorinio ketvirčio paskutinės darbo dienos Vyriausybės vertybinių popieriaus, kurio išpirkimo laikotarpis artimiausias 12 mėnesių laikotarpiui, pelningumą antrinės vertybinių popierių apyvartos, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme (toliau – antrinė vertybinių popierių apyvarta), rinkoje. Jeigu kitas palūkanų dydis nenustatytas, taikomas paskutinis finansų ministro nustatytas palūkanų dydis. Mokesčių mokėtojui laiku nesumokėjus įmoką pagal mokesčinės paskolos sutartimi patvirtintą mokėjimo grafiką, skaičiuojamos padidintos palūkanos, o nesumokėjus palūkanų pagal mokesčinės paskolos sutartį – palūkanų delspinigiai. Padidintos palūkanos ir palūkanų delspinigiai skaičiuojami iki tos dienos, kol atitinkamos sumos yra sumokamos (iskaitomos). Padidintų palūkanų ir palūkanų delspinigių dydis yra lygus delspinigių už laiku nesumokėtą mokesčių dydžiui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1137](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13606

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

6. Šio įstatymo 100 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) palūkanų, padidintų palūkanų, palūkanų delspinigių ar jų dalies. Šiam atleidimui *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo 100 straipsnio nuostatos, reglamentuojančios atleidimo nuo delspinigių tvarką.

7. Jeigu mokesčių mokėtojas nesilaiko mokesčinės paskolos sutarties sąlygų, ji nutraukiamą. Šiuo atveju už mokesčinę paskolą sumokėta palūkanų suma perskaičiuojama atsižvelgiant į faktiškai pasinaudotą mokesčinės paskolos sumą, o nuo likusių nesumokėtų sumų

nepertraukiamai šio Įstatymo 96–98 straipsnių nustatyta tvarka skaičiuojami delspinigiai. Mokestinės paskolos sutartis taip pat nutraukiama, jei mokesčių mokėtojui iškeliamą bankroto byla.

8. Neteko galios nuo 2020-03-19.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2812](#), 2020-03-17, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05693

9. Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)(papildyta nauja 6 dalimi)

89 straipsnis. Raginimas mokestinę prievolę įvykdysti geruoju

1. Mokesčių mokėtojui, laiku nevykdančiam savo mokestinės prievolės, mokesčių administratorius įteikia raginimą geruoju sumokėti mokestį ir su juo susijusias sumas vienu iš šių atvejų:

1) įsiteisėja sprendimas dėl mokesčių mokėtojo skundo mokestiniuose ginčuose, tai yra apskundus mokesčių administratoriaus sprendimą, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčis ir (arba) su juo susijusios sumos, mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija savo sprendimu nepatenkina mokesčių mokėtojo skundo ir tokio sprendimo mokesčių mokėtojas nustatytu terminu neapskundžia; arba mokestinį ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimas, nepatenkinantis mokesčių mokėtojo skundo, yra galutinis;

2) priimamas neigiamas sprendimas dėl mokesčių mokėtojo prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminą;

3) nutraukiama mokestinės paskolos sutartis;

4) mokesčių mokėtojas atitinkamo mokesčio įstatymo nustatytu laiku nesumoka nedeklaruojamo mokesčio.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

2. Neteko galios nuo 2007-07-19

3. Mokesčių administratorius leidžia mokesčių mokėtojui sumokėti raginime nurodytas sumas per 20 dienų nuo raginimo mokesčių mokėtojui įteikimo dienos, jeigu mokesčio įstatymas nenustato kito termino.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

90 straipsnis. Likviduojamo juridinio asmens mokestinės prievolės vykdymo tvarka

1. Likviduojamo juridinio asmens mokestinė nepriemoka padengiama iš šio asmens turimų piniginių lėšų, taip pat lėšų, gautų realizavus jo turtą, atsižvelgiant į įstatymuose nustatytą reikalavimų tenkinimo eilę.

2. Tais atvejais, kai likviduojamo neribotos turtinės atsakomybės juridinio asmens turto nepakanka mokestinei nepriemokai padengti, likusi dalis gali būti išieškoma iš šio juridinio asmens dalyvių, kurie atsako pagal juridinio asmens prievoles, turto Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

3. Likviduojamam juridiniam asmeniui visiškai įvykdžius mokestinę prievolę, turimos mokesčio permokos grąžinamos jam šio Įstatymo 87 straipsnyje nustatyta tvarka. Neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens turimos mokesčio permokos po šio juridinio asmens likvidavimo grąžinamos jo dalyviams.

4. Pranešimus apie likviduojamo juridinio asmens atsiskaitymą su biudžetu juridinių asmenų registro tvarkytojui pateikia Valstybinė mokesčių inspekcija.

91 straipsnis. Reorganizuojamo ir pertvarkomo juridinio asmens mokestinės prievolės vykdymas

1. Reorganizuoto juridinio asmens mokestinę prievolę privalo įvykdyti jo teisių ir pareigų perėmėjas. Reorganizuoto juridinio asmens dalyviai, jei jie atsako už juridinio asmens prievoles, už šio asmens mokestinės prievolės įvykdymą atsako Civilinio kodekso nustatytais atvejais ir tvarka.

2. Reorganizuoto juridinio asmens teisių ir pareigų perėmėjui pereina prievolė padengti visas nesumokėtas reorganizuoto juridinio asmens mokesčio ir su juo susijusias sumas (tarp jų paaiškėjusias po juridinio asmens reorganizavimo).

3. Tais atvejais, kai reorganizuojamas juridinis asmuo mokestinės nepriemokos neturi, reorganizuoto juridinio asmens turima mokesčio permoka šio Įstatymo 87 straipsnio nustatyta tvarka grąžinama (išskaitoma) reorganizuoto juridinio asmens teisių ir pareigų perėmėjui. Ši nuostata taikoma ir tais atvejais, kai mokesčio permoka paaiškėja po juridinio asmens reorganizavimo užbaigimo.

4. Šio straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatos taikomos ir atskiriamoms akcinėms bendrovėms bei uždarosioms akcinėms bendrovėms.

5. Pertvarkyto juridinio asmens mokestines prievoles bendra tvarka vykdo po pertvarkymo veikiantis juridinis asmuo.

92 straipsnis. Mirusio fizinio asmens mokestinės prievolės vykdymas

Mirusio fizinio asmens mokestinę nepriemoką privalo padengti šio asmens turto paveldėtojai Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

93 straipsnis. Mokestinės prievolės pasibaigimas

1. Mokestinė prievolė pasibaigia, kai:

1) įvykdoma mokestinė prievolė;

2) mokesčių administratorius priverstinai išieško mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką;

3) įstatymu nustatytais atvejais mokesčių administratorius ir mokesčių mokėto susitaria;

4) įstatymu nustatytais atvejais mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo mokestinės prievolės vykdymo;

5) skolininkas ir kreditorius sutampa;

6) juridinis asmuo likviduotas, išskyrus įstatymu nustatytus atvejus, kai prievolę turi įvykdyti kiti asmenys;

7) fizinis asmuo mirė ir nėra galimybės padengti mokestinės nepriemokos iš mirusio asmens palikimo;

8) suėjo mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas.

2. Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

3. Mokesčių administratoriui perleidus reikalavimo teisę centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, mokestinė nepriemoka nurašoma iš biudžeto pajamų apskaitos dokumentu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XII-795](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04029

94 straipsnis. Restruktūrizuojamų ir bankrutuojančių įmonių mokestinių prieolių vykdymo ir pasibaigimo ypatumai

Lietuvos Respublikos įstatymuose ir jų pagrindu priimtuose jų lydimuosiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose įmonių restruktūrizavimo ar bankroto procedūras, gali būti nustatomos specialios mokestinės prievolės vykdymo taisyklės, taip pat jos įvykdymo būdai bei pasibaigimo pagrindai. Tokiais atvejais šis Įstatymas taikomas tiek, kiek atitinkamų klausimų nereglementuoja minėti įstatymai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS MOKESTINĖS PRIEVOLES ĮVYKDYS MOKESTINIAMS

95 straipsnis. Mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdai

1. Mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdai yra:

- 1) delspinigiai;
- 2) turto areštas;

3) nurodymas kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų išstaigai nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų);

- 4) hipoteka ar įkeitimai;

5) laidavimas ar garantija, iškaitant atvejus, kada laidavimu arba garantija užtikrinamas galinčios atsirasti mokestinės prievolės įvykdymas.

2. Šio straipsnio 1 dalies 2–5 punktuose nurodytų mokestinės prievolės užtikrinimo būdų taikymas nepanaikina mokesčių mokėtojo prievolės sumokėti mokesčių administratoriaus apskaičiuotus delspinigius.

3. Mokesčių administratorius gali naudoti ir kitus šio ir kitų įstatymų nustatytais atsiradusios arba galinčios atsirasti mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

96 straipsnis. Delspinigiai

1. Delspinigiai mokesčių mokėtojui skaičiuojami:

1) už nesumokėtą arba pavėluotai į biudžetą sumokėtą mokesčių mokėtojo deklaruotą mokesčių arba mokesčių mokėtojo (atitinkamo mokesčio įstatyme numatytu atveju – mokesčių administratoriaus) apskaičiuotą nedeklaruojamą mokesčių (iškaitant muitinės deklaracijoje apskaičiuotą mokesčių);

2) už nesumokėtą arba pavėluotai sumokėtą patikrinimo metu mokesčių administratoriaus nustatyta nedeklaruotą deklaruojamą ar neapskaičiuotą nedeklaruojamą mokesčių (iškaitant mokesčių, kuris turėjo būti apskaičiuotas muitinės deklaracijoje);

3) už pagal mokesčių mokėtojo prašymą nepagrįstai grąžintą (iškaitytą) mokesčio permoką (išskyrus tuos atvejus, kai per daug grąžinama (iškaitoma) dėl mokesčių administratoriaus klaidos).

2. Jei atitinkamas mokesčio įstatymas nenustato kitaip, šis mokestinės prievolės užtikrinimo būdas netaikomas biudžetinėms išstaigoms, taip pat Lietuvos bankui.

97 straipsnis. Delspinigių skaičiavimo pradžia

1. Šio Įstatymo 96 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju delspinigiai pradedami skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai mokesčis pagal tuo metu galiojančius mokesčių teisės aktus turėjo būti sumokėtas į biudžetą.

2. Šio Įstatymo 96 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu atveju delspinigiai skaičiuojami nuo kitos dienos po to, kai mokesčis pagal tuo metu galiojančius mokesčių teisės aktus turėjo būti sumokėtas į biudžetą, iki patikrinimo rezultatus įforminančio dokumento surašymo dienos, o nesumokėjus mokesčio per šio Įstatymo 81 straipsnio 2 dalyje nustatyta terminą (muitinės administruojamo mokesčio – per šio Įstatymo 81 straipsnio 4 dalyje nustatyta terminą), delspinigių skaičiavimas tesiamas nuo kitos dienos po minėto termino pasibaigimo.

3. Šio Įstatymo 96 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu atveju delspinigiai skaičiuojami nuo tos dienos, kai tokia permoka buvo grąžinta (iškaityta).

4. Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

98 straipsnis. Delspinigių skaičiavimo trukmė

1. Delspinigiai, pradėti skaičiuoti šio Įstatymo 97 straipsnyje nustatyta tvarka, skaičiuojami kiekvieną dieną ir baigiami skaičiuoti:

- 1) mokesčio sumokėjimo (sugrąžinimo) į biudžetą dieną (iškaitytinai) arba

2) tą dieną, kai mokesčinė prievolė pasibaigia kitais šio Įstatymo 93 straipsnyje nustatytais pagrindais.

2. Delspinigiai, pradėti skaičiuoti šio Įstatymo 97 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka, skaičiuojami ne ilgiau kaip 180 dienų nuo teisės priverstinai išieškoti mokesčinę nepriemokā atsiradimo dienos, o mokesčių mokėtojui nesumokėjus jo (atitinkamo mokesčio įstatyme nustatytu atveju – mokesčių administratoriaus) apskaičiuoto nedeklaruojamo mokesčio, – ne ilgiau kaip 180 dienų nuo atitinkamo mokesčio įstatyme numatyto sumokėjimo termino. Sustabdžius mokesčio priverstinį išieškojimą šio Įstatymo 110 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju, delspinigiai skaičiuojami už visą sustabdymo laikotarpį, jeigu mokesčių mokėtojo skundas buvo atmetas.

3. Teisės aktai, kuriuose nustatomas trumpesnis delspinigių skaičiavimo laikotarpis, taikomi po jų įsigaliojimo pradėtiems skaičiuoti delspinigiams. Iki minėtų teisės aktų įsigaliojimo pradėtų skaičiuoti delspinigių skaičiavimas tėsiamas ne ilgiau, negu šiuose teisės aktuose nustatytas delspinigių skaičiavimo terminas. Jeigu delspinigiai iki minėtų teisės aktų įsigaliojimo buvo skaičiuojami ilgiau, negu nustatyta šiuose teisės aktuose, delspinigių skaičiavimas nutraukiamas.

4. Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

99 straipsnis. Delspinigių dydis

Delspinigių dydį, kuris visais atvejais negali būti mažesnis už nulį, ir jo apskaičiavimo tvarką nustato finansų ministras, atsižvelgdamas į praėjusio kalendorinio ketvirčio paskutinės darbo dienos Vyriausybės vertypinio popieriaus, kurio išspirkimo laikotarpis artimiausias 12 mėnesių laikotarpiui, pelningumą antrinės vertypinio popierių apyvartos rinkoje. Delspinigių dydis nustatomas minėtajį dydį padidinus 7 procentiniai punktais. Jeigu kitas delspinigių dydis nenustatytas, taikomas paskutinis finansų ministro nustatytas delspinigių dydis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1137](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13606

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

100 straipsnis. Atleidimas nuo delspinigių

1. Mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, jeigu:

1) (neteko galios nuo 2007-07-19);

2) tokia teisinė galimybė yra numatyta specialiajame mokesčių įstatyme;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

3) yra šio Įstatymo 141 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindas;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

4) kitais atvejais, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio Įstatymo 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis atleidimo pagrindas gali būti taikomas tik mokesčių mokėtojams – fiziniams asmenims.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

2. Nuo delspinigių mokesčių mokėtojų gali atleisti mokesčių administratorius, o mokesčinio ginčo metu – ir mokesčinį ginčą nagrinėjanti institucija. Kai atitinkamo sprendimo priėmimas priklauso mokesčių administratoriaus kompetencijai, atleidimo nuo delspinigių tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

3. Atsisakymą atleisti nuo delspinigių mokesčių mokėtojas gali apskusti šio Įstatymo IX skyriuje nustatyta tvarka.

4. Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

101 straipsnis. Turto areštas

1. Turto areštas – šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis taikomas mokesčių mokėtojo nuosavybės teisės į turą arba atskirų šios teisės sudedamųjų dalių – valdymo, naudojimosi, disponavimo – priverstinis laikinas apribojimas siekiant užtikrinti mokesčių prievolės įvykdymą.

2. Mokesčių mokėtojo turto areštuojama ne daugiau negu tiek, kad būtų galima realiai ir visiškai užtikrinti mokesčių nepriemoką išieškojimą ir padengti su turto areštu bei išieškojimu susijusias išlaidas.

3. Mokesčių mokėtojo turtas gali būti areštuojamas, jeigu mokesčių mokėtojas atitinkamo mokesčio įstatymo nustatyta tvarka nesumokėjo mokesčio ir su juo susijusių sumų arba jeigu mokesčių administratorui priėmus sprendimą, pagal kurį mokesčių mokėtojui iš naujo apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčio ir (arba) su juo susijusios sumos, yra pavojuς, kad mokesčių mokėtojas jam priklausantį turą gali paslėpti, parduoti ar kitokiu būdu jo netekti ir dėl to gali būti sunku arba neįmanoma išieškoti mokesčio ir su juo susijusių sumų. Mokesčių mokėtojui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą, turto areštas lieka galioti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

4. Mokesčių mokėtojo turtas taip pat gali būti areštuojamas, jeigu patikrinimo, ar teisingai apskaičiuotas ir sumokėtas mokesčio, metu, taip pat pavedimo dėl specialisto išvados teikimo vykdymo metu nustatoma mokesčių įstatymų pažeidimų ir yra pagrista rizika, kad mokesčių mokėtojas jam priklausantį turą gali paslėpti, parduoti ar kitokiu būdu jo netekti ir dėl to gali būti sunku arba neįmanoma išieškoti mokesčio ir su juo susijusių sumų. Šiuo atveju gali būti areštuojamas tik toks mokesčių mokėtojo turtas, kuris registruojamas atitinkamo turto registre, taip pat mokesčių mokėtojui grąžintina mokesčio permoka (skirtumas).

5. Mokesčių administratorius įkainoja areštuojamą turą rinkos kainomis. Mokesčių mokėtojas, nesutikdamas su mokesčių administratoriaus įkainojimu, turi teisę jį ginčyti įstatymų nustatyta tvarka.

6. Mokesčių administratoriaus vykdomam turto areštui *mutatis mutandis* taikomos Civilinio proceso kodekso XLVIII skyriaus 675 straipsnio 1, 2, 4 ir 5 dalyse, 677, 678, 679, 680, 683, 684 straipsniuose, 686 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei 688 straipsnyje nustatytos taisyklės. Šiuo atveju mokesčių administratoriaus pareigūnas turi visas teises ir pareigas dėl mokesčių mokėtojo ir trečiųjų asmenų, kaip ir šio kodekso nustatyta tvarka turtą areštuojantis antstolis.

102 straipsnis. Nurodymas kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų istaigai nutraukti pinigų išdavimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų)

1. Mokesčių administratorius turi teisę duoti nurodymus nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų), jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti, ar teisingai apskaičiuoti ir sumokėti mokesčiai, arba jeigu dėl mokesčių mokėtojo yra priimtas sprendimas nurašyti mokesčių nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų istaigoje.

2. Tuo atveju, kai duodamas šio straipsnio 1 dalyje arba šio įstatymo 63 straipsnyje numatyta nurodymą mokesčių administratorius nurodo, kad asmuo gali vykdyti tam tikras operacijas sąskaitoje (sąskaitose), turi būti nurodyta konkreči lėšų suma, kuri per vieną kalendorinių mėnesių gali būti panaudota mokėjimams atlikti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1454](#), 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21202

103 straipsnis. Hipoteka (įkeitimas)

1. Mokesčių administratorius, siekdamas užtikrinti mokestines prievoles įvykdymą, turi teisę:

- 1) priimti sprendimą dėl mokesčių mokėtojo turto priverstinės hipotekos (įkeitimo) nustatymo;
- 2) sudaryti su mokesčių mokėtoju hipotekos arba įkeitimo sutartį.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytais atvejais mokesčių administratorius duomenis apie priverstinės hipotekos (įkeitimo) nustatymą, pakeitimą ar pabaigą nedelsdamas, ne vėliau kaip per 24 valandas, pateikia prilausomai nuo įkeisto objekto – Nekilnojamomo turto registrui arba Sutarčių ir teisių suvaržymų registrui ir priverstinė hipoteka (įkeitimas) įregistruojama atitinkamai Nekilnojamomo turto registre arba Sutarčių ir teisių suvaržymų registre šio registro nuostatų nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2733](#), 2019-12-19, paskelbta TAR 2020-01-06, i. k. 2020-00108

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1849](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-185 (2012-01-10)

104 straipsnis. Laidavimo arba garantijos pareikalavimas

1. Mokesčių įstatymą, taip pat Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais, kai to reikia tinkamam mokestinių prievoļių vykdymui užtikrinti (išskaitant mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymo ir grąžinimo pagrįstumą), mokesčių administratorius turi teisę pareikalauti, kad mokesčių mokėtojas pateiktų laidavimo arba garantijos dokumentą, pagal kurį laiduotojas arba garantas įsipareigoja įvykdyti mokesčio mokėtojo mokesčines prievoles, jeigu šios nebus vykdomos atitinkamų mokesčių įstatymų nustatytais terminais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

2. Jeigu atitinkamo mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, laiduotoju arba garantu gali būti centriniam mokesčių administratoriuje jo nustatyta tvarka užregistruotas Europos Sajungoje įsteigtas asmuo – kredito įstaiga, draudimo įmonė arba kitas trečiasis asmuo, atitinkantis Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytus kriterijus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

3. Jei atitinkamo mokesčio įstatyme nenumatyta kitaip, šiame straipsnyje nurodytų laidavimo arba garantijos sumos apskaičiavimo, tikslinimo, taip pat laidavimo arba garantijos dokumentų priemimo ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės institucija.

4. Centrinis mokesčių administratorius gali nustatyti laiduotojų arba garantų išduodamų dokumentų formas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

104¹ straipsnis. Mokestinės prievoles nustatymas mokesčių mokėtojui nepateikus deklaracijos

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

1. Mokesčių administratorius, siekdamas užtikrinti, kad būtų įvykdyta nedeklaruota mokestinė prievolė, centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka turi teisę savo sprendimu nustatyti mokesčių mokėtojui mokestinę prievolę, jeigu mokesčių mokėtojas atitinkamo mokesčio įstatymo nustatyta tvarka laiku nepateikia atitinkamo mokesčio deklaracijos. Mokestines prievoles dydis nustatomas pagal ankstesnių mokesčių mokėtojo pateiktų to mokesčio deklaracijų

duomenis ir (arba) kitą mokesčių administratoriui šio ir kitų mokesčių įstatymų nustatyta tvarka šio mokesčių mokėtojo ir trečiųjų asmenų pateiktą informaciją.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka mokesčių administratoriaus nustatytais mokesčių mokėtojais prievoles taikomos mokesčių mokėtojo deklaruotos mokesčių prievoles vykdymo taisyklės ir laikoma, kad ši mokesčių mokėtojas pateikia mokesčio deklaraciją, mokesčių administratoriaus nustatyta mokesčių mokėtojui prievoles patikslinama pagal tos pateiktos mokesčio deklaracijos duomenis.

3. Šio straipsnio nuostatos nepanaikina mokesčių mokėtojo pareigos mokesčio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoti mokesčių mokėtojui pateikti mokesčio deklaraciją. Jeigu, pasibaigus mokesčio deklaracijos pateikimo terminui, mokesčių mokėtojas pateikia mokesčio deklaraciją, mokesčių administratoriaus nustatyta mokesčių mokėtojui prievoles patikslinama pagal tos pateiktos mokesčio deklaracijos duomenis.

4. Šio straipsnio nuostatos neriboja mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokesčių mokėtojui prievoles, ir šio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoti (perskaiciuoti) mokesčių mokėtojui priklausantį mokėti mokesčių.

5. Skundai dėl mokesčių administratoriaus sprendimo šio straipsnio nustatyta tvarka nustatyti mokesčių mokėtojui mokesčių mokėtojui prievoles nagrinėjami šio įstatymo 146 straipsnyje nustatyta tvarka.

Papildytais straipsniu:

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

104² straipsnis. Nurodymas mokesčių mokėtojui atsiskaityti negrynaisiais pinigais

1. Mokesčių administratorius, siekdamas užtikrinti galimos paslėpti atsiskaitant grynaisiais pinigais mokesčių mokėtojui prievoles įvykdymą, turi teisę duoti nurodymą mokesčių mokėtojui laikinai (iki vienų metų) su juridiniais asmenimis ir ūkinę komercinę veiklą vykdantais fizinius asmenimis atsiskaityti (išmokėti arba gauti pinigus) tik negrynaisiais pinigais (toliau šiame straipsnyje – nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais). Nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais gali būti duodamas tik juridiniams asmenims ir ūkinę komercinę veiklą vykdantiems fiziniams asmenims.

2. Nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais gali būti duodamas, jeigu mokesčių mokėtojas arba mokesčių mokėtojo – juridinio asmens vadovas ar jo įgaliotas asmuo, veikdami to juridinio asmens naudai arba interesais, buvo pripažinti kaltais arba jiems buvo paskirta administracinė nuobauda dėl apgaulingo ar aplaidaus apskaitos tvarkymo, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo ir (ar) jo realizavimo, nelegalaus darbo, darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos pažeidimo, lėšų ir materialinių vertybų apskaitos taisyklių pažeidimo, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną, turą ar jų naudojimą pateikimo ir teistumas neišnykės ir nepanaikintas arba nuo tos dienos, kurią pasibaigia administracinės nuobaudos vykdymas, nėra praėję daugiau kaip vieni metai, taip pat kai mokesčių administratorius vykdo mokesčių mokėtojo mokesčių mokėtojui prievoles išieškojimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

3. Nurodymas atsiskaityti negrynaisiais pinigais taip pat gali būti duodamas, jeigu patikrinimo, ar teisingai apskaičiuotas ir sumokėtas mokesčių mokėtojui prievoles vykdymo metu nustatoma mokesčių įstatymu pažeidimų ir yra pagrįsta rizika, kad mokesčių mokėtojas, atsiskaitydamas grynaisiais pinigais, gali slėpti pajamas ar kitaip vengti mokesčių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

4. Tuo atveju, kai nurodymo atsiskaityti negrynaisiais pinigais neįmanoma įvykdyti dėl objektyvių priežasčių, mokesčių mokėtojas nedelsdamas privalo apie tai pranešti mokesčių administratoriui, nurodysti konkrečius atsiskaitymo grynaisiais pinigais atvejus ir pateikti tai pagrindžiančius įrodymus.

Papildytas straipsniu:

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

PENKTASIS SKIRSNIS **MOKESTINĖS NEPRIEMOKOS PRIVERSTINIS IŠIEŠKOJIMAS**

105 straipsnis. Mokesčių administratoriaus teisės priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką atsiradimas

1. Mokesčių administratorius įgyja teisę priverstinai išieškoti mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką, jeigu yra bent vienas iš nustatyti pagrindų:

1) mokesčių mokėtojas nesumoka mokesčio ir su juo susijusių sumų, nurodytų mokesčių administratoriaus raginime;

2) mokesčių mokėtojas nesumoka deklaruoto mokesčio arba muitinės deklaracijoje nurodyto mokesčio atitinkamo mokesčio įstatyme ar jo pagrindu priimtame lydimajame teisės akte nustatytu terminu;

3) mokesčių mokėtojas šio Įstatymo 81 straipsnio 2 ir 4 dalyse numatytais terminais nesumoka mokesčių administratoriaus sprendime, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčis ir (arba) su juo susijusios sumos, nurodyto mokesčio ir su juo susijusių sumų.

2. Teisė išieškoti mokestinę nepriemoką įgyjama kitą dieną po to, kai pasibaigia raginime geruoju sumokėti mokesčių ir su juo susijusias sumas nurodytas terminas, o jeigu raginimas nesiunčiamas, – kitą dieną po šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytu termino pabaigos. Tais atvejais, kai pasibaigus mokesčio sumokėjimo terminui mokesčių mokėtojas mokesčio deklaraciją pateikia pavėluotai arba pateikia patikslintą mokesčių deklaraciją, mokesčių administratorius įgyja teisę išieškoti patikslintoje mokesčių deklaracijoje nurodytą mokesčių ir su juo susijusius delspinigius kitą dieną po minėtos deklaracijos pateikimo dienos.

3. Teisę priverstinai išieškoti laiku nesumokėtą baudą už administracinių nusižengimų mokesčių administratorius įgyja kitą dieną po to, kai pasibaigia Administracinių nusižengimų kodekso 675 straipsnyje numatytais baudos sumokėjimo terminas. Tuo atveju, kai baudos už administracinių nusižengimų mokesčių administratorius įgyja kitą dieną po to, kai nutraukiama mokesčių paskolos sutartis arba pasibaigia baudos už administracinių nusižengimų mokesčių, atidėjimo ar išdėstymo terminas.

TAR pastaba. 3 dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas).

Tais atvejais, kai bauda paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatytau administracinių teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyksta pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

4. Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

106 straipsnis. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo būdai

1. Mokestinė nepriemoka priverstinai gali būti išieškoma:

1) duodant kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų išstaigai nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų). Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1454](#), 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21202

2) pateikiant laiduotojui arba garantui reikalavimą įvykdysti mokesčių mokėtojo prievolę ir už mokesčių mokėtoją sumokėti mokestinę nepriemoką (jeigu mokestinės prievolės įvykdymas užtikrintas laidavimu arba garantija);

3) duodant kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų išstaigai nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos (sąskaitų), jeigu laiduotojas arba garantas nevykdo šio straipsnio 2 punkto reikalavimo. Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1454](#), 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21202

4) priimant sprendimą dėl priverstinio mokestinės nepriemokos išmokesčio mokėtojo, laiduotojo arba garanto turto. Ši sprendimą vykdo antstoliai Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;

5) priimant sprendimą dėl priverstinio mokestinės nepriemokos, užtikrintos priverstine hipoteka (ikeitimui), išieškojimo iš ikeisto turto. Šis sprendimas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

2. Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka priimti nutarimai skirti baudas priverstine tvarka vykdomi pagal Administracinių nusižengimų kodekso 676 straipsnyje nustatytas procedūras.

TAR pastaba. 2 dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas).

Tais atvejais, kai bauda paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta administratorinė teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyksta pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos taip pat taikomos, kai mokesčių administratorius įstatymu arba tarptautinių sutarčių nustatytais atvejais atlieka išieškojimą kitos valstybės naudai.

4. Mokesčių administratorius išieškojimo teisę gali perduoti kitai valstybei įstatymu arba tarptautinių sutarčių nustatytais atvejais.

5. Mokesčių administratorius veiklą reglamentuojantys kiti teisės aktai gali nustatyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytu išieškojimo priemonių eilę ir nutraukimo pagrindus bei tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

Nr. [XI-1849](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-185 (2012-01-10)

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

107 straipsnis. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senatis

1. Mokesčio ir su juo susijusių sumų priverstinio išieškojimo senaties terminas yra 5 metai.

2. Mokesčio priverstinio išieškojimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo teisės priverstinai išieškoti mokesčių atsiradimo dienos.

3. Suėjus mokesčio priverstinio išieškojimo senaties terminui, pasibaigia ir su juo susijusių sumų priverstinio išieškojimo senaties terminas.

4. Mokesčių administratorius, pasibaigus mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminui, neturi teisės imtis jokių išieškojimo veiksmų, taip pat be mokesčių mokėtojo prašymo ar sutikimo išskaityti mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos (skirtumo) mokesčinei nepriemokai, kurios pasibaigęs priverstinio išieškojimo senaties terminas, padengti.

5. Šio Įstatymo 106 straipsnyje nurodytais būdais pradėjus mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo procedūras, jos užbaigiamos nepaisant to, jog jų vykdymo metu pasibaigia mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas. Tuo atveju, kai nurodytais atvejais išieškoti mokesčinės nepriemokos visiškai ar iš dalies nepavyksta, pakartotinai iniciuoti mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo procedūrą galima tik tuo atveju, jei nepasibaigęs mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas.

6. Baudų už administracinius nusižengimus priverstinio išieškojimo senaties terminas nustatytais Administracinių nusižengimų kodekso 672 straipsnyje.

TAR pastaba. 6 dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatytais Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas).

Tais atvejais, kai bauda paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta administracinių teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyksta pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

108 straipsnis. Mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties nutrūkimo pagrindai

1. Mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senatis nutrūksta, kai:

1) šio Įstatymo 110 straipsnio 1 dalyje nurodytu pagrindu sustabdomas mokesčinės nepriemokos priverstinis išieškojimas;

2) šio Įstatymo 110 straipsnio 2 dalyje nurodytu pagrindu sustabdomas mokesčinės nepriemokos priverstinis išieškojimas;

3) priimamas sprendimas sustabdyti arba netaikyti mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo pradėjus taikyti dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūras, numatytas Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

4) kitų įstatymų arba teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka sustabdomas mokesčinės nepriemokos išieškojimas.

2. Po išieškojimo senaties termino nutrūkimo mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senatis prasideda iš naujo:

1) šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu atveju – nuo sprendimo dėl mokesčių mokėtojo skundo mokesčiuose ginčuose įsiteisėjimo dienos, kai, apskundus mokesčių administratoriaus sprendimą, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčis ir (arba) su juo susijusios sumos, mokesčių ginčą nagrinėjanti institucija savo sprendimu nepatenkina mokesčių mokėtojo skundo ir tokio sprendimo mokesčių mokėtojas nustatytu terminu neapskundžia; arba kai mokesčių ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimas, nepatenkinantis mokesčių mokėtojo skundo, yra galutinis;

2) šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu atveju – nuo mokesčinės paskolos sutarties nutraukimo dienos;

3) šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu atveju – nuo nurodytų dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūrų užbaigimo dienos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

4) šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu atveju – nuo to laiko, kai mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo veiksmai pagal kitus įstatymus arba teisės aktus gali būti atnaujinti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

109 straipsnis. Priverstinai išieškotų mokesčinės nepriemokos sumų įskaitymas ir paskirstymas

Priverstinai išieškotos mokesčinės nepriemokos sumos įskaitomos ir paskirstomas šio Įstatymo 84 ir 85 straipsniuose nustatyta tvarka.

110 straipsnis. Mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo sustabdymas

1. Jeigu dėl atskiro mokesčio to mokesčio įstatymas nenustato kitaip, skundo, kilus mokesčiniams ginčui, padavimas stabdo ginčijamų mokesčių, baudų ir delspinigių priverstinį išieškojimą, taip pat mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymą minėtosioms sumoms padengti (išskyrus atvejus, kai įskaitoma mokesčių mokėtojo prašymu), tačiau nėra kliūtis taikyti mokesčinės prievolės užtikrinimo priemones, nurodytas šio Įstatymo 95 straipsnyje, arba pagrindas jas naikinti.

2. Mokesčinės paskolos sutarties sudarymas stabdo mokesčio ir su juo susijusių sumų, kurių mokėjimo terminas yra atidedamas, priverstinį išieškojimą.

3. Mokesčių administratorius, vadovaudamas protingumo ar ekonominio tikslinguo kriterijais, turi teisę savo iniciatyva nepradėti arba stabdyti mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo procedūras.

111 straipsnis. Nepagrīstai priverstinai išieškotų sumų grąžinimas

Paaiškėjus, kad mokesčių administratorius nepagrīstai išieškojo mokesčių ar su juo susijusias sumas, jos grąžinamos šio Įstatymo 87 straipsnyje nustatyta tvarka nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atitinkamo mokesčių mokėtojo pareiškimo gavimo dienos. Jei nepagrīstai išieškotos sumos laiku negrąžinamos, mokesčių mokėtojo naudai šio Įstatymo 87 straipsnio nustatyta tvarka yra skaičiuojamos palūkanos, jeigu atskiro mokesčio įstatymas dėl to mokesčio nenustato kitaip.

112 straipsnis. Teisės priverstinai išieškoti mokesčinę nepriemoką pasibaigimas

Mokesčių administratoriaus teisė priverstinai išieškoti mokesčinę nepriemoką pasibaigia, kai:

- 1) pasibaigia mokesčinė prievolė;
- 2) sueina mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas.

113 straipsnis. Beviltiška mokesčinė nepriemoka ir baudos pripažinimas beviltiška

1. Jeigu dėl atskiro mokesčio to mokesčio įstatymas nenustato kitaip, beviltiška gali būti pripažystama ta mokesčių mokėtojo mokesčinė nepriemoka, kurios neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių arba kurią priverstinai išieškoti netikslinga socialiniu ir (arba) ekonominiu požiūriu, kai:

- 1) nerasta mokesčių mokėtojo turto arba rastas turtas yra nelikvidus (mažai likvidus);
- 2) priverstinio išieškojimo išlaidos didesnės už mokesčinę nepriemoką;
- 3) netikslinga priverstinai išieškoti nepriemoką, kadangi sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir reabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama. Šis nepriemokos pripažinimo beviltiška pagrindas taikomas tik mokesčių mokėtojams, kurie yra fiziniai asmenys, arba kai individualių (personalinių) įmonių savininkų ar ūkininkų bendrijų narių sunki ekonominė (socialinė) padėtis.

2. Jeigu vykdant priverstinį išieškojimą nerandama asmens turto ir (ar) lėšų, iš kurių gali būti priverstinai išieškota bauda už administracinių nusižengimų, neišieškota bauda ar jos dalis

pripažystama beviltiška, kai antstolis mokesčių administratoriui grąžina mokesčių administratoriaus sprendimą dėl priverstinio baudos išieškojimo su žyma, kad išieškojimas negalimas.

TAR pastaba. 2 dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas).

Tais atvejais, kai bauda paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta administracinių teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyksta pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio dalias pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

3. Mokestinei nepriemokai, pripažintai beviltiška šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais pagrindais, ir neišieškotai baudai už administracinių nusižengimą ar jos daliai, pripažintai beviltiška šio straipsnio 2 dalyje nurodytais pagrindais, neteikiama priverstinio išieškojimo pirmenybė ir į jas neatsižvelgiama planuojant biudžeto pajamas. Nustačius, kad yra galimybė ir tikslina šioje dalyje nurodytas mokesčinė nepriemoką ir neišieškotą baudą ar jos dalį priverstinai išieškoti, jos išieškomos.

TAR pastaba. 3 dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas).

Tais atvejais, kai bauda paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta administracinių teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyksta pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio dalias pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

4. Mokesčinės nepriemokos pripažinimo beviltiška, beviltiškų mokesčinių nepriemokų revizavimo bei apskaitos tvarką ir mokesčinės nepriemokos priverstinio išieškojimo išlaidų apskaičiavimo metodiką nustato centrinis mokesčių administratorius, suderinęs su finansų ministru.

5. Nesumokėta bauta ar jos dalis pakartotinai gali būti perduota antstoliui priverstinai išieškoti Administracinių nusižengimų kodekso 676 straipsnyje nustatytais atvejais ir tvarka.

TAR pastaba. 5 dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas).

Tais atvejais, kai bauda paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta administracinių teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyksta pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio dalias pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

VI SKYRIUS MOKESTINIS PATIKRINIMAS

114 straipsnis. Mokesčių administratoriaus teisė pasirinkti tikrintinus mokesčių mokėtojus

Mokesčių administratorius savarankiškai pasirenka tikrintinus mokesčių mokėtojus, nustato tikrinimo mastą ir laiką.

115 straipsnis. Mokestinio patikrinimo rūšys

Mokestinio patikrinimo rūšys yra:

- 1) kompleksinis patikrinimas – mokestinės prievolės įvykdymo patikrinimas, kuris apima visų mokesčių mokėtojo mokamų mokesčių, administruojamų atitinkamo mokesčių administratoriaus, per tam tikrą laikotarpį apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą;
- 2) teminis patikrinimas – mokestinės prievolės įvykdymo patikrinimas, kuris apima mokesčių mokėtojo mokamo tam tikro mokesčio (mokesčių), administruojamo (administruojamų) atitinkamo mokesčių administratoriaus, per tam tikrą laikotarpį apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą;
- 3) operatyvus patikrinimas – įstatymuose ir jų lydimiuosiuose teisės aktuose numatytu atskirų mokesčių mokėtojų pareigų apskaitos, mokesčių deklaravimo, sumokėjimo, registravimosi mokesčių mokėtoju ir kitose srityse vykdymo patikrinimas. Operatyvus patikrinimas atliekamas vadovaujantis šiuo Įstatymu, taip pat Administracinių nusižengimų kodeksu ir kitais įstatymais.

TAR pastaba. 3 punkto nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas).

Tais atvejais, kai bauda paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta administracinių teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyksta pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

116 straipsnis. Mokestinio patikrinimo atlikimo vieta

Mokestinis patikrinimas gali būti atliekamas mokesčių administratoriaus buveinėje arba (ir) nuvykus pas mokesčių mokėtoją.

117 straipsnis. Mokestinių patikrinimų periodiškumas

1. Kompleksinis patikrinimas gali būti atliekamas ne dažniau kaip vieną kartą per metus.
2. Teminis patikrinimas gali būti atliekamas ne dažniau kaip kartą per pusę metų.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyti apribojimai netaikomi:
 - 1) juridinio asmens likvidavimo arba reorganizavimo (bankroto arba restruktūrizavimo bylos iškėlimo) atveju;
 - 2) mokesčių mokėtojo išsiregistravimo iš pridėtinės vertės mokesčių mokėtojo atveju;
 - 3) mokesčių mokėtojui padavus prašymą grąžinti (jskaityti) mokesčio permoką (skirtumą);
 - 4) operatyvaus patikrinimo atveju;
 - 5) šio Įstatymo nustatyta tvarka atliekant pakartotinį patikrinimą;
 - 6) mokesčių mokėtojui paprašius išduoti pažymą apie atsiskaitymą su biudžetu;
 - 7) atliekant mokesčių mokėtojo patikrinimą kompetentingos valstybės įstaigos ar institucijos pavedimu arba pagal užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) kreipimasi;
 - 8) atliekant bendrą patikrinimą su kitomis valstybės įstaigomis ir institucijomis, taip pat užsienio valstybių mokesčių administracijomis (kompetentingomis institucijomis);
 - 9) atliekant patikrinimą šio Įstatymo 72 straipsnio nustatytais atvejais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

118 straipsnis. Apribojimai atlikti pakartotinį patikrinimą

1. Mokesčių administratorius neturi teisės pakartotinai tikrinti mokesčių mokėtojo dėl to paties mokesčio už tą patį mokestinį laikotarpį, jei buvo priimtas atitinkamas mokesčių administratoriaus sprendimas, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, arba patikrinimo rezultatai buvo patvirtinti patikrinimo pažyma. Ši nuostata netaikoma:

- 1) operatyvaus patikrinimo atveju;

2) atliekant mokesčių mokėtojo patikrinimą pagal užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) kreipimasi arba su minėta institucija atliekant bendrą patikrinimą; atliekant mokesčių patikrinimą dėl dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūrų, numatytu Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

3) kitais šio įstatymo nustatytais atvejais;

4) paaškejus naujų aplinkybių, kurios nebuvu ir negalėjo būti žinomas mokesčių administratoriu ir kurios gali turėti įtakos ankstesnio patikrinimo rezultatams. Šiuo atveju prieš pradedant pakartotinį patikrinimą būtinas centrinio mokesčių administratoriaus leidimas minėtą patikrinimą atliki. Reikalavimas turėti leidimą atliki pakartotinį patikrinimą netaikomas tais atvejais, kai atliekamo pakartotinio patikrinimo metu paaiškėja, kad vieno arba kelių mokesčių apskaičiavimas (perskaiciavimas) turi įtakos atitinkamo mokesčiui laikotarpio kito mokesčio apskaičiavimui (perskaiciavimui).

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytos išimtys netaikomas, jei nuo pirmilio patikrinimo pabaigos (jei sprendimas, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčių ir (arba) su juo susijusios sumos, buvo apskūstas – nuo paskutinio sprendimo šiame mokesčiame ginče priėmimo dienos) praėjo daugiau kaip 10 metų.

3. Pakartotinis patikrinimas atliekamas tik neviršijant atitinkamų pavedimų ir (arba) tik tiek, kiek tai susiję su šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais.

4. Tais atvejais, kai tikrinamas atskiras mokesčių mokėtojo padalinys arba veiklos vykdymo vieta, pakartotinio patikrinimo atlikimo apribojimai taikomi tik dėl jau patikrintos mokesčių mokėtojo mokamo mokesčio dalies.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

119 straipsnis. Apribojimai atliki mokesčių patikrinimą nuvykus pas mokesčių mokėtoją

1. Mokesčių patikrinimas nuvykus pas mokesčių mokėtoją negali trukti ilgiau kaip 90 dienų, išskyrus šiame straipsnyje arba atitinkamo mokesčio įstatyme nurodytas išimtis.

2. Mokesčių mokėtojo, turinčio struktūrinių padalinių (filialų ar atstovybių), patikrinimui papildomai skiriama po 30 dienų kiekvienam filialui ar atstovybei patikrinti.

3. Atsižvelgiant į patikrinimo sudėtingumą, tikrinamos veiklos pobūdį, tikrinimo mastą, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyti terminai centrinio mokesčių administratoriaus sprendimu gali būti prateisti atitinkamai ne ilgiau kaip dar 180 dienų ir (arba) 30 dienų.

4. Šiame straipsnyje nurodytos dienos reiškia mokesčių administratoriaus pareigūno faktiškai pas mokesčių mokėtojų būtas dienas, kai mokesčių mokėtojas buvo tikrinamas. Mokesčių mokėtojui pareikalavus, mokesčių administratoriaus pareigūnas privalo pasirašyti mokesčių mokėtojo žurnale ar kitame dokumente, kuriame fiksuojamas patikrinimą atliekančio pareigūno atvykimas ir išvykimas.

5. Šio įstatymo nustatytais atvejais atliekant pakartotinį patikrinimą, šiame straipsnyje nurodyti terminai pradedami skaičiuoti iš naujo šio straipsnio nustatyta tvarka.

6. Mokesčių administratoriaus buveinėje atliekamo mokesčių patikrinimo trukmė nėra ribojama, tačiau mokesčių administratorius privalo ji atliki per objektyviai įmanomą kuo trumpesnį laikotarpi.

120 straipsnis. Pavedimo atliki mokesčių patikrinimą išrašymas

1. Mokesčių patikrinimo pradžia yra mokesčių patikrinimo pavedimo išrašymas. Pavedime privalu nurodyti:

- 1) patikrinimą atliskiančių pareigūnų pareigas, vardus, pavardes;
- 2) tikrintino mokesčių mokėtojo pavadinimą (jeigu tikrinamas fizinis asmuo – vardą, pavardę);

- 3) patikrinimo dalyką;
 - 4) patikrinimo atlikimo pradžios ir pabaigos datas.
2. Pavedime atlikti operatyvų patikrinimą gali būti nurodyta tik:
 - 1) patikrinimą atliksiančių pareigūnų pareigos, vardai, pavardės;
 - 2) vietovę (gali būti ir tikrintino mokesčių mokėtojo rekvizitai);
 - 3) konkrečios patikrinimo atlikimo dienos.
 3. Teisės aktai, kuriais mokesčių administratorius vadovaujasi atlikdamas mokesčinių patikrinimą, gali numatyti ir kitus privalomuosius pavedimo atlikti patikrinimą rekvizitus.
 4. Prieš pradedant faktinį patikrinimą, mokesčinių patikrinimo pavedimo kopija pateikiama mokesčių mokėtojui. Ši nuostata netaikoma operatyvaus patikrinimo atveju, tačiau ir tuomet atitinkamas pavedimas privalomai pateikiamas asmeniui susipažinti.

121 straipsnis. Pranešimas apie mokesčinių patikrinimą

1. Mokesčių administratorius, prieš pradēdamas mokesčių mokėtojo patikrinimą, privalo įteikti mokesčių mokėtojui pranešimą apie numatomą mokesčinių patikrinimą, nurodydamas dieną ir valandą, kada jam (jo atstovui) atvykti pas mokesčių administratorių arba būti savo patalpose, kai patikrinimas atliekamas nuvykus pas mokesčių mokėtoją. Pranešime nurodomas numatomo patikrinimo dalykas bei preliminarus dokumentų ir kitų duomenų, reikalingų patikrinimui atlikti, sąrašas. Tokie dokumentai ir duomenys turi būti pateikti (parengti) atitinkamai mokesčių mokėtojo (jo atstovo) arba mokesčių administratoriaus pareigūno atvykimo dieną. Kiekvienu atveju nuo pranešimo mokesčių mokėtojui įteikimo dienos iki dokumentų ir kitų duomenų pateikimo (parengimo) dienos turi praeiti ne mažiau kaip 10 dienų. Trumpesnis terminas gali būti nustatytas mokesčių mokėtojo prašymu arba sutikimu.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomas operatyvaus patikrinimo atveju.

3. Mokesčių administratorius turi teisę pradeti faktinį mokesčių mokėtojo patikrinimą be pranešimo apie pavedimo atlikti patikrinimą išrašymą tais atvejais, kai yra pagrastos rizikos, kad mokesčių mokėtojas gali paslėpti ar sunaikinti patikrinimui atlikti reikiamus dokumentus, arba yra kitų aplinkybių, dėl kurių patikrinimasaptu neįmanomas arba jo atlikimas ypač pasunkėtų.

122 straipsnis. Mokesčių administratoriaus pareigūno patekimas į mokesčių mokėtojo patalpas

1. Jeigu mokesčių administratorius praneša, jog pavedimas atlikti patikrinimą išrašytas, ir pavedime nurodyta mokesčių administratoriaus pareigūno atvykimo diena, mokesčių administratoriaus pareigūnas, atliekantis mokesčių mokėtojo patikrinimą ir pateikęs tarnybinių pažymėjimą bei pavedimą atlikti patikrinimą, turi teisę visą patikrinimo atlikimo laikotarpį mokesčių mokėtojo darbo valandomis neklieudomai įėti į mokesčių mokėtojo patalpas, teritoriją (tarp jų nuomojamas ar naudojamas panaudos teisinių santykių pagrindu), taip pat į mokesčių mokėtojo privačias patalpas ir teritoriją, jei jose vykdoma veikla. Į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę patekti tik tuo atveju, jei šis fizinis asmuo sutinka, jei įstatymai nenustato kitaip.

2. Jei įstatymai nenustato kitaip, be išankstinio įspėjimo patekti į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas mokesčių mokėtojo patalpas, išskyrus fizinio asmens gyvenamąsias patalpas, mokesčių administratorius turi teisę operatyvaus patikrinimo metu. Šiuo atveju įėti į minėtas mokesčių mokėtojo patalpas mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę ir ne darbo valandomis, jei yra pagrįstų įtarimų, kad daromi teisės pažeidimai.

3. Mokesčių mokėtojas turi teisę atsisakyti įleisti mokesčių administratoriaus pareigūną į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas patalpas, jei:

- 1) mokesčių mokėtojui nebuvo įteiktas pranešimas apie pavedimo atlikti patikrinimą išrašymą (išskyrus atvejus, kai patikrinimas gali būti atliekamas be pranešimo);
- 2) mokesčių mokėtojui nepateikiamas pavedimas atlikti patikrinimą;
- 3) pavedime atlikti patikrinimą nenurodyti į patalpas norintys patekti mokesčių administratoriaus pareigūnai arba jie nepateikia savo tarnybinių pažymėjimų;
- 4) pavedime atlikti patikrinimą nurodyti patikrinimo atlikimo terminai neprasidėjė arba pasibaigė.

123 straipsnis. Tikrinimo objektai

Mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę tikrinti mokesčių mokėtojo apskaitos, sandorių ir kitus dokumentus, registrus, kompiuterinės apskaitos sistemas ir jų duomenis, mokesčių mokėtojo veiklai naudojamus materialinius techninius išteklius, įrengimus bei pagamintą produkciją ir kitus objektus, kiek tai susiję su mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo bei atskirų mokesčių mokėtojo pareigų vykdymo patikrinimu.

124 straipsnis. Dokumentų paėmimas

1. Mokesčių administratoriaus pareigūnas, kai patikrinimas atliekamas mokesčių administratoriaus buveinėje, turi teisę mokesčių mokėtojo apskaitos ar kitus dokumentus paimti ne ilgiau kaip 30 dienų.

2. Ilgesniams terminui, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, iki patikrinimo atlikimo pabaigos, mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę paimti mokesčių mokėtojo apskaitos ar kitus dokumentus, jei:

1) mokesčių mokėtojas vengia pateikti dokumentus, kitokiu būdu trukdo mokesčių administratoriaus pareigūnui atlkti patikrinimą arba yra pagrįstos rizikos, kad dokumentai nebus išsaugoti;

2) naudojamos dvi ar daugiau apskaitos sistemos ir jų duomenys skiriasi;

3) nepateiktos dvi ar daugiau tikrinamo laikotarpio to paties mokesčio deklaracijos;

4) pažeistos ar nuimtos mokesčių administratoriaus plombos (antspaudai), uždėtos (uždėti) ant dokumentų saugojimo vietų;

5) tokia galimybė numatyta kituose įstatymuose.

3. Dokumentų paėmimas turi būti įformintas dokumentų poėmio aktu.

4. Mokesčių administratoriaus pareigūnas mokesčių mokėtojo prašymu privalo leisti jam pasidaryti paimamą dokumentų kopijas. Mokesčių mokėtojas turi teisę reikalauti minėtų kopijų tikrumą patvirtinti mokesčių administratoriaus pareigūno žyma.

125 straipsnis. Daiktų paėmimas

1. Mokesčių administratoriaus pareigūnas turi teisę paimti mokesčių mokėtojui priklausančius daiktus, prekių ar produkcijos mėginius ir pavyzdžius, jei tai būtina mokesčių administratoriaus funkcijoms atlkti. Šie veiksmai turi būti įforminti Administracinių nusižengimų kodekso 599 straipsnyje nustatyta tvarka, o jei šis kodeksas šių veiksmų įforminimo neregulamentuoja, – centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

TAR pastaba. I dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas).

Tais atvejais, kai bauda paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta administracinių teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyksta pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

2. Daiktai, prekių ar produkcijos pavyzdžiai grąžinami, jei jie nėra fiziškai sunaudoti. Sunaudotų daiktų, prekių ar produkcijos pavyzdžių vertė mokesčių mokėtojui kompensuojama teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka.

126 straipsnis. Bendradarbiavimas su mokesčių mokėtoju mokestinio patikrinimo metu

1. Mokesčių mokėtojas sudaro mokesčių administratoriaus pareigūnui mokestiniam patikrinimui atlkti reikiamas sąlygas.

2. Mokesčių mokėtojas privalo pateikti visus dokumentus, kompiuterinės apskaitos duomenis, reikiamus mokesčio apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumui patikrinti. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas reikalaujamus dokumentus yra praradęs, mokesčių administratorius privalo mokesčių mokėtojui leisti juos atkurti ne per trumpesnį kaip 15 dienų terminą.

3. Mokesčių mokėtojas turi teisę mokestinio patikrinimo metu, taip pat jo rezultatų tvirtinimo metu teikti savo pastabas ir paaškinimus dėl patikrinimo dalyko ir kitų su patikrinimu susijusių aplinkybių. Rašytinės mokesčių mokėtojo pastabos, paaškinimai ir įrodymai pridedami prie patikrinimo akto ir apie jų pateikimą yra pažymima patikrinimo akte.

4. Tais atvejais, kai į mokesčių mokėtojo turėtas išlaidas bei kitus mokėjimus, taip pat turto ir pajamų įsigijimo teisėtumą pagrindžiančius šaltinius nėra galimiybės atsižvelgti, kadangi dokumentuose trūksta teisės aktuose numatytos informacijos (duomenų) ir (arba) mokesčių administratorius pagal šiuos dokumentus negali tiksliai identifikuoti juose nurodytų asmenų arba, mokesčių administratoriaus duomenimis, tokie asmenys neegzistuoja, mokesčių administratorius leidžia mokesčių mokėtojui centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka papildyti minėtus dokumentus trūkstama informacija (duomenimis). Šios nuostatos neriboja šio Įstatymo 69 straipsnio 2 dalies taikymo galimiybę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

127 straipsnis. Mokesčių administratoriaus ir teisėsaugos bei kitų kontroluojančių įstaigų ar institucijų tarpusavio pagalba mokestinio patikrinimo metu

1. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas nevykdo teisėtų mokesčių administratoriaus pareigūno nurodymą arba kai mokestinio patikrinimo metu iškyla būtinybė atlkti tam tikrus veiksmus, kurių mokesčių administratoriaus pareigūnas atlkti pagal galiojančius įstatymus neturi teisės (krata, asmens apžiūra ir pan.), mokesčių administratorius turi teisę kreiptis į atitinkamas teisėsaugos arba kontroluojančias įstaigas ar institucijas su prašymu padėti jam įgyvendinti savo teises ar tinkamai atlkti funkcijas.

2. Mokesčių administratorius, mokestinio patikrinimo metu nustatės, kad yra nusikalstamos veikos ar kitų teisės pažeidimų, kurių tyrimas nepriklauso jo kompetencijai, požymių, apie juos privalo informuoti teisėsaugos arba atitinkamas kontroluojančias įstaigas ar institucijas.

128 straipsnis. Mokestinio patikrinimo rezultatų įforminimas ir patvirtinimas

1. Mokestinio patikrinimo rezultatai įforminami patikrinimo aktu.

2. Patikrinimo aktu įforminti mokestinio patikrinimo rezultatai patvirtinami sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo arba patikrinimo pažyma.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių, taip pat šio Įstatymo 129–132 straipsnių nuostatos netaikomos atliekant operatyvų patikrinimą ir muitinės administruojamų mokesčių patikrinimą. Operatyvaus patikrinimo rezultatų įforminimo ir patvirtinimo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius, suderinęs su finansų ministru.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

129 straipsnis. Patikrinimo aktas

1. Patikrinimo aktą pasirašo patikrinimą atlikęs mokesčių administratoriaus pareigūnas.

2. Neteko galios nuo 2016-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

3. Neteko galios nuo 2016-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

4. Vienas patikrinimo akto egzempliorius įteikiamas mokesčių mokėtojui. Prie šio egzemplioriaus pridedami visi priedai, jei juose nėra valstybės paslapčių sudarančios informacijos, taip pat paslapčimi pagal šį Įstatymą laikomos informacijos apie kitą mokesčių mokėtoją.

130 straipsnis. Patikrinimo pažyma

1. Tais atvejais, kai mokesčių patikrinimo metu mokesčių administratoriaus pareigūnas nenustatė mokesčių įstatymų pažeidimų, mokesčių patikrinimo rezultatai patvirtinami patikrinimo pažyma, kurią pasirašo mokesčių administratoriaus viršininkas ar jo tam įgaliotas pareigūnas. Tvirtinant mokesčių patikrinimo rezultatus patikrinimo pažyma, atsižvelgiama į patikrinimo akto medžiagą ir į kitas aplinkybes, kurios gali būti svarbios tvirtinant mokesčių patikrinimo rezultatus.

2. Mokesčių administratorius, tvirtindamas patikrinimo aktą patikrinimo pažyma, gali priimti sprendimą:

- 1) patvirtinti patikrinimo aktą;
- 2) pavesti pakartotinai patikrinti mokesčių mokėtoją.

3. Šio straipsnio 2 dalies 2 punkte numatytu atveju patikrinimo pažymoje nurodomos priežastys, dėl kurių pavedama pakartotinai patikrinti mokesčių mokėtoją, ir patikrinimo pažymos apskundimo tvarka.

4. Patikrinimo pažyma turi būti surašyta ne vėliau kaip per 5 dienas po patikrinimo akto įteikimo mokesčių mokėtojui dienos.

5. Vienas patikrinimo pažymos egzempliorius įteikiamas mokesčių mokėtojui.

6. Patikrinimo pažyma taip pat patvirtinami likviduoto arba mirusio mokesčių mokėtojo veiklos patikrinimo rezultatai. Šiuo atveju šio Įstatymo nuostatos, susijusios su patikrinimo akto ir pažymos įteikimu mokesčių mokėtojo teisių perėmėjams, taikomos pagal galimybes.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

131 straipsnis. Pastabų dėl patikrinimo akto pateikimas

1. Mokesčių mokėtojas, nesutikdamas su patikrinimo akte papildomai apskaičiuotomis mokesčių ir su jais susijusiomis sumomis, taip pat norėdamas pagerinti kitas aplinkybes, kurios bus svarbios tvirtinat patikrinimo rezultatus, turi teisę per 30 dienų nuo patikrinimo akto įteikimo jam dienos pateikti rašytines pastabas dėl patikrinimo akto.

2. Mokesčių mokėtojo prašymu pastabų dėl patikrinimo akto pateikimo terminą dėl svarbių priežasčių dar 30 dienų gali pratęsti atitinkamo mokesčių administratoriaus viršininkas arba jo tam įgaliotas pareigūnas.

3. Mokesčių mokėtojas rašytiniu pareiškimu gali nurodyti, kad nesinaudos savo teise pateikti pastabas dėl patikrinimo akto.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

132 straipsnis. Sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo

1. Tais atvejais, kai mokesčių patikrinimo metu mokesčių administratoriaus pareigūnas nustatė mokesčių įstatymų pažeidimų, patikrinimo rezultatai patvirtinami sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo. Sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo priimamas atsižvelgiant į patikrinimo akto medžiagą ir į mokesčių mokėtojo pastabas dėl patikrinimo akto (jei jos buvo pateiktos).

2. Mokesčių administratorius, priimdamas sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo, gali:

- 1) patvirtinti patikrinimo aktą;
- 2) patikrinimo aktą patvirtinti iš dalies;
- 3) nepatvirtinti patikrinimo aktą;
- 4) pavesti pakartotinai patikrinti mokesčių mokėtoją;
- 5) pakeisti patikrinimo aktą.

3. Šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais sprendime dėl patikrinimo akto tvirtinimo nurodoma konkrečiai papildomai apskaičiuotų mokesčių, apskaičiuotų delspinigių ir paskirtų baudų sumą, taip pat išdėstoma sprendimo apskundimo tvarka.

4. Jeigu nustatoma, kad padarytas mokesčių įstatymų pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, mokesčių administratorius mokesčių patikrinimo medžiagą, susijusią su galimai mokesčių mokėtojo padaryta nusikalstama veika, perduoda ikiteisminio tyrimo įstaigai ar prokurorui, priima šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus sprendimus ir juose nurodo konkrečią papildomai apskaičiuotų mokesčių ir apskaičiuotų delspinigių sumą, o baudos skyrimą sustabdo iki ikiteisminio tyrimo įstaigos, prokuroro ar teismo sprendimo dėl mokesčių mokėtojo

patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, jo kaltės ir nubaudimo pagal Baudžiamajį kodeksą, įsiteisėjimo. Baudos skyrimas nepradedamas, jei baudžiamoji byla buvo iškelta iki mokesčinio patikrinimo pradžios.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytu atveju ikiteisminio tyrimo įstaigai, prokurorui ar teismui priėmus sprendimą dėl mokesčių mokėtojo patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, jo kaltės ir nubaudimo pagal Baudžiamajį kodeksą ir šiam sprendimui įsiteisėjus, mokesčių administratorius per 30 dienų nuo šio sprendimo gavimo dienos atnaujina baudos skyrimą ir priima vieną iš šių sprendimų:

1) teismui priėmus apkaltinamajį nuosprendį, kuriuo mokesčių mokėtojas nuteisiamas dėl nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai padarymo, dėl sukčiavimo mokesčių apskaičiavimo ar sumokejimo srityje arba dėl neteisėto praturėjimo, ir šiam nuosprendžiui įsiteisėjus, atnaujina baudos skyrimą ir papildomu sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo nebeskiria mokesčių mokėtojui baudos;

2) teismui priėmus išteisinamajį nuosprendį ir jam įsiteisėjus, taip pat tuo atveju, kai buvo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą, ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas, atnaujina baudos skyrimą ir papildomu sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo patvirtina mokesčių mokėtojui skirtiną baudą, atsižvelgdamas į šio Įstatymo 140 straipsnyje nustatytas baudų skyrimo taisykles.

6. Sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo turi būti priimtas per 35 dienas nuo patikrinimo akto įteikimo mokesčių mokėtojui dienos. Šis sprendimas negali būti priimtas, jei nepasibaigę šio Įstatymo 131 straipsnyje nustatyti pastabų dėl patikrinimo akto pateikimo terminai, išskyrus šio Įstatymo 131 straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas pateikia pastabų dėl patikrinimo akto, sprendimas dėl patikrinimo akto tvirtinimo turi būti priimtas per 30 dienų nuo tos dienos, kurią mokesčių administratorius šias pastabas gauna.

7. Sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo pasirašo atitinkamo mokesčių administratoriaus viršininkas arba jo tam įgaliotas pareigūnas.

8. Vienas sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo egzempliorius įteikiamas mokesčių mokėtojui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

133 straipsnis. Užsienio valstybių mokesčių administracijų (kompetentingų institucijų) pareigūnų dalyvavimas mokesčinio patikrinimo metu

Užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) pareigūnai turi teisę dalyvauti mokesčinio patikrinimo metu tais atvejais, kai atliekamas bendras Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) mokesčinio patikrinimas, taip pat kai vadovaudamosi teisės aktais dėl dalyvavimo Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės mokesčių administracijos (kompetentingos institucijos) susitaria.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

133⁽¹⁾ straipsnis. Muitinės atliekamo mokesčinio patikrinimo specifika

1. Muitinės administruojamų mokesčių patikrinimo rezultatai įforminami ir patvirtinami patikrinimo ataskaita.

2. Patikrinimo ataskaitą pasirašo muitinės administruojamų mokesčių patikrinimą atlikęs mokesčių administratoriaus pareigūnas ir to mokesčių administratoriaus viršininkas arba jo tam įgaliotas pareigūnas.

3. Patikrinimo ataskaitoje nurodoma konkreti papildomai apskaičiuotų (perskaičiuotų) mokesčių, apskaičiuotų delspinigų ir paskirtų baudų suma ir ataskaitos apskundimo tvarka.

4. Vienas patikrinimo ataskaitos egzempliorius įteikiamas mokesčių mokėtojui. Prie šio egzemplioriaus pridedami visi priedai, jei juose nėra valstybės paslapčių sudarančios informacijos, taip pat paslapčių pagal ši Įstatymą laikomos informacijos apie kitą mokesčių mokėtoją.

5. Tais atvejais, kai muitinės arba asmens iniciatyva po prekių išleidimo atliekamas muitinės deklaracijoje pateiktų duomenų tikslumo, prekybos dokumentų ir duomenų, susijusių su atitinkamų prekių importo arba eksporto operacijomis, patikrinimas, kurio tikslas nustatyti ir

pašalinti trūkumus bei prieštaravimus taikant muitinės procedūros atlikimo tvarką reglamentuojančias nuostatas, muitinė gali taikyti supaprastintą mokesčių patikrinimo procedūrą. Supaprastinta mokesčių patikrinimo procedūra gali būti taikoma tik tais atvejais, kai patikrinimas atliekamas mokesčių administratoriaus buveineje remiantis muitinės turimais duomenimis apie mokesčių mokėtoją. Taikant supaprastintą mokesčių patikrinimo procedūrą, mokesčių patikrinimą atlieka muitinės pareigūnai be atskiro pavedimo atlikdami savo tiesiogines nuolatines darbo funkcijas.

6. Šio straipsnio nuostatos neriboa mokesčių mokėtojo teisės mokesčių patikrinimo metu teikti savo pastabas ir paaiškinimus dėl patikrinimo dalyko ir kitų su patikrinimu susijusių aplinkybių. Rašytinės mokesčių mokėtojo pastabos, paaiškinimai ir įrodymai pridedami prie patikrinimo ataskaitos ir apie jų patekimą yra pažymima patikrinimo ataskaitoje.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

134 straipsnis. VI skyriaus nuostatų įgyvendinimas

Detalią mokesčių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir patvirtinimo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius, suderinęs su finansų ministru. Mokesčių patikrinimų atlikimo metodikas tvirtina centrinis mokesčių administratorius.

VII SKYRIUS MOKESTINIS TYRIMAS

135 straipsnis. Mokesčių tyrimo atlikimas

1. Mokesčių tyrimą atlieka mokesčių administratoriaus pareigūnai, be atskiro pavedimo atlikdami savo tiesiogines darbo funkcijas.

2. Detalią mokesčių tyrimo atlikimo tvarką, suderinęs su Finansų ministerija, nustato centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į šio Istatymo bei atitinkamų mokesčių įstatymų nuostatas.

3. Mokesčių tyrimo atlikimui *mutatis mutandis* taikomos šio Istatymo VI skyriaus nuostatos, reglamentuojančios patekimą į mokesčių mokėtojo patalpas, tikrinimo objektus, dokumentų ir daiktų paėmimą ir įrodymų rinkimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

136 straipsnis. Pranešimas mokesčių mokėtojui apie nustatytais trūkumus ir (ar) prieštaravimus

1. Jeigu mokesčių tyrimo metu mokesčių administratoriaus pareigūnas nustato mokesčių mokėtojo pateiktos mokesčių deklaracijos ar kito dokumento trūkumų arba šie dokumentai prieštarauja kitai apie mokesčių mokėtojų turimai informacijai, mokesčių administratorius mokesčių mokėtojui įteikia rašytinį pranešimą pasiūlydamas ištaisyti mokesčių tyrimo metu nustatytas klaidas ir pašalinti trūkumus ar prieštaravimus. Rašytinis pranešimas paprastai įteikiamas tuo atveju, jei su mokesčių mokėtoju nepavyksta susitarti žodžiu.

2. Rašytiniame pranešime mokesčių mokėtojui nurodomi nustatyti trūkumai ar prieštaravimai bei pasiūlomas jų pašalinimo būdas. Mokesčių administratorius pranešime turi nurodyti minėtų trūkumų ir prieštaravimų pašalinimo terminą, kuris negali būti trumpesnis negu 10 dienų nuo pranešimo įteikimo mokesčių mokėtojui dienos.

3. Jeigu mokesčių mokėtojas per šio straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą mokesčių administratoriaus pasiūlytu būdu pašalina trūkumus ir prieštaravimus, šio Istatymo 139 straipsnyje nurodytos baudos netaikomos, jei įstatymai nenustato kitaip. Trūkumų ir prieštaravimų pašalinimas nestabdo delspinigių skaičiavimo šio Istatymo nustatyta tvarka

4. Detalią šio straipsnio įgyvendinimo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

137 straipsnis. Trūkumų ir prieštaravimų nepašalinimo pasekmės

1. Jeigu mokesčių mokėtojas per šio Įstatymo 136 straipsnyje nurodytą terminą ir pasiūlytu būdu nepašalina pranešime nurodytų trūkumų ir prieštaravimų, mokesčių mokėtojui už mokesčių įstatymu pažeidimus (jei jie išaiškinami) taikomos nustatytos baudos.

2. Trūkumų ir prieštaravimų nepašalinimas paprastai yra pagrindas pradeti mokesčių patikrinimą.

VIII SKYRIUS **MOKESČIŲ ĮSTATYMU PAŽEIDIMAI IR ATSAKOMYBĖ**

138 straipsnis. Mokesčių įstatymu pažeidimai

Mokesčių įstatymu pažeidimu yra laikomas neteisėtas asmenų elgesys, kuriuo yra pažeidžiami mokesčių įstatymu reikalavimai.

139 straipsnis. Baudos už mokesčių įstatymu pažeidimus

1. Jeigu mokesčių administratorius mokesčių patikrinimo metu nustato, kad mokesčių mokėtojas neapskaičiavo nedeklaruojamo (įskaitant muitinės deklaracijose apskaičiuojamą mokesčių) ar nedeklaravo deklaruojamą mokesčio arba neteisėtai pritaikė mažesnį mokesčio tarifą ir dėl šių priežasčių mokesčių mokesčių neteisėtai sumažino, mokesčių mokėtojui priskaičiuojama trūkstama mokesčio suma ir skiriama nuo 20 iki 100 procentų šios trūkstamos mokesčio sumos dydžio bauta, jei atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip.

2. Skirdamas konkrečią baudą, jos dydį mokesčių administratorius nustato vadovaudamas šio Įstatymo 140 straipsnyje nustatytomis baudų skyrimo taisyklėmis.

3. Mokesčių mokėtojui, kuriam už to paties mokesčio įstatymo pažeidimą pagal šį Įstatymą ar specialiųjį mokesčio įstatymą per trumpesnį negu šio Įstatymo 68 straipsnio 4 dalyje nustatyta mokesčių apskaičiavimo ir perskaičiavimo senaties terminą jau buvo paskirta bauta, šio Įstatymo 140 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuota bauta didinama dvigubai.

4. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytos baudos netaikomas, kai mokesčių mokėtojas per mokesčio įstatyme nustatyta terminą nepateikė mokesčio deklaracijos arba kai po mokesčio deklaracijos pateikimo mokesčių administratoriui pastebėjo, kad deklaravo per mažai mokesčio, tačiau iki mokesčių administratoriaus pavedimo patikrinti asmenį išrašymo dienos pateikė mokesčio deklaraciją, o klaidą taisymo atveju – ją patikslino ir pateikė mokesčių administratoriui. Šios dalies nuostatos taip pat taikomos muitinės deklaracijose apskaičiuojamiams mokesčiams.

5. Biudžetinėms įstaigoms, taip pat Lietuvos bankui šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytos baudos neskiriama. Šių įstaigų vadovai ir už apskaitos tvarkymą atsakingi asmenys, pažeidę mokesčių įstatymu reikalavimus, atsako pagal Administracinių nusižengimų kodeksą arba pagal Baudžiamajį kodeksą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1155](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-28, i. k. 2018-08527

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

140 straipsnis. Baudų skyrimas

1. Asmenims, pažeidusiem mokesčių įstatymus, baudos skiriamos pagal pažeidimo padarymo metu galiojančius teisės aktus, išskyrus šio Įstatymo 142 straipsnyje nurodytus atvejus.

2. Mokesčių administratorius už mokesčių įstatymu pažeidimus skiria asmenims baudas, vadovaudamas teisingumo, protingumo kriterijais ir neviršydamas šio Įstatymo 139 straipsnio 1 dalyje nustatyto skirtinos baudos dydžio, o jeigu skirtinos baudos dydis nustatytas specialiajame mokesčio įstatyme, – neviršydamas tame nustatyto skirtinos baudos dydžio, atsižvelgdamas į:

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

1) pažeidimo pavojingumo pobūdį ir mastą;

2) kaltę (kaltės formą ir rūsi);

3) dėl padaryto pažeidimo atsiradusią žalą;

4) atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

3. Asmens atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:

- 1) asmuo pripažino mokesčio įstatymo pažeidimą ir bendradarbiavo su mokesčiu administratoriumi šio pažeidimo tyrimo metu (sudarė sąlygas tinkamai mokesčiu administratoriaus veiklai tiriant pažeidimą, pateikė mokesčiu administratoriui prašomą informaciją, padėjo mokesčiu administratoriui išaiškinti šį pažeidimą ir tame dalyvavusius asmenis);
 - 2) asmuo savo noru atlygino arba pašalino dėl pažeidimo padarymo atsiradusią žalą;
 - 3) pažeidimas padarytas dėl sunkios fizinio asmens ekonominės ir (ar) socialinės padėties;
 - 4) pažeidimas padarytas dėl psichinės ir (ar) fizinės prievertos;
 - 5) pažeidimas padarytas kitomis svarbiomis aplinkybėmis, kurias mokesčiu administratorius pripažsta lengvinančiomis aplinkybėmis.

4. Asmens atsakomybė sunkinančios aplinkybės yra šios:

- 1) pažeidimas padarytas asmeniui siekiant gauti mokestinę naudą;
- 2) mokesčiu mokėtojas nevykdo savo pareigų apskaičiuoti mokestį, bendradarbiauti su mokesčiu administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus ar šias pareigas vykdo netinkamai, taip pat nesilaiko kitų apskaitą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir dėl to mokesčiu administratorius neturi galimybų apskaičiuoti mokētinų mokesčiu įprastine, tai yra specialiojo mokesčio įstatymo nustatyta, tvarka;
- 3) kai mokesčiu mokėtojas mokesčiu administratoriaus nurodytu laiku nepateikia mokesčiu administratoriui tinkamų dokumentų apie sandorių ar ūkinį operacijų vertę arba pateikia netinkamus dokumentus ir mokesčiu administratorius koreguoja sandorių ar ūkinį operacijų vertę, taikydamas Pelno mokesčio įstatymo 40 straipsnį arba Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 15 straipsnį;
- 4) mokesčiu mokėtojas mokestinio patikrinimo metu vengia bendradarbiauti su mokesčiu administratoriumi ir teikiti jam aktualią informaciją, dokumentus (jų kopijas) ar paaiskinimus;
- 5) dėl mokesčiu mokėtojo veiksmų ar neveikimo padaryta didelė žala valstybės biudžetui, kai nesumokėtų mokesčiu dydis viršija 500 bazinių socialinių išmokų dydį, galiojančių priimant sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo;
- 6) i apskaitą įtraukti juridinės galios neturintys apskaitos dokumentai arba juridinę galią turintys apskaitos dokumentai, kuriuose užfiksuotos ūkinės operacijos realiai neįvyko arba įvyko kitomis, negu nurodyta, sąlygomis;
- 7) kai šio įstatymo nustatyta tvarka mokesčiu administratorius mokestinio patikrinimo metu nustato nesumokėtą mokesčiu sumą ir ši suma priskaičiuojama dėl mokesčiu administratoriaus mokestinio patikrinimo metu nustatytu mokesčiu mokėtojo pajamų, kurių gavimo šaltinių mokesčiu mokėtojas negali pagrasti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

5. Konkrečių asmeniui skirtinos baudos dydį mokesčiu administratorius apskaičiuoja ir motyvuotai nustato atsižvelgdamas į šias baudų skyrimo taisykles:

- 1) mokesčiu administratorius pasirenka skiriamas konkrečios baudos dydį, skaičiuodamas nuo jos vidurkio, kuris apskaičiuojamas šio įstatymo 139 straipsnio 1 dalyje (ar specialiajame mokesčio įstatyme) nurodytos trūkstamos mokesčio sumos dydžio baudos minimalų ir maksimalų dydžių sudedant ir gautą rezultatą padalijant pusiau;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

2) mokesčiu administratorius, skirdamas konkrečią baudą, vertina šio straipsnio 2 dalies 1–4 punktuose nurodytas aplinkybes ir baudos dydį skaičiuoja nuo baudos vidurkio;

3) mokesčiu administratorius, nustatęs, kad yra kelios asmens atsakomybė lengvinančios aplinkybės ir nėra sunkinančių aplinkybių, asmeniui skiria baudą, nesiekiančią skirtinos baudos vidurkio;

4) mokesčiu administratorius, nustatęs, kad yra kelios asmens atsakomybė sunkinančios aplinkybės ir nėra lengvinančių aplinkybių, asmeniui skiria baudą, viršijančią skirtinos baudos vidurkį.

6. Kai už mokesčiu įstatymu pažeidimus atsako keli asmenys, muitinė kiekvienam pažeidėjui skiria individualią baudą, kurios dydis siekia 60 procentų vidutinio pagal šio įstatymo 139 straipsnį apskaičiuoto baudos dydžio, padalyto iš mokesčiu įstatymus pažeidusių asmenų

skaičiaus ir patikslinto atsižvelgus į šio Įstatymo 139 straipsnio 2–5 dalių nuostatas. Bendras skiriamos baudos dydis turi atitinkti šio Įstatymo 139 straipsnio 1 dalyje nustatyta skirtinos baudos dydį, o jeigu skirtinos baudos dydis nustatytas specialiajame mokesčio įstatyme, – tame nustatyta skirtinos baudos dydį. Jeigu bendras už mokesčių įstatymu pažeidimus atsakingiems asmenims skirtinos baudos dydis viršija šio Įstatymo 139 straipsnio 1 dalyje ar specialiajame mokesčio įstatyme nustatyta maksimalų skirtinos baudos dydį, šis dydis proporcingai mažinamas kiekvienam atsakingam asmeniui.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

141 straipsnis. Atleidimas nuo baudos

1. Atleidimo nuo pagal šio Įstatymo 139 ir 140 straipsnius paskirtų baudų mokėjimo pagrindai yra:

- 1) jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo;
 - 2) jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas;
 - 3) kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui;
 - 4) kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, jei suteikta konsultacija centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo įrašyta ir yra galimybė nustatyti skambinantį asmenį – mokesčių mokėtoją (ar jo atstovą), suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais.
2. Nuo baudos atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis įskaitytas ir (arba) priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio Įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstyta.
3. Nuo baudų mokesčių mokėtojų gali atleisti mokesčių administratorius, o mokestinio ginčo metu – ir mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija. Atleidimo nuo baudų tvarką, kai atitinkamo sprendimo priėmimas priklauso mokesčių administratoriaus kompetencijai, nustato centrinis mokesčių administratorius.
4. Atsisakymą atleisti nuo baudų mokesčių mokėtojas gali apskusti šio Įstatymo IX skyriuje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

142 straipsnis. Baudas švelninančio teisės akto galiojimas

1. Teisės aktai, kuriais sumažinamos arba panaikinamos baudos, taikomi ir už mokesčių įstatymu pažeidimus, padarytus iki šių aktų įsigaliojimo, jei baudas sumažinantis arba panaikinantis teisės aktas įsigalioja ne vėliau kaip sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, priėmimo dieną, o jei mokesčių mokėtojas apskundžia mokesčių administratoriaus sprendimą, – ne vėliau kaip mokestinį ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimo priėmimo dieną.

2. Administracinę arba baudžiamąjį atsakomybę švelninančio teisės akto galiojimo klausimas sprendžiamas atitinkamai pagal Administracinių nusižengimų kodeksą arba Baudžiamąjį kodeksą.

TAR pastaba. 2 dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodekas).

Tais atvejais, kai bauta paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta administracinių teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeko patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyksta pagal

Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio dalias pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

143 straipsnis. Mokesčių mokėtojų ir trečiųjų asmenų atsakomybė už kitus mokesčių įstatymų pažeidimus

Mokesčių mokėtojai, tretieji asmenys ir (arba) juridinių asmenų vadovai bei kiti atsakingi darbuotojai už šiame Įstatyme nustatytų pareigų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą taip pat atsako pagal Administracinių nusižengimų kodeksą arba pagal Baudžiamąjį kodeksą.

TAR pastaba. 143 straipsnio nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai baudos paskirtos už administracinius teisės pažeidimus, numatyti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m. įstatymu Nr. X-4449 (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas).

Tais atvejais, kai bauta paskirta už Administracinių teisės pažeidimų kodekse numatyta administracinių teisės pažeidimą, kurio teisena, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, vyks pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, taikomos iki įstatymo Nr. XII-2312 įsigaliojimo (2017-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

IX SKYRIUS **MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAUS SPRENDIMU APSKUNDIMAS.** **MOKESTINIAI GINČAI**

144 straipsnis. Mokesčių mokėtojo teisė apskusti mokesčių administratoriaus veiksmus

Mokesčių mokėtojas turi teisę apskusti bet kurį mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) veiksmą arba neveikimą.

145 straipsnis. Mokestinių ginčų procedūra

1. Mokestiniams ginčams šiame Įstatyme nustatoma ir reglamentuojama privaloma ikiteisinė jų nagrinėjimo procedūra. Ši nuostata neriboja mokesčių mokėtojo teisės po atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo dėl mokestinio ginčo tiesiogiai kreiptis į teismą.

2. Šiame Įstatyme numatyta mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūra taip pat taikoma nagrinėti mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo ir mokesčių administratoriaus atlanko mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos įskaitymo.

3. Mokestiniai ginčai nepradedami nagrinėti, jei dėl ginčijamų sumų yra pradėtos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašaleje konvencijoje.

Straipsnio dalias pakeitimai:

Nr. [XIII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

146 straipsnis. Kitų mokesčių administratoriaus sprendimų apskundimo tvarka

1. Skundai dėl mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) sprendimų, nenurodytų šio įstatymo 145 straipsnyje, jų nepriėmimo, taip pat skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų (jų nepriėmimo), kuriais mokestiniai ginčai nesprendžiami iš esmės, nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Mokesčių mokėtojas taip pat gali naudotis kitų įstatymų jam suteikta teise šių teisės aktų nustatyta tvarka apskusti neteisėtus mokesčių administratoriaus pareigūno veiksmus.

147 straipsnis. Mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos

Mokestinius ginčus nagrinėja centrinis mokesčių administratorius, Mokestinių ginčų komisija (toliau – ikitieisminės mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos) ir teismas.

148 straipsnis. Mokestinių ginčų komisija

1. Mokestinių ginčų komisija (toliau šiame straipsnyje – Komisija) yra viešasis juridinis asmuo, išlaikomas iš valstybės biudžeto.

2. Komisijos tikslas – objektyviai išnagrinėti mokesčių mokėtojo skundą ir priimti teisę bei pagrįstą sprendimą.

3. Komisiją sudaro Komisijos pirmininkas ir keturi nariai. Komisijos nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1156](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-28, i. k. 2018-08528

4. Komisijos nariai skiriama ketveriems metams. Komisijos nariu gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis finansų, teisés ar ekonomikos magistro kvalifikaciją laipsnį arba jį atitinkantį aukštajį išsilavinimą ir ne mažesnį kaip trejų metų darbo stažą mokesčių, muitų ar įmonių teisés srityje. Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis įsiteisėjusi teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs tyčinę nusikalstamą veiką ir teistumas neišnykės arba atleistas iš teisėjo, prokuroro, advokato, notaro, antstolio, policijos arba iš valstybės tarnybos už šiurkščius profesinės ar tarnybinės veiklos pažeidimus, jeigu po šio atleidimo nepraejo penkeri metai, arba piktnaudžiauja psichotropinėmis, narkotinėmis, toksinėmis medžiagomis, alkoholiu ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis. Pretendentus į Komisijos narius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka atrenka Lietuvos Respublikos finansų ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro sudaryta komisija, atsižvelgdama į šioje dalyje nustatytus reikalavimus pretendentams ir pokalbio su pretendentais, per kurį finansų ministro ir teisingumo ministro sudaryta komisija įvertina pretendento žinias ir įgūdžius, kurių reikia Komisijos nario funkcijoms atliliki, galimybes panaudoti turimas žinias ir įgūdžius praktikoje, rezultatus. Pretendentų atranką organizuoja Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Tas pats asmuo Komisijos nariu gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviej kadencijoms iš eilės. Komisijos nariai privalo būti Lietuvos Respublikos piliečiai. Komisijos narius, Ministro Pirmininko teikimu skiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Komisijos pirmininką iš visų Komisijos narių Ministro Pirmininko teikimu skiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

TAR pastaba. Iki šio įstatymo (Nr. XIII-1156) įsigaliojimo (2019-01-01) paskirti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nariai eina pareigas iki termino, kuriam jie buvo paskirti, pabaigos. Iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirtų ir įsigaliojus šiam įstatymui einančių Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės narių pareigas darbo šioje komisijoje laikotarpis prilyginamas pirmajai kadencijai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1156](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-28, i. k. 2018-08528

5. Komisijos narys Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu atleidžiamas iš pareigų prieš terminą, kai jis:

1) atsistatydina savo noru;

2) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę;

3) pagal sveikatos priežiūros įstaigos išvadą nebegali eiti šių pareigų;

4) įsiteisėjusi teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs tyčinę nusikalstamą veiką arba piktnaudžiauja psichotropinėmis, narkotinėmis, toksinėmis medžiagomis, alkoholiu ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis;

5) šiurkščiai pažeidžia darbo pareigas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1156](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-28, i. k. 2018-08528

6. Komisijos narys pareigas gali eiti tik Komisijoje, taip pat dirbtį mokslinį arba pedagoginį darbą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2005](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11582

7. Pasibaigus įgaliojimų laikui, Komisijos nariai savo pareigas eina tol, kol paskiriami nauji nariai.

8. Komisijos veiklą aptarnauja administracija, kurią sudaro valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2005](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11582

9. Komisijos nariams kasmetinės atostogos suteikiamas Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1786](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. 131-5036 (2008-11-15)

149 straipsnis. Mokesčių mokėtojo pranešti apie adreso pasikeitimą

Mokesčių mokėtojas privalo pranešti iki teisminei mokesčinių ginčų nagrinėjančiai institucijai apie savo adreso pasikeitimą mokesčinio ginčo proceso metu. Jeigu tokio pranešimo nėra, iki teisminių mokesčinių ginčų nagrinėjančių institucijų sprendimai ir kita informacija yra siunčiami paskutiniu nurodytoms institucijos žinomu adresu ir laikomi įteiktais, nors mokesčių mokėtojo adresas ir būtų pasikeitęs.

150 straipsnis. Centrinio mokesčių administratoriaus nagrinėjami mokesčiniai ginčai

Centrinis mokesčių administratorius nagrinėja mokesčinius ginčus, kurie kyla tarp mokesčių mokėtojo ir vienos mokesčių administratoriaus.

151 straipsnis. Mokesčinių ginčų komisijos nagrinėjami mokesčiniai ginčai

Mokesčinių ginčų komisija nagrinėja:

1) mokesčinius ginčus, kylančius tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus;

2) mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokesčinius ginčus dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų, priimtų išnagrinėjus mokesčių mokėtojų skundus dėl vienos mokesčių administratoriaus sprendimų;

3) mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokesčinius ginčus, kai centrinis mokesčių administratorius per šio įstatymo nustatytus terminus nepriėmė sprendimo dėl mokesčinio ginčo.

152 straipsnis. Skundo dėl mokesčinio ginčo padavimo terminas

1. Skundas centriniam mokesčių administratoriui turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų po to, kai mokesčių mokėtojui buvo įteiktas vienos mokesčių administratoriaus sprendimas, kurį mokesčių mokėtojas skundžia.

2. Skundas Mokesčinių ginčų komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokesčinio ginčo priimti pasibaigimo dienos.

3. Mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias iki teisminei mokesčinių ginčų nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas. Kartu su prašymu atnaujinti skundo padavimo terminą turi būti paduodamas ir skundas, kurio padavimo terminas yra praleistas. Minėtas prašymas turi būti išnagrinėtas per skundai, paduodamam dėl mokesčinio ginčo, išnagrinėti nustatyta terminą.

4. Priėmus sprendimą atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti, skundo dėl mokesčinio ginčo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo minėto sprendimo priėmimo dienos.

5. Jeigu skundo padavimo terminas yra praleistas ir mokesčių mokėtojas skundo padavimo termino neprāšo atnaujinti, taip pat kai šio straipsnio nustatyta tvarka toks prašymas yra nepatenkinamas, skundas laikomas nepaduotu ir grąžinamas jį padavusiam mokesčių mokėtojui.

6. Kai priimamas sprendimas atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti, sustabdomas ginčijamų ir iki šio sprendimo priėmimo dienos dar neišiešotų mokesčių, baudų ir delspinigų priverstinis išieškojimas. Išieškojimo sustabdymas nėra kliūtis paskirti bet kokią mokesčinės prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonę, nustatyta šio Įstatymo 95 straipsnyje, ar pagrindas ją naikinti.

7. Ikiteisminės mokesčinės ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimas, kuriuo nepatenkinamas prašymas dėl skundo padavimo termino atnaujinimo, gali būti apskustas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

153 straipsnis. Reikalavimai skundo mokesčiame ginče turiniui

1. Skunde, paduodamame mokesčiame ginče, turi būti nurodyta:

1) mokesčių mokėtojo pavadinimas (vardas, pavardė), identifikacinis numeris (kodas), adresas;

2) skundžiamas sprendimas, jo surašymo data;

3) aplinkybės, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys įrodymai;

4) skundo pareiškėjo reikalavimas.

2. Skundas turi būti pasirašytas mokesčių mokėtojo (jo atstovo).

3. Mokesčių mokėtojas privalo pateikti centriniam mokesčių administratoriui visus dokumentus (ne valstybine kalba įformintų dokumentų autentikuotus vertimus į valstybinę kalbą) ir įrodymus, kuriais grindžia savo nesutikimą su mokesčių administratoriaus sprendimu ir savo reikalavimą. Nurodytų dokumentų ir įrodymu nepateikęs mokesčių mokėtojas praranda teisę jais remties tolesnio ginčo nagrinėjimo ikiteisminėje mokesčinėj ginčą nagrinėjančioje institucijoje metu, išskyrus atvejus, kai apie negalimumą juos pateikti (nurodant svarbias to priežastis) buvo nurodyta pateiktame mokesčių mokėtojo skunde ar mokesčių administratorius, neturėdamas pagrindo, atsisakė priimti mokesčių mokėtojo pateiktus dokumentus ir įrodymus.

4. Skundą gavusi ikiteisminė mokesčinė ginčą nagrinėjanti institucija privalo patikrinti, ar skundas atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus reikalavimus.

5. Nustačiusi, kad skundas neatitinka šio Įstatymo reikalavimų, ikiteisminė mokesčinė ginčą nagrinėjanti institucija priima sprendimą ir nustato skundą padavusiam mokesčių mokėtojui 15 dienų terminą trūkumams pašalinti. Šis terminas pradedamas skaičiuoti nuo dienos, kai mokesčių mokėtojui minėtas sprendimas buvo įteiktas.

6. Jeigu mokesčių mokėtojas per nustatytą 15 dienų terminą įvykdo sprendime nurodytus reikalavimus, skundas nagrinėjamas ir laikomas paduotu pradinio jo pateikimo dieną, o skundo dėl mokesčinio ginčo išnagrinėjimo terminai pradedami skaičiuoti nuo reikalavimų įvykdymo dienos. Nurodytų reikalavimų laiku neįvykdžius, skundas laikomas nepaduotu ir grąžinamas įj pateikusiam mokesčių mokėtojui.

7. Tuo atveju, jei mokesčių mokėtojas nepašalina trūkumų, atsiradusų dėl šio straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatų nevykdymo, tačiau jo skunde yra kitų reikalavimų, pagrįstų skunde nurodytomis aplinkybėmis ir įrodymais, skundas mokesčių mokėtojui negrąžinamas ir ikiteisminė mokesčinė ginčą nagrinėjanti institucija privalo išnagrinėti mokesčių mokėtojo skundą dėl nurodytų reikalavimų. Šiuo atveju skundo dėl mokesčinio ginčo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo kitos dienos, kai pasibaigia nustatytais trūkumų pašalinimo terminas.

8. Klaidingas ar kitoks skundo pavadinimas nėra trūkumas, dėl kurio skundas būtų nenagrinėjamas.

9. Šio straipsnio nuostatos taikomos tik skundams, pateikiamiems ikiteisminėms mokesčinius ginčus nagrinėjančioms institucijoms. Skundo dėl mokesčinio ginčo, kai jis paduodamas teismui, turinio reikalavimus nustato Administracinių bylų teisenos įstatymas.

154 straipsnis. Skundo dėl mokesčinio ginčo nagrinėjimas centriniam mokesčių administratoriui

1. Skundas dėl mokesčinio ginčo centriniam mokesčių administratoriui paduodamas per vietos mokesčių administratorių, kurio sprendimas yra skundžiamas.

2. Vietos mokesčių administratorius gautą mokesčių mokėtojo skundą ir jam nagrinėti reikiama medžiaga per 3 darbo dienas privalo nusiųsti centriniam mokesčių administratoriui.

3. Centrinis mokesčių administratorius turi priimti sprendimą dėl skundo dėl mokesčinio ginčo per 30 dienų nuo jo gavimo dienos. Šis terminas centrinio mokesčių administratoriaus sprendimu gali būti prateistas iki 60 dienų, jeigu skundui nagrinėti reikia papildomo tyrimo. Apie tai turi būti raštu pranešta skundą padavusiam mokesčių mokėtojui.

4. Centrinis mokesčių administratorius, išnagrinėjės mokesčių mokėtojo skundą, pagal savo kompetenciją priima vieną iš šių sprendimų:

1) patvirtina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;

2) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;

3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;

4) pakeičia vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;

5) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda vietos mokesčių administratoriui atliliki pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

6) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda priimti naują sprendimą.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

5. Sprendime turi būti nurodyta mokesčių mokėtojo teisė apskusti priimtą sprendimą Mokestinių ginčų komisijai arba teismui ir tokio apskundimo terminai.

155 straipsnis. Skundo dėl mokesčinio ginčo nagrinėjimas Mokestinių ginčų komisijoje

1. Skundas dėl mokesčinio ginčo Mokestinių ginčų komisijai paduodamas per centrinį mokesčių administratorių.

2. Centrinis mokesčių administratorius per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos parengia mokesčinio ginčo bylą ir perduoda ją Mokestinių ginčų komisijai. Mokesčių mokėtojas ir mokesčių administratorius turi teisę Mokestinių ginčų komisijoje susipažinti su byloje esančia medžiaga.

3. Mokestinių ginčų komisija sprendimą dėl skundo dėl mokesčinio ginčo priima per 60 dienų nuo skundo gavimo dienos. Mokesčių mokėtojo prašymu šis terminas Mokestinių ginčų komisijos sprendimu gali būti sutrumpinamas iki 30 dienų. Apie tai turi būti raštu pranešta skundą padavusiam mokesčių mokėtojui bei centriniam mokesčių administratoriui.

4. Sprendimai priimami Mokestinių ginčų komisijos narių balsų dauguma. Mokestinių ginčų komisija priima vieną iš šių sprendimų:

1) patvirtina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;

2) panaikina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;

3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;

4) pakeičia centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą;

5) perduoda skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

5. Sprendime turi būti nurodyta mokesčių mokėtojo teisė apskusti priimtą sprendimą ir tokio apskundimo terminai.

6. Mokestinių ginčų komisija, priimdama sprendimą dėl mokesčių mokėtojo skundo, neatsižvelgia ir nevertina tų mokesčių mokėtojo pateiktų įrodymų, kurie nebuvuo pateikti centriniam mokesčių administratoriui, išskyrus atvejus, kai apie jų negalimumą pateikti buvo nurodyta mokesčių mokėtojo skunde centriniam mokesčių administratoriui.

156 straipsnis. Skundo dėl mokesčinio ginčo nagrinėjimo sustabdymas

1. Ikiteisminė mokesčinį ginčą nagrinėjanti institucija gali nuspresti skundo dėl mokesčinio ginčo (jo dalies) nagrinėjimą sustabdyti, jeigu priimamas sprendimas visiškai ar iš dalies priklauso nuo tam tikro juridinio fakto buvimo ar nebuvimo ir tokio juridinio fakto buvimas ar nebuvimas dar turi būti nustatytas teismo ar teisėsaugos institucijos arba užsienio valstybės įstaigos ar

institucijos. Skundo ar jo dalies dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas sustabdomas, iki ikiteisminė mokestinė ginčą nagrinėjanti institucija sužinos, kad minėta įstaiga ar institucija nustatė tokio fakto buvimą ar nebuvimą.

2. Skundo nagrinėjimas mokesčiniame ginče taip pat sustabdomas, jei dėl ginčijamų sumų pradedamos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje. Nagrinėjimas sustabdomas iki šioje dalyje nurodytų procedūrų užbaigimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

157 straipsnis. Sprendimo dėl mokestinio ginčo įteikimas

Ikiteisminė mokestinė ginčą nagrinėjanti institucija priimtą sprendimą dėl mokestinio ginčo įteikia mokesčių mokėtojui, o Mokestinių ginčų komisija – ir centriniam mokesčių administratoriui.

158 straipsnis. Sprendimo dėl mokestinio ginčo privalomumas

1. Praėjus šiame įstatyme nustatytiems sprendimo dėl mokestinio ginčo apskundimo terminams, centrinio mokesčių administratoriaus ar Mokestinių ginčų komisijos priimtą sprendimą privalo vykdyti ginčo salys, taip pat su ginču susiję tretieji asmenys.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo vykdymo privalomumo netaikomos, kai pradedamos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

159 straipsnis. Apskundimas teismui

1. Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę jį apskūsti teismui.

2. Apskūsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą dėl mokestinio ginčo taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokesčinį ginčą (arba mokesčinio ginčo metu), skirtinai interpretavo įstatymą ar kito teisės akto nuostatas.

3. Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

4. Skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimo dėl mokesčinio ginčo nagrinėjami pirmosios instancijos administraciniame teisme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1598](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25172

5. Centrinis mokesčių administratorius Mokestinių ginčų komisijos sprendimą teismui, taip pat teismo sprendimą aukštėsnės instancijos teismui skundžia atsižvelgdamas į finansų ministro patvirtintus sprendimą dėl mokesčinių ginčų apskundimo ekonominio tikslungumo kriterijus.

160 straipsnis. Mokesčinių ginčų bylo proceso atnaujinimas

1. Mokesčinio ginčo bylos, kurioje vietas mokesčių administratoriaus, centrinio mokesčių administratoriaus ar Mokestinių ginčų komisijos sprendimas nustatytu terminu nebuvo apskūstas, procesas gali būti atnaujintas šiame straipsnyje nustatytais pagrindais ir tvarka.

2. Procesas gali būti atnaujinamas, kai:

1) naujai paaiškėja esminės aplinkybės, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomas mokesčių mokėtojui mokesčinio ginčo nagrinėjimo metu;

2) įsiteisėjusių teismo nuosprendžiu nustatyti žinomai melagingi liudytojo parodymai, žinomai melaginga eksperto išvada, žinomai neteisingas vertimas, dokumentų arba daiktinių įrodymų suklastojimas, dėl kurių priimtas neteisėtas arba nepagrįstas sprendimas;

3) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nustatytos nusikalstamos asmenų veikos nagrinėjant mokesčinių ginčą;

4) panaikinamas kaip neteisėtas ar nepagrįstas teismo sprendimas ar nuosprendis, kuris buvo pagrindas priimti skundžiamą sprendimą;

5) mokesčių mokėtojas buvo neveiksnius ir nebuvo atstovaujamas atstovo pagal įstatymą;

6) mokesčinių ginčų išnagrinėjo neteisėtos sudėties Mokesčinių ginčų komisija;

7) pateikiami akivaizdūs įrodymai, kad padarytas esminis materialinės teisės normų pažeidimas jas taikant, galejės turėti įtakos priimti neteisėtą sprendimą;

8) panaikinamas kaip neteisėtas teisės aktas, kuriuo remiantis buvo priimtas šis sprendimas;

9) būtina užtikrinti vienodą mokesčinių ginčų nagrinėjimo praktiką.

3. Prašymą atnaujinti procesą turi teisę paduoti mokesčių mokėtojas.

4. Prašymas dėl proceso atnaujinimo paduodamas centriniam mokesčių administratoriui (kai jo arba vienos mokesčių administratoriaus sprendimas mokesčinių ginčo byloje buvo galutinis) ar Mokesčinių ginčų komisijai, kai galutinį sprendimą mokesčinių ginčo byloje priėmė ši institucija.

5. Prašymas dėl proceso atnaujinimo gali būti paduodamas per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai jį padavęs subjektas sužinojo arba turėjo sužinoti apie aplinkybes, kurios yra proceso atnaujinimo pagrindas. Asmenims, praleidusiems prašymo dėl proceso atnaujinimo padavimo terminą dėl svarbių priežasčių, praleistas terminas gali būti atnaujintas, jeigu prašymas dėl termino atnaujinimo paduotas ne vėliau kaip po vienerių metų nuo sprendimo, kuris nebuvo apskurstas, apskundimo termino pabaigos. Prašymas dėl proceso atnaujinimo negali būti paduodamas, jeigu nuo sprendimo, kuris nebuvo apskurstas, apskundimo termino pabaigos praėjo daugiau kaip 5 metai.

6. Prašyme dėl proceso atnaujinimo nurodoma:

1) mokesčinius ginčus nagrinėjančios institucijos pavadinimas;

2) mokesčių mokėtojo pavadinimas (vardas, pavardė), identifikacinis numeris (kodas), adresas;

3) sprendimą priėmusios institucijos pavadinimas;

4) nustatytu terminu neapskusto institucijos sprendimo esmė ir proceso atnaujinimo pagrindas;

5) proceso atnaujinimo motyvai;

6) aplinkybės, kuriomis grindžiamas šio straipsnio 5 dalyje nurodytu terminu skaičiavimas;

7) prašymo esmė;

8) prašymo surašymo vieta, data, mokesčių mokėtojo parašas.

7. Prie prašymo atnaujinti procesą turi būti pridedami proceso atnaujinimo pagrindo buvimą pagrindžiantys įrodymai, taip pat nustatytu terminu neapskusto mokesčinius ginčus nagrinėjančios institucijos sprendimo nuorašas.

8. Tais atvejais, kai centrinis mokesčių administratorius ar Mokesčinių ginčų komisija konstatuoja, jog yra praleisti įstatymų nustatyti terminai paduoti prašymą arba prašymas nepagrįstas įstatymų numatytais proceso atnaujinimo pagrindais, centrinis mokesčių administratorius ar Mokesčinių ginčų komisija sprendimu atsisako atnaujinti procesą.

9. Jeigu prašymas paduotas nepraleidus įstatymų nustatyti terminų ir yra pagrįstas įstatymų nustatytais proceso atnaujinimo pagrindais, centrinis mokesčių administratorius ar Mokesčinių ginčų komisija priima sprendimą dėl proceso atnaujinimo. Atnaujinus procesą, mokesčinių ginčas nagrinėjamas iš naujo sprendimą dėl proceso atnaujinimo priėmusioje institucijoje pagal šiame skyriuje nustatytas taisykles.

161 straipsnis. Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

X SKYRIUS
TERMINŲ SKAIČIAVIMAS IR DOKUMENTŲ IȚEIKIMAS

162 straipsnis. Terminų skaičiavimas

1. Mokesčių įstatymuose nustatytas metais, mėnesiais, savaitėmis ar dienomis skaičiuojamas terminas prasideda nuo kitos dienos nulis valandų nulis minučių po tos kalendorinės datos arba to įvykio, kuriais apibrėžta termino pradžia, jeigu įstatymai nenustato kitaip.
2. Metais skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą paskutinių termino metų mėnesį ir dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulis minučių.
3. Mėnesiais skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą termino paskutinio mėnesio dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulis minučių.
4. Jeigu metais ar mėnesiais skaičiuojamo termino pabaiga tenka tokiam mėnesiui, kuris atitinkamos dienos neturi, tai terminas pasibaigia paskutinę to mėnesio dieną.
5. Savaitėmis skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą paskutinės termino savaitės dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulis minučių.
6. Tais atvejais, kai paskutinė termino diena tenka ne darbo ar oficialios šventės dienai, termino pabaigos diena laikoma po jos einanti darbo diena.
7. Veiksmas, kuriam atliki mokesčio įstatyme nustatytas terminas, turi būti atliktas iki paskutinės termino dienos dvidešimt ketvirtos valandos nulis minučių. Tačiau jeigu veiksmas turi būti atluktas atitinkamoje įstaigoje ar institucijoje, tai terminas pasibaigia nustatytu šios įstaigos ar institucijos darbo dienos pabaigos metu.
8. Jeigu skundas, prašymas ar kiti dokumentai įteikti paštui iki paskutinės termino dienos dvidešimt ketvirtos valandos nulis minučių, terminas nelaikomas praleistu.

163 straipsnis. Dokumentų įteikimas mokesčių administratoriui

Dokumentų įteikimo mokesčių administratoriui data laikoma ta data, kurią mokesčių administratorius pažymi, kad dokumentai gauti. Jeigu mokesčių mokėtojas dokumentus siuncia paštu, dokumento išsiuntimo data nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę.

164 straipsnis. Dokumentų įteikimas mokesčių mokėtojui

1. Dokumentai mokesčių mokėtojui gali būti įteikiami tokiais būdais:
 - 1) tiesiogiai įteikiant;
 - 2) siunciant registruotu laišku;
 - 3) telekomunikacijų galiniais įrenginiais;
 - 4) viešai paskelbiant.
2. Tiesioginio dokumento įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma ta diena, kai mokesčių mokėtojas (jo atstovas) savo parašu patvirtina mokesčių administratoriui liekančiuose dokumentuose apie dokumento gavimą arba kai mokesčių administratoriaus pareigūnas pažymi apie mokesčių mokėtojo (jo atstovo) atsisakymą priimti dokumentą ar patvirtinti jo gavimą.
3. Registruotu laišku dokumentai siunčiami pagal mokesčių mokėtojo registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą arba mokesčių mokėtojo nurodytą adresą korespondencijai gauti. Tais atvejais, kai minėtų duomenų mokesčių administratorius neturi, dokumentai siunčiami pagal atitinkamame registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą (juridiniams asmenimis – pagal juridinių asmenų registre nurodytą adresą, fiziniams asmenims – gyventojų registre nurodytą adresą). Dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.
4. Telekomunikacijų galiniais įrenginiais dokumentai siunčiami mokesčių mokėtojo nurodytu elektroninio pašto adresu ir patvirtinami teisės aktų nustatyta tvarka. Dokumentai laikomi įteiktais jų išsiuntimo dieną. Mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo susitarime gali būti numatytos kitokios šio dokumentų įteikimo būdo sąlygos.
5. Tais atvejais, kai dokumentų įteikti šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais būdais mokesčių mokėtojui neįmanoma (mokesčių mokėtojas (jo atstovas) nerandamas arba duomenų apie mokesčių mokėtojo adresą nėra atitinkamame registre), mokesčių administratorius, siekdamas įteikti dokumentus, centrinio mokesčių administratoriaus interneto svetainėje paskelbia pranešimą (pranešime nurodomas juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens identifikacinis kodas, fizinio asmens vardas, pavardė, individualios veiklos vykdymo patvirtinimo dokumento (individualios veiklos pažymos, verslo liudijimo) numeris, kvietimo atvykti priežastis; kai

mokesčių mokėtojas yra investicinės fondas ir (ar) pensijų fondas, šios nuostatos *mutatis mutandis* taikomos tiems investicinių fondų ir (ar) pensijų fondų atsakingiems asmenims ar kitiems asmenims, kurie pagal specialiuosius mokesčių įstatymus privalo vykdyti atitinkamas šio mokesčio mokėtojo mokesčines prievoles), kuriame mokesčių mokėtojui (jo atstovui) per nustatyta terminą (ne trumpesnį kaip 5 dienos ir ne ilgesnį kaip 20 dienų nuo pranešimo paskelbimo dienos) pasiūloma atvykti pas mokesčių administratorių atsiimti atitinkamo dokumento šio straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu. Jeigu mokesčių mokėtojas per nustatyta terminą neatvyksta, dokumentas laikomas įteiktu minėto pranešimo paskelbimo centrinio mokesčių administratoriaus interneto svetainėje dieną. Šioje dalyje nurodytų procedūrų mokesčių administratorius neprivalo taikyti, jeigu mokesčių mokėtojui įteiktinos centrinio mokesčių administratoriaus sprendimas priimtas išnagrinėjus mokesčių mokėtojo skundą dėl vienos mokesčių administratoriaus priimto sprendimo. Pranešime nurodytų duomenų skelbimo laikotarpis yra ne ilgesnis kaip pranešime nurodytas laikotarpis mokesčių mokėtojui atvykti pas mokesčių administratorių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

165 straipsnis. X skyriaus nuostatų taikymas

1. Šio skyriaus nuostatos taikomos ir tretiesiems asmenims.
2. Dokumentų įteikimą reglamentuojančios šio skyriaus nuostatos taikomos visiems mokesčių administratoriaus mokesčių įstatymu nustatyta tvarka siunčiamiems dokumentams, kuriais įforminami mokesčių administratoriaus sprendimai ar veiksmai.
3. Dokumentų įteikimui Mokestinių ginčų komisijai ir Mokestinių ginčų komisijos sprendimų bei kitų dokumentų, kuriais įforminami Mokestinių ginčų komisijos veiksmai, įteikimui *mutatis mutandis* taikomos šiame skyriuje nustatytos taisyklės, reglamentuojančios mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dokumentų įteikimą, išskyrus atvejus, kai skaičiuojamas Mokestinių ginčų komisijos sprendimo apskundimo teismui terminas. Tais atvejais, kai skaičiuojamas Mokestinių ginčų komisijos sprendimo apskundimo teismui terminas, vadovaujamas Administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

166 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Iki šio įstatymo, išskyrus 61 straipsnį, įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos narystės Europos Sajungoje dienos.
2. Šio įstatymo 61 straipsnis įsigalioja nuo Europos Bendrijos Tarybos direktyvos 2003/48/EB nuostatų taikymo valstybėse narėse pirmosios dienos, kaip tai nustatyta nurodytos direktyvos 17 straipsnio 2 dalyje.
3. Šio įstatymo 69 straipsnio 1 dalis, nepažeidžiant 68 straipsnio 1 dalies nuostatų, taikoma mokesčių mokėtojo sandoriams, ūkinėms operacijoms ar bet kokiai jų grupei, kurie įvyko ar yra vykdomi po 2002 m. liepos 1 d.

167 straipsnis. Kitų įstatymų ir teisės aktų nuostatų galiojimas

Iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusios kitų įstatymų ir teisės aktų nuostatos, numatančios nuorodas į šio įstatymo 170 straipsnyje nurodytus įstatymus, taip pat šių įstatymų pagrindu priimti jų lydimieji teisės aktai galioja tiek, kiek nepriestarauja šiam įstatymui.

168 straipsnis. Mokesčių administravimo procedūrų užbaigimas

1. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos ir neužbaigtos mokesčių administravimo procedūros užbaigiamos pagal jų pradėjimo metu galiojusių teisės aktų nuostatas.

2. Už laiku nesumokėtą baudą iki šio Įstatymo įsigaliojimo pradėtos skaičiuoti palūkanos (išskyrus palūkanas pagal mokesčių paskolos sutartis) ir delspinigiai skaičiuojami iki šio Įstatymo įsigaliojimo dienos iškaitytinai.

3. Šiame arba atitinkamame mokesčio įstatyme nustatytos mokesčių administravimo procedūros yra taikomos anksčiau Lietuvos Respublikoje galiojusiems mokesčiams ir jų mokėtojams, jei yra nepasibaigęs įstatyme nustatytas jų atlikimo terminas.

169 straipsnis. Mokesčių komisijos nariai, paskirti iki šio Įstatymo įsigaliojimo

1. Šio Įstatymo 148 straipsnio 5 ir 6 dalys taikomos ir Mokesčių komisijos nariams, paskirtiems į pareigas iki šio Įstatymo įsigaliojimo

2. Mokesčių komisijos nariai, paskirti į pareigas iki šio Įstatymo įsigaliojimo, toliau eina komisijos nario pareigas iki termino, kuriam jie buvo paskirti, pabaigos, o pasibaigus šiam terminui eina komisijos nario pareigas, iki paskiriamas komisijos narys kitai kadencijai.

170 straipsnis. Įstatymų pripažinimas netekusiais galios

Įsigaliojus šiam Įstatymui, netenka galios šie įstatymai:

- 1) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas (Žin., 1995, Nr. 61-1525);
- 2) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 57-1342);
- 3) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo papildymo 26⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 1996, Nr. 59-1404);
- 4) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5, 8, 11, 17, 25, 50, 52, 55, 56 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 66-1574);
- 5) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 25, 39, 49, 50, 52, 54, 55, 56 straipsnių pakeitimo ir papildymo 39⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 1997, Nr. 17-362);
- 6) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 49 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 27-622);
- 7) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 26⁽¹⁾ straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 28-660);
- 8) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 16, 17, 28, 33, 37, 38, 39, 40, 47, 48, 50, 55 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 66-1594);
- 9) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 117-2995);
- 10) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 17, 26, 26⁽¹⁾, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 38, 39, 39⁽¹⁾, 49, 50, 52, 54, 55, 56, 57, 58 straipsnių papildymo ir pakeitimo bei papildymo 27⁽¹⁾, 27⁽²⁾, 29⁽¹⁾, 52⁽¹⁾, 56⁽¹⁾ straipsniais ir 47, 48 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas (Žin., 1998, Nr. 68-1978);
- 11) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 90-2483);
- 12) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 22 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 95-2635);
- 13) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 17 ir 25 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 114-3190);
- 14) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 17, 38 straipsnių papildymo ir pakeitimo bei papildymo 38⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 1999, Nr. 36-1060);
- 15) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 39, 50 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 62-2034);
- 16) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 66-2126);
- 17) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 42 straipsnio pakeitimo ir 46 straipsnių pripažinimo netekusiu galios įstatymas (Žin., 1999, Nr. 84-2493);
- 18) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5, 17, 32, 33, 34, 35, 36, 37 straipsnių pakeitimo, 29⁽¹⁾ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir papildymo 32⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 1999, Nr. 101-2903);

- 19) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 15-381);
- 20) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 29 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 22-555);
- 21) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 16 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 61-1823);
- 22) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 29 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 64-1917);
- 23) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 ir 25 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 83-2510);
- 24) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 113-3607);
- 25) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 17, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 31-1014);
- 26) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 39-1326);
- 27) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 52-1812);
- 28) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 62-2211);
- 29) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 62-2212);
- 30) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo papildymo 5⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 2001, Nr. 71-2514);
- 31) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 ir 7 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 15-553);
- 32) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 16 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27⁽³⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 2002, Nr. 33-1254);
- 33) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 45-1703);
- 34) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 51-1931);
- 35) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 ir 7 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 56-2230);
- 36) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 8, 19, 27, 29, 38, 38⁽¹⁾, 50, 52⁽¹⁾, 56⁽¹⁾ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 26⁽²⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 2002, Nr. 65-2628);
- 37) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 73-3087);
- 38) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 101-4497);
- 39) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 26⁽¹⁾ straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 112-4968);
- 40) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 112-4978);
- 41) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 7, 14, 16, 17, 18, 22, 27, 29, 32, 39⁽¹⁾, 54, 56, 57, 58 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei Įstatymo papildymo 6⁽¹⁾ ir 57⁽¹⁾ straipsniais įstatymas (Žin., 2002, Nr. 123-5516);
- 42) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 16 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 38-1711);
- 43) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 47-2060);
- 44) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2 straipsnio papildymo ir 26⁽¹⁾, 37 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 68-3069);
- 45) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 73-3344);

46) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 5, 6⁽¹⁾ ir 7 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 104-4635).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

LAIKINAI EINANTIS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO PAREIGAS

ARTŪRAS PAULIAUSKAS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2010 m. kovo 16 d. Tarybos direktyva 2010/24/ES dėl savitarpio pagalbos vykdant reikalavimus, susijusius su mokesčiais, muitais ir kitomis priemonėmis.
2. 2011 m. vasario 15 d. Tarybos direktyva 2011/16/ES dėl administracinių bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ir panaikinanti Direktyvą 77/799/EEB su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. kovo 22 d. Tarybos direktyva (ES) 2021/514.
3. 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/843.
4. 2017 m. spalio 10 d. Tarybos direktyva (ES) 2017/1852 dėl mokesčinių ginčų sprendimo mechanizmų Europos Sajungoje.
5. 2020 m. vasario 18 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/284, kuria dėl tam tikrų reikalavimų mokėjimo paslaugų teikėjams nustatymo iš dalies keičiamas Direktyva 2006/112/EB.

Priedo pakeitimai:

- Nr. [XIII-374](#), 2017-05-23, paskelbta TAR 2017-05-30, i. k. 2017-09154
Nr. [XIII-1441](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11753
Nr. [XIV-1659](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26363

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2333](#), 2004-07-08, Žin., 2004, Nr. 116-4320 (2004-07-27)
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. sausio 1 d.
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2547](#), 2004-11-09, Žin., 2004, Nr. 171-6304 (2004-11-26)
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. liepos 1 d.
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-234](#), 2005-06-07, Žin., 2005, Nr. 76-2742 (2005-06-18)
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2006 m. sausio 1 d.
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-247](#), 2005-06-16, Žin., 2005, Nr. 81-2939 (2005-06-30)
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. liepos 1 d.
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-863](#), 2006-10-19, Žin., 2006, Nr. 119-4542 (2006-11-07)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13, 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1086](#), 2007-04-12, Žin., 2007, Nr. 46-1720 (2007-04-26)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1249](#), 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 12, 13, 15, 25, 33, 37, 38, 66, 76, 77, 78, 80, 81, 84, 87, 89, 93, 97, 100, 101, 104, 105, 108, 113, 117, 118, 128, 130, 132, 133, 135, 141, 142, 164, 165 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO BEI PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 133(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 22 straipsnis įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1297](#), 2007-10-18, Žin., 2007, Nr. 114-4629 (2007-11-08)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 83 STRAIPSNIO PAKEITIMO

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2011 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo įsigaliojimo pakeitimas:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-99](#), 2008-12-22, Žin., 2008, Nr. 149-6023 (2008-12-30)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 83 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymai Nr. [X-1297](#) ir Nr. [XI-99](#) neteko galios nuo 2010 m. gruodžio 11 d.:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1160](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7417 (2010-12-11)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 83 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR JĮ KEITUSIO ĮSTATYMO PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1318](#), 2007-11-08, Žin., 2007, Nr. 120-4883 (2007-11-22)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1786](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. 131-5036 (2008-11-15)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 148 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-558](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6896 (2009-12-28)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 55, 63, 64, 83, 102 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1159](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7416 (2010-12-11)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 25, 87, 88, 135, 164 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 37(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 5 straipsnis įsigalioja 2011 m. balandžio 1 d.

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1875](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7766 (2011-12-31)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 33, 40, 42, 55, 63, 64, 95, 102, 106 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1849](#), 2011-12-22, Žin., 2012, Nr. 6-185 (2012-01-10)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 103, 106 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. liepos 1 d.

Šio įstatymo [atitaisymas](#) skelbtas: Žin., 2012, Nr. 6

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2078](#), 2012-06-19, Žin., 2012, Nr. 76-3927 (2012-06-30)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 29, 33, 40, 88, 95, 105 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 42(1), 104(1), 104(2) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 3, 4, 7, 8 ir 9 straipsniai įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2251](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6110 (2012-10-20)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-602](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6281 (2013-12-05)

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 14, 26, 105, 106, 107, 113 STRAIPSNIŲ
PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, **įsigalioja 2015 m. liepos 1 d.**

Baudų už administracinius teisės pažeidimus, paskirtų iki šio įstatymo įsigalojimo, administravimas ir
išeškojimas vykdomas iki šio įstatymo įsigalojimo galiojusia tvarka.

Įstatymas įsigaliojimas keistas:

17.1..

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1511](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21277

LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 14, 26, 105, 106,
107, 113 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XII-602 8
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-795](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04029

LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 33, 39 IR 93
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. spalio 1 d.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1137](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13606
Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 42-1, 66, 88 ir 99 straipsnių
pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1382](#), 2014-12-04, paskelbta TAR 2014-12-12, i. k. 2014-19557

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1668](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07659

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1454](#), 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21202

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 63, 102 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1511](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21277

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 14, 26, 105, 106, 107, 113 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymo Nr. XII-602 8 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1897](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11087

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 28, 41, 55, 68, 87, 89, 101, 104-1, 104-2, 129, 131, 154 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 55-1 ir 61-1 straipsniais ir 56, 57, 58, 59, 60 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1985](#), 2015-10-20, paskelbta TAR 2015-10-27, i. k. 2015-16907

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2038](#), 2015-11-19, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18853

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42-2, 42-3 straipsniais įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2312](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10422

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 14, 26, 33, 104-2, 105, 106, 107, 113, 115, 125, 142 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 5, 14, 68, 81, 87, 88, 93, 97, 98, 99, 100, 104, 105 straipsnių pakeitimo ir 161 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-374](#), 2017-05-23, paskelbta TAR 2017-05-30, i. k. 2017-09154

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1216](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-11, i. k. 2018-09732

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 ir 16 straipsnių pakeitimo
įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1155](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-28, i. k. 2018-08527

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 139 straipsnio pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1156](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-28, i. k. 2018-08528

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 38, 68, 87, 100, 132, 139, 140
straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 40-1 straipsniu įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1441](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11753

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33 straipsnio ir priedo pakeitimo
įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1390](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12060

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 23 ir 24 straipsnių pakeitimo
įstatymas

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2352](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12442

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 25, 40-1, 87, 108, 118, 145, 148, 156,
158 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 61-2 straipsniu įstatymas

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2104](#), 2019-05-07, paskelbta TAR 2019-05-13, i. k. 2019-07640

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33 ir 36 straipsnių pakeitimo
įstatymas

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2353](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12443

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 38, 68, 87, 100, 132, 139, 140
straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 40-1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-1329 4 straipsnio pakeitimo
įstatymas

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2812](#), 2020-03-17, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05693

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 88 straipsnio pakeitimo įstatymas

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3086](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14361

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2691](#), 2019-12-17, paskelbta TAR 2019-12-30, i. k. 2019-21547

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3238](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15875

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2586](#), 2019-12-03, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20554

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 33, 55, 55-1 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3010](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-09, i. k. 2020-12618

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymas

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3159](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15137

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 16 straipsnio pakeitimo įstatymas

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-293](#), 2021-05-13, paskelbta TAR 2021-05-27, i. k. 2021-11761

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 42-4 straipsnių įstatymas

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2733](#), 2019-12-19, paskelbta TAR 2020-01-06, i. k. 2020-00108

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 103 straipsnio pakeitimo įstatymas

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-465](#), 2021-06-29, paskelbta TAR 2021-07-08, i. k. 2021-15524

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40-1 straipsnio pakeitimo įstatymas

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-861](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27779

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40-1 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-465 pakeitimo įstatymas

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-761](#), 2021-12-14, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26591

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 81 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 61-4 straipsnių įstatymas

33.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

Nr. [KT67-N6/2021](#), 2021-05-13, paskelbta TAR 2022-07-01, i. k. 2022-14281

Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatų, susijusių su mokesčių teisinio reguliavimo pakeitimais, atitinkties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

34.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-1241](#), 2022-06-28, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15187
Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40-1 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymas
35.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-1658](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26362
Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 3, 12, 13, 25, 26, 32, 33, 38, 39, 40-1, 87, 88, 99, 104-2, 126, 139, 140, 164 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61-3 straipsnių įstatymas
36.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-1598](#), 2022-11-24, paskelbta TAR 2022-12-09, i. k. 2022-25172
Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymas
37.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-1659](#), 2022-12-13, paskelbta TAR 2022-12-22, i. k. 2022-26363
Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 40-1, 81 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61-3 straipsnių įstatymo Nr. XIV-761 pavadinimo, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusių galios įstatymas
38.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-1948](#), 2023-05-11, paskelbta TAR 2023-05-23, i. k. 2023-09689
Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymas
39.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-1950](#), 2023-05-11, paskelbta TAR 2023-05-23, i. k. 2023-09694
Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40-1 straipsnio pakeitimo įstatymas
40.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2005](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11582
Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo ir 22 straipsnio pripažinimo netekusių galios įstatymas